

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znanja mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica šte. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Zaključna komasacija slovenskih občin

Na osnovi novega občinskega zakona je bila v septembru 1933 v dravski banovini izvršena komasacija občin. Stremeljenje komasacije je bilo, da se ustvari večje občine, ki bi bile sposobne, da v znatnejši meri zadostijo svojim nalogam, kakor so mogle poprejšnje male občine. Posebnost naših krajev, tradicija razvoja naše občinske samouprave in izvestna konzervativnost v odnosih prebivalstva do občine, vse to je bilo vzrok, da se načelo velike občine z najmanj 3.000 prebivalci ni dalo konsekvantno izvesti. Toda navzlic temu se je posrečilo zmanjšati število občin skoraj na eno tretjino ter ustvariti življenja in dela sposobne samoupravne enice. Komasacija je morala biti izvršena na hitro roko, ker smo takrat stali pred občinskimi volitvami, razpisanimi za 15. oktober. Naravno je, da zaradi tega ni šlo vse tako, kakor bi bilo želeli. Tu pa tam so bile storjene pogoške, v raznih primerih je bila komasacija izvršena v nasprotju z utemeljenimi željami prizadetega prebivalstva. Ponekdi ni bilo dovolj obzira na bistvene prometne in gospodarske pogoje. Toda v splošnem smemo reči, da je bil problem spajanja občin v naši banovini rešen srečno in zadovoljivo.

To je pred vsem zasluga JNS, ki se je bila takoj v začetku postavila na stališče, da morajo pri tem prevažnem poslu odločilno sodelovati naše organizacije, v katerih se zbirajo najtrežnejši narodni ljudje in pa narodni zastopniki kot tolmači ljudske volje. Stališče stranke je bilo usvojeno tudi od kraljevske vlade; zato je bila uredba notranjega ministra o komasaciji občin dne 8. septembra 1933 v glavnem v skladu ne le z upravnimi interesi, marveč tudi z razpoložnim prebivalstvom.

Komasacija v septembru je bila izvršena v predvidevanju, da se bodo eventualne pogoške mogle še naknadno popraviti. Prehodne odredbe občinskega zakona ustvarjajo namreč možnost takih korektur in banska uprava je v določenem roku v začetku decembra lanskega leta izdelala in predložila notranjemu ministru predlog o reviziji komasacije. Ta predlog je bil predmet skrbnega informativnega postopka notranjega ministarstva. Vprašani so bili narodni poslanci, senatorji in člani banovinskega sveta; uvaževala so se mnenja političnih organizacij in na podlagi vsega tega je bila sedaj izdana nova uredba, ki definitivno ureja vprašanje komasacije občin v dravski banovini za vse sree z izjemo dolnjelendavskega, za katerega bo odločitev sledila v nekaj dneh.

Na drugem mestu prinašamo izpremembe, ki so bile izvršene v pogledu sestave občin. Spremembe niso obsežne. V največjih primerih gre za manjše teritorialne korekture, izvršene v glavnem iz gospodarskih in prometnih razlogov. Nekaj primerov je takih, kjer se je že v teku kratke dobe pokazalo, da je sožitje v spojenih občinah zelo težavno. Ponekdi so posebej teritorialne razmere diktirale zopetno razdružitev pri prvi komasaciji združenih občinskih ozemelj, drugod pa zopetno spojitve odnosno ukinitve dosedanjih samostojnih občin. Celokupno število občin pa je s to revizijo poraslo v dravski banovini samo za pet novih občin.

Z uredbo notranjega ministra je likvidirano tudi vprašanje sedežev novih občin. To vprašanje v splošnem ni bilo težko. Sedeži občin so bili določeni v glavnem po tradiciji in po prometni dostopnosti kraja; tudi v širših krogih prebivalstva se je pojavilo le malo sporov o tem vprašanju. V kolikor so bili, so bili rešeni v sporazumu z lokalnimi činitelji. Le v redkih primerih je moralo ministrstvo samo presekati spor z avtoritativno odločitvijo.

Treba je poudariti razumevanje, ki sta ga notranje ministrstvo in zlasti še minister g. Žika Lazič osebno pokazala za delikatni problem komasacije občin. Zlasti g. notranjega ministra je pri tem vodilo načelo, da je zadovoljstvo prebivalstva za novo ureditvijo prva stvar in poglaviti pogoj za čimprejšnjo konsolidacijo novih občinskih enic. Njegovo razumevanje je omogočilo, da se vse stransko zadovoljivo dovrši delo, ki je za bodoči razvoj naše banovine velikega pomena.

Samoupravni razkosanosti Slovenije je napravljen sedaj konec. Ta problem je od vsega začetka zanimal vse, ki razumejo pomen občine v narodovem življenju in v organizaciji države. Bivši oblastni odbori so ga poizkušali reševati, toda zmanjkalo jim je poguma. Običali so pri računih, kako naj izvedejo pri komasaciji občin volilno geometrijo, ki bi definitivno pokopala vpliv naprednih in nacionalnih elementov v dravski banovini. Sedaj je ta problem rešen samo po gospodarskih, prometnih in nacionalnih vidikih ter v skladu z razpoloženjem prizadetega prebivalstva. Občine se bodo mogle sedaj v pospešenem tempu lotiti sestave svojih proračunov in končne

Definitivna ureditev naših občin

Važna uredba notranjega ministarstva — Dopolnitve in spremembe lanske komasacije občin — Število občin je povečano za pet — V sedmih srezih ni nikakih sprememb

Beograd, 17. marca. v. Notranji minister je danes podpisal uredbo o reviziji komasacije občin in o določitvi definitivnega sedeža občin v dravski banovini. Spremembe so izvršene v srezih Celje, Gornji grad, Kamnik, Konjice, Krško, Laško, Litija, Ljubljana-okolica, Ljutomer, Maribor desni breg, Maribor levi breg, Murska Sobota, Novo mesto, Ptuj, Radovljica, Slovenjgradec, Šmarje in Dolnja Lendava. (Glede izprememb v dolnjelendavskem srezu izide posebna uredba v par dneh). Izpremembe so naslednje (u. o. = upravna občina, k. o. = katastralna občina):

Srez Celje

1. Občini Braslovče se priključi bivša upravna občina Gomilsko brez občine Grajska vas. Dosedanja občina Gomilsko se ukine.
2. Iz občine Sv. Pavel pri Preboldu se izloči bivša u. o. Marija Reka (izvzemši kraj Mala Reka) ter se priključi občini Trbovlje.
3. Ime občine Višnja vas se izpremeni v Vojnik — okolico in se vključi v njo tudi sedanja u. o. Šmartno v Rožni dolini.

4. Občina Zalec — okolica se ukine in postaneta bivši občini Petrovče in Gotovlje (brez kraja Frenge) zopet samostojni občini. Gotovliam se priključi k. o. Vrbe.
5. Občini Vransko — trg se priključi kraj Tršica iz dosedanje občine Vransko — okolica.
6. Ime občine Vransko — okolica se izpremeni v Tabor. Nije se priključi bivša u. o. Grajska vas iz dosedanje občine Gomilsko.

Srez Gornji grad

1. Ustanovi se nova občina Bočna, ki se ji priključi k. o. Bočna Radmirje. Šmartno ob Dreti iz bivše občine Bočna in Homec iz bivše občine Kokarje.
2. Iz občine Gornji grad — okolica se izloči k. o. Bočna.
3. Iz občine Ljubno se izloči k. o. Radmirje.
4. Občini Mozirje — okolica se priključi oni del k. o. Prihova iz občine Rečica ob Savinji, ki leži na desnem bregu Savinje.
5. Občini Rečica ob Savinji se priključi k. o. Kokarje. Pusto polje in Pobrežje iz bivše u. o. Kokarje.
6. Občina Zadreta se ukine.

Srez Kamnik

1. Občina Blagovica se ukine. Od njene ozemlja se priključi bivša občina Blagovica občini Lukovica in občina Čenčice občini Tuhinji.
2. Ime občine Kamnik — mesto se izpremeni v Kamnik.
3. Občina Kamnik — okolica se ukine. Ustanovi se nova občina Nevle, kateri se priključi bivše upravne občine Paloviče, Nevle (z izjemo 8 ha, ki so pripadli pod Kamnik) in Podhrucka (brez Srednje vasi), dalje kraj Lašna iz občine Tuhinji ter k. o. Gozd iz občine Kamniška Bistrica. Bivši občini Tuhinje in Podgorje se priključi občini Komenda, k. o. Mekinje (brez Spodnjih Mekinj) pa občini Kamniška Bistrica.

Srez Konjice

1. Iz občine Vitanje se izloči bivša občina Kozjak in priključi občini Mislinje, srez Slovenjgradec.

Srez Kranj

1. Ime občine Smlednik-Trboje se izpremeni v Trboje.
2. Ime občine Sv. Jošt se izpremeni v Besnica.

3. Iz občine Poljane se izloči bivša u. o. Javorje kot samostojna občina Javorje.

Srez Krško

1. Občini Boštanj se priključi del k. o. Vrh iz občine Tržišče (šolski okoliš).
2. Iz občine Kostanjevica se izločijo kraji Veliki in Mali ban in Rakovnik ter priključi občini St. Jernej; priključi pa se Kostanjevici kraji Gornja in Dolnja Prekopa in Gruča iz občine St. Jernej.
3. Ime občine Krško-okolica se izpremeni v Leskovec pri Krškem.

ureditve vseh vprašanj, zlasti finančnih in gospodarskih, ki so se pojavila, odkar se je začela akcija za komasacijo občin.

Revizija komasacije bo ponekod imela za posledico nove občinske volitve. Po dosedanjem predpisu občinskega zakona bi se morale v vseh občinah, kjer so se izvršile teritorialne izpremembe, v roku treh mesecev izvršiti nove volitve. Ta strogi predpis je sedaj omiljen s posebno določbo finančnega zakona, ki daje notranjemu ministru možnost, da pretehta, v katerih občinah so izpremembe tako bistvene, da so nove volitve potrebne. V smislu te nove določbe se bo torej mogoče izogniti novim volitvam povsod tam, kjer se je izvršilo le tako spajanje občinskega ozemlja, ki po svojem obsegu ali svojem pomenu ne bi moglo bistveno vplivati na sestavo občinskega sveta pri eventualnih novih volitvah. V ostalih primerih pa moramo seveda računati z novimi volitvami, ki bodo, o tem smo trdno prepričani, le potrdile in ojačile razveseljivi rezultat 15. oktobra 1. 1933.

4. Ime občine Krško — mesto se izpremeni v Krško.

5. Občina Šmarjeta se ukine. Od njene ozemlja se priključi k. o. Zagrad občini Škocijan, k. o. Gorenja vas in Zbure po novi občini Šmarjeta—Bela cerkev v novomeškem srezu.

6. Občini Škocijan se priključi k. o. Krsinji vrh iz občine Tržišče in k. o. Zagrad iz dosedanje občine Šmarjeta.
7. Iz občine Tržišče se izloči k. o. Krsinji vrh in del katastrske občine Vrh (šolski okoliš).

Srez Laško

1. Občini Laško se priključi neposredna okolica, sestojča iz 180 parcel iz občine Sv. Krištof in 16 parcel iz občine Marija Gradec v skupni izmeri 45 ha 38 a.

2. Ime občine Sv. Lenart se izpremeni v Sv. Lenart nad Laškim.

3. Občini Trbovlje se priključi bivša občina Marija Reka (izvzemši kraj Mala Reka) v celiskem srezu ter kraj Sv. Planina in vzhodni del Sv. Uha iz občine Zagorje v litiskem srezu. Izloči se k. o. Sv. Marko in priključi občini Hrastnik—Dol.

Srez Litija

1. Iz občine Zagorje ob Savi se izloči Sv. Planina in vzhodni del Sv. Urha ter priključi občini Trbovlje, srez Laški.

2. Občini Stična se priključi Spodnja Draga z občine Višnja gora in Velika in Mala Dobrava, Pristava, Studenec, Skrjanče in Vrhpolje iz občine St. Vid.

Srez Ljubljana okolica

1. Ime občine Devica Marija v Polji se izpremeni v Polje, ime občine Gornja Siska pa v Siska.

2. Občini Tomišli se priključi k. o. Jazero iz občine Preserje.

3. Občini Iz se priključi bivša u. o. Iška loka iz občine Tomišli in k. o. Kolo iz občine Želimlje.

4. Iz občine Brezovica se izloči bivša u. o. Log kot samostojna občina Log, kateri se priključi kraj Brezje iz občine Dobrava.

Srez Ljutomer

1. Ime občine Črna vas se izpremeni v Gornja Radgona — okolica.

Srez Maribor desni breg

1. Ime občine Jelovce — Makole se izpremeni v Makole.

2. Iz občine Poljska vas se izloči bivša u. o. Črna vas, Prelež in Vrhloza ter kraj Pragersko, ki tvorijo odtlej novo občino Pragersko.

Srez Maribor levi breg

1. Občini Jurovski dol se priključi del k. o. Varda (hiš št. 8 do 35) iz u. o. Vičina.
2. Iz občine Pesnica se izloči bivša občina

Imena in sedeži občin

Istočasno z definitivno komasacijo občin je notranji minister tudi določil, kje ima vsaka občina svoj sedež

Beograd, 17. marca. v. Obnem z revizijo komasacije občin v dravski banovini je notranji minister s posebno uredbo določil tudi definitivne sedeže občin. Sedeži so naslednji (koder se sedež občine ne sklada z njenim imenom, je sedež naveden v oklepaju):

Srez Brežice

1. Arčiče, 2. Bizelsko (Spodnja Sušica), 3. Blanca, 4. Brežice, 5. Dobova, 6. Globoko, 7. Kapele, 8. Pišce, 9. Pleterje (Zdole), 10. Podsreda (Pokle — Gorjane), 11. Rajhenburg (časno Senovo), 12. Sevnica, 13. Sromlje, 14. Videm, 15. Zabukovje, 16. Zakot (Sv. Lenart).

Srez Celje

1. Braslovče, 2. Celje — okolica, 3. Dobrna, 4. Dramlje, 5. Griže, 6. Gotovlje, 7. Polzela, 8. Petrovče, 9. Sv. Jurij pri Celju — trg, 10. Sv. Jurij pri Celju — okolica, 11. Sv. Pavel pri Preboldu, 12. Sv. Peter v Savinjski dolini, 13. Škofja vas, 14. Teharje, 15. Tabor, (Sv. Jurij), 16. Velika Pircica, 17. Vojnik — trg, 18. Vojnik — okolica (Vojnik), 19. Vransko, 20. Zalec.

Srez Črnomelj

1. Adlešiči, 2. Črnomelj — mesto, 3. Črnomelj — okolica, 4. Dragatuš, 5. Semič, 6. Stari trg, 7. Vinica.

Srez Dravograd

1. Brezno, 2. Črna, 3. Dravograd, 4. Guštanj, 5. Marenberg, 6. Mežica, 7. Muta, 8. Prevalje, 9. Ribnica na Pohorju, 10. Vuhred, 11. Vuzenica.

Srez Gornji grad

1. Bočna, 2. Gornji grad — mesto, 3. Gornji grad — okolica, 4. Ljubno, 5. Luče, 6. Mozirje — trg, 7. Mozirje — okolica, 8. Rečica ob Savinji, 9. Solčava, 10. Šmartno ob Paki.

Srez Kamnik

1. Dob, 2. Domžale, 3. Homec (Preserje), 4. Ihan, 5. Kamnik, 6. Kamniška Bistrica (Stahovica), 7. Komenda, 8. Lukovica, 9. Mengeš, 10. Moravče, 11. Motnik, 12. Nevle (Vrhnolje), 13. Trojane (St. Gotard), 14. Trzin, 15. Tuhinji (Šmartno v Tuhinju), 16. Vodice.

Srez Kočevje

1. Dolenja vas, 2. Fara, 3. Kočevje mesto, 4. Kočevje — okolica, 5. Kočevska Reka,

Kaniža in ee priključi občini St. Ilj v Slov. goricah.

3. Ime občine Sv. Kungota v Slov. goricah se izpremeni v Zgornja Kungota.

4. Iz občine St. Ilj v Slov. gor. se izloči bivša u. o. Sladki vrh in se priključi občini Velka.

Srez Murska Sobota

1. Iz občine Martjanci se izloči bivša u. o. Mlajtinci in se priključi u. o. Tešanovci.

2. Iz občine Murska Sobota — okolica se izloči bivša u. o. Gradišče in se priključi u. o. Tišina.

Srez Novo mesto

1. Občina Bela cerkev — St. Peter se ukine. Ustanovi se nova občina Šmarjeta — Bela cerkev, ki sestoji iz k. o. Gorenja vas in Zbure, iz u. o. Šmarjeta (srez krški), nadalje iz bivše u. o. Bela cerkev in iz k. o. Zaloviče.

2. Iz občine Brusnice se izloči kraj Potov vrh in priključi občini Šmihel — Stopiče.

3. Občini Mirna se priključi kraj Stara gora in grad Landsprez iz občine Trebnje.

4. Občini Prečna se priključi bivša u. o. St. Peter brez k. o. Zaloviče.

Srez Ptuj

1. Ustanovi se nova občina Sv. Lovrenc na Dravskem polju, kateri se priključi bivša občina Sv. Lovrenc (iz občine Cirkovci), bivša občina Trnovce-Sela, iz bivše občine Pobrežje in bivša občina Zgornja Pristava iz občine Pobrežje.

2. Ime občine Vurberk se izpremeni v Grajena.

Srez Radovljica

1. Iz občine Kropa se izloči bivša u. o. Ovsice kot samostojna občina.

2. Iz občine Ribno se izloči bivša u. o. Lancovo in priključi občini Kropa.

Srez Slovenjgradec

1. Občini Mislinje se priključi bivša u. o. Kozjak iz občine Vitanje (konjiški srez) in k. o. Zavre iz občine Velenje.

3. Iz občine Velenje se izloči tudi bivši u. o. St. Ilj pri Velenju in Sv. Andraž kot samostojna občina Ložnica pri Velenju.

Srez Šmarje pri Jelšah

1. Iz občine Podčetrtek se izloči bivši u. o. Sedlarjevo in Imeno kot nova občina Sedlarjevo, kateri se priključi tudi bivši u. o. Lastnič iz občine Sv. Peter pod Sv. gorami in Buče iz občine Kozje.

2. Iz upravne občine Šmarje pri Jelšah se izloči kot samostojna občina bivša upravna občina Šmarje pri Jelšah — trg; ime občine Šmarje pri Jelšah se izpremeni v Šmarje pri Jelšah — okolica.

6. Koprivnik, 7. Loški potok, 8. Mozelj, 9. Ribnica — trg, 10. Ribnica — okolica, 11. Sodražica, 12. Stari log, 13. Velike Lašče, 14. Videm — Dobropolje (Videm).

Srez Konjice

1. Konjice — trg, 2. Konjice — okolica, 3. Loče, 4. Oplotnica, 5. Tepanje, 6. Vitanje, 7. Zreče.

Srez Kranj

1. Besnica (Zgornja Besnica), 2. Cerklje, 3. Jezersko (Zgornje Jezersko), 4. Kovor, 5. Kranj, 6. Krize, 7. Naklo, 8. Predvor, 9. Predosje (Primskovo), 10. Strazišče, 11. Sv. Ana (sedež na Plazu), 12. Trboje, 13. Sv. Katarina (Slap), 14. Šenčur (Visoko), 15. Tržič.

Izpostava Škofja Loka: 1. Javorje, 2. Osolica (Treblja), 3. Poljane, 4. Selca, 5. Sorica, 6. Stara Loka, 7. Škofja Loka, 8. Trata (Gorenja vas), 9. Zmirec (Pušča), 10. Zeleznički.

Srez Krško

1. Boštanj, 2. Catež (časno Catež), 3. Kostanjevica, 4. Krško, 5. Leskovec pri Krškem, 6. Mokronog, 7. Radeče, 8. Raka, 9. Studenec, 10. Sv. Jurij pod Kumom, 11. Sv. Križ pri Kostanjevici, 12. Škocijan, 13. St. Janž, 14. St. Jernej, 15. St. Rupert, 16. Trebelno, 17. Tržišče, 18. Velika Dolina.

Srez Laško

1. Hrastnik—Dol (Dol), 2. Jurklošter, 3. Laško, 4. Zidani most (Loka), 5. Marija Gradec (Laško), 6. Sv. Krištof (Laško), 7. Sv. Lenart nad Laškim, 8. Trbovlje.

Srez Litija

1. Kresnice, 2. Krka (sedež Videm), 3. Litija, 4. Polšnik, 5. Stična, 6. Sv. Križ pri Litiji, 7. Šmartno pri Litiji, 8. St. Lambert, 9. St. Vid pri Stični, 10. Trebeljevo (Velika Stanka), 11. Vače, 12. Veliki Gaber, 13. Višnja gora, 14. Zagorje ob Savi.

Srez Logatec

1. Begunje, 2. Bloke (Nova vas), 3. Cerknica, 4. Dolnji Logatec, 5. Gorenji Logatec, 6. Hotedšica, 7. Lož, 8. Planina, 9. Rakek, 10. Rovte, 11. Stari trg, 12. Žiri.

Srez Ljubljana-okolica

1. Borovnica, 2. Brezovica, 3. Dobrova,

4. Dobrunje, 5. Dol (Beričovo), 6. Grosuplje, 7. Horjul, 8. Ig, 9. Ježica, 10. Log, 11. Medvode, 12. Moste, 13. Polhov gradec, 14. Polje (D. M. v Polju), 15. Preserje, 16. Rudnik, 17. Siska, (Zgornja Siska), 18. Šmarje, 19. St. Jurij, 20. St. Vid nad Ljubljano, 21. Tacen, 22. Tomišli, 23. Vič, 24. Vrhnika, 25. Želimlje.

Srez Ljutomer

1. Apače, 2. Cezanjevci (Kamenščak), 3. Gornja Radgona, 4. Gornja Radgona — okolica, 5. Križevci, 6. Ljutomer—mesto, 7. Ljutomer-okolica, 8. Mala Nedelja, 9. Negova, 10. Slatina Radenci, 11. Sv. Jurij ob Ščavnici, 12. Štrigova, 13. Trbegovci, 14. Veržej.

Srez Maribor-desni breg

1. Fram, 2. Hoče (Sp. Hoče), 3. Limbuš, 4. Makole, 5. Pobrežje, 6. Podvelka, 7. Polskava (Zg. Polskava), 8. Poljčane (Pekel), 9. Pragersko, 10. Rače, 11. Ruše, 12. Slovenska Bistrica—mesto, 13. Slovenska Bistrica-okolica, 14. Studenci, 15. Sv. Lovrenc na Pohorju, 16. Šmartno na Pohorju.

Srez Maribor-levi breg

1. Cerkvenjak, 2. Duplek (Zg. Duplek), 3. Jakobski Dol (Zg. Jakobski Dol), 4. Jurovski Dol (Sv. Jurij v Slov. gor.), 5. Kamnica, 6. Korena, 7. Koški, 8. Pesnica (Na Ranci), 9. Selnica ob Dravi, 10. Senarska (Sv. Trojica v Slov. gor.), 11. Sv. Križ pri Mariboru, 12. Zgornja Kungota, 13. Sv. Marjeta ob Pesnici, 14. Ščavnica, 15. št. Ilj, 16. št. Lenart v Slov. gor., 17. Velka (Marija Snežna), 18. Voličina (št. Lenart v Slov. gor.).

Srez Metlika

1. Gradac, 2. Metlika—mesto, 3. Metlika-okolica, 4. Radatoviči.

Srez Murska Sobota

1. Bodonci, 2

Početki nove Amerike

Eno leto Rooseveltove vlade — Vpliv prezidentove osebnosti — Povratek zaupanja — Spremenjena mislija države — Za Ameriko ni več poti nazaj

New York, 8. marca. Ko se je v prvih marčnih dneh dopolnilo prvo leto, odkar je Franklin Roosevelt nastopil svoje mesto kot prezident Zedinjenih držav, je tej obletnici posvetilo časopisje vsega sveta prav izredno pozornost. Ni naroda, da bi se že po tako kratki dobi ne le ocenjevalo delo posameznika, postavljenega od usode na visoko in odgovorno mesto, marveč da bi se ob taki priliki pisale dolge kolone retrospektivnih pregledov njegovega delovanja. Tako koncentracija javnega zanimanja je mogoča in razumljiva le tedaj, kadar velja izredno močni osebnosti ali pa posebni važnosti storjenega dela.

Oba pogoja sta v Rooseveltovem primeru podana. Osebnost Franklina Roosevelta, junaka dela in energije, bi bila gotovo sama zase vredna, da se prikaže svetu že v prvi fazi započetege dela. Vendar v neprimeru ne večji meri osvaja splošno svetovno zanimanje razvoj države same, ki je morda edinstven v zgodovini in bo za vedno neoljčljiv zvezan z Rooseveltovim imenom. Prihod Franklina Roosevelta v washingtonsko Belo hišo ne pomenja nič več in nič manj, kakor začetek nove Amerike, v temeljih spremenjene in povsem različne od one, ki smo jo bili navajeni gledati od njenih početkov sem, zlasti pa v zadnjih desetletjih. Pretirano bi bilo, če bi pripisovali proces prerodenja in obnavljanja, kakor ga gledamo danes v Ameriki, le eni osebi, pa naj bi bila še tako močna. Bilo je treba ogromnih pretresljajev, ki so zmajali temelje ameriškega kolosa ter postavili državo in narod pred nujnost, odreči se stari, izvoženi česti in iskati novih poti, ako naj ne zaideja v pogubo. Rooseveltov pomen leži v tem, da je v kritičnem trenutku razumel potrebo časa in z močno roko brez oklevanja zgrabil za krmilo, da uravna nov kurz.

Pred letom dni je stala Amerika tako rekoč tik pred kaosom. Banke so druga za drugo zapirale svoje poslovalnice, brezposelnosti je z ameriškim tempom rasla v nedoglednost, farmerji — kmetijski producenti so ječali v bedi in so obupavali nad možnostjo obstoja. Ljudje so izgubljali glavo, pojavljali so se nemiri in izgledalo je, da prihaja v nevarnost gospodarski in socialni red. Danes, po komaj enem letu, je največja opasnost premešana in v pretežni večini prebivalstva vlada zopet duh optimizma, kakor morda v nobeni drugi državi. Kriza, ki je zadela zemljo "neomejenih možnosti", in ki je zavzela dimenzije, kakor si jih je drugod po svetu težko misliti, še seveda ni našla konca, težave se gradijo še na vseh straneh, odločilni preokret pa obstoji v tem, da se je v ljudstvo vrnilo zaupanje v samega sebe, zaupanje v gospodarsko in socialno skupnost, zaupanje v novo bodočnost. Zasluga Rooseveltova je, da je znal vzbuditi to vero in zaupanje in da je imel pogum, prelomiti s konservativno tradicionalnostjo in iskati novih poti in novih metod.

Rooseveltov program gospodarske in socialne obnove ni neoporek. Mnogo odličnih strokovnjakov, teoretikov na univerzah in praktičnih gospodarstvenikov, se še vedno bori proti reformam, ki jih je započel ali napovedal prezident. Zlasti je njegova finančna in valutna politika predmet hude kritike; pa tudi njegovi socialopolitični ukrepi zadevajo ob nasprotstva, že zato, ker so za državo gospodarskega in

političnega individualizma nekaj povsem novega in v preminjenih očeh nečuvnega. Učinek pa, ki ga razodevajo reforme v množicah, vsaj do zdaj dokazuje, da je znal ubrati Rooseveltovo pravo struno.

Preokret v razpoloženju naroda je toliko bolj pomemben, ker ni bilo treba zanj nobenih izrednih sredstev, kakor so postala običajna v državah evropskih povojnih diktatur. Ni se spremenila ustava, niti se niso omejevale osebne svoboščine, prezident je ostal zvest stari, historični demokraciji in je izvajal svojo zmago nad rastočo malodušnostjo in s silo svoje osebnosti in neposredne iniciativnosti. Ni se mudil pri teorijah niti se ni plašil pomislekov; imel je pogum za odločilne sklepe in ni okleval pri njih izvršitvi. V tej odločnosti je morda glavna skrivnost njegovih dosedanjih uspehov.

Pred vsem pa je važno, da je intuitivno spoznal pravo naravo ameriške krize. Videl je, da nima opravka s slučajnim konjunkturnim pojavom, kakor jih je Amerika v teku desetletij preživela že več, marveč da gre za mnogo globlje segajoči in v svojih posledicah trajni gospodarski socialni proces. Splošni val ekonomskega prevrata, ki je postavil svetovni gospodarski in družabni red na glavo, je potegnil v svoj vrtnec tudi Ameriko. Stari temelji njene historične tradicije so se zrušili in zato si mora pripraviti narod nove, in si na njih zgraditi nov dom in novo bodočnost.

Ona doba "neomejenih možnosti", ki je dajala vsakemu sposobnemu človeku priliko, da si ustvari eksistenco in da se znova dvigne, če ga je neuspeh vrgele pod kolesa, je menda za vedno pri kraju. S tem pa je zapadla preteklosti dosežena državna maksima, da je država najboljša, kadar se najmanj vmešava v gospodarsko in socialno življenje. Danes država gospodarsko slabih ne more več puščati brez zaščite, tudi ne more biti desinteresirana na razvoju gospodarstva. Tradicionalna Amerika ni poznala kontrole zasebnega gospodarstva, niti ne socialnega skrbstva. Na to pot je krenil Franklin Roosevelt in je s tem postal utemeljitelj nove Amerike, gospodarske prerodenja in socialno usmerjene. Izdani so bili dalekosežni delavsko-zaščitni ukrepi, začelo se je smoteno pobiranje brezposelnosti z javnimi dela na stroške države. Dosedanje zapreke konservativnega odpora je znal predsednik premagati; ustvaril si je armado poklicnega uradništva, kakor ga Zedinjene države doslej niso poznale, in pripravil vse, da državni upravi pribori in zaglasi potrebno ingerenco na doslej vsemogočno in takorekno nedotakljivo zasebno gospodarstvo.

Kar se je doseglo v prvem letu, so še le začetki državne in narodne obnove. Bojotki razvoj bo pokazal, ali je bila prezidentova iniciativa na vseh poljih in v vseh smerih pravilna in srečno zasnovana. Morda bo nastala potreba marsikateri reviziji. Vsekakor je do popolnosti še zelo dolga pot in obnova bo dovršena šele tedaj, ko doraste generacija novih Američanov, neobremenjenih s konservativno miselnostjo in uporno tradicionalnostjo, ki duhu časa več ne odgovarja. Eno pa menda lahko velja za gotovo: povratka v staro tudi v Ameriki ni več; pot gre samo naprej in prvi vodnik na tej poti je Franklin Roosevelt.

V tem leži zgodovinski pomen njegovega prihoda na državno vodstvo. Z njim je začela za državo in narod nova epoha in se zato bo njegovo ime za vso bodočnost ohranilo v zgodovini častno mesto.

Zasedanje vrhovnega vodstva Sokolstva

Priprave za savezno skupščino — Predlogi za izpremembo zakona o SKJ — Ustanovitev sokolske hranilnice

Beograd, 17. marca p. Te dni zaseda v Beogradu vrhovno vodstvo Saveza kraljevine Jugoslavije. V četrtek je bila seja izvršnega odbora, na kateri so obravnavali razna vprašanja organizacije našega Sokolstva. Sprejeta so bila razna poročila posameznih saveznih odborov in določene smernice za nadaljnje delo. V glavnem se je izvršni odbor bavil s pripravi za letošnje glavno skupščino Saveza, ki bo 29. aprila v Beogradu. Razpravljali je tudi o predlogih posameznih žup in sprejel konkretne sklepe, ki jih bo predložil plenarni seji savezne uprave v potrditev. Pronačeno so bile tudi vse računске bilance in odobreni načrti za sanacijo dolgov na račun Sokolskih domov.

Včeraj je bila izredna seja izvršnega odbora, na kateri so razpravljali izključno le o resolucijah lauske skupščine Saveza glede na izpremembo zakona o ustanovitvi SKJ. Na seji se je ponovno naglasila potreba, da se čim prej zopet uveljavijo demokratska načela o vsem ustroju in delu našega Sokolstva.

Danes je zasedal narodno-obrambni odesk. Seje so se udeležili tudi vsi župni referenti za narodno-obrambno delo. Referati so bili zelo stvarni in izvršni in v vseh se je pou-

darjala potreba močnejšega delovanja v omejenih krajih. Sporedno z narodno-obrambnim odeskem je zasedal tudi revizijski odbor, ki je pregledal denarne račune in proračun za prihodno poslovno dobo. Končno je zasedal še poseben odbor, ki je proučil vprašanje o ustanovitvi sokolske hranilnice. Sprejet je bil načelen sklep, da se sokolska hranilnica ustanovi na združni podlagi. Sklepi odbora bodo predloženi v odobritev glavni savezni skupščini.

Jutri se bo sestala savezna uprava, ki bo definitivno sklepala o vseh vprašanjih na podlagi predloženih referatov. Kot najvažnejša točka jutrišnje seje se smatra izvedba zakona o obvezni telesni vzgoji naroda, ki je poverjena Sokolstvu. V zvezi s tem bo izvršena gotovo reorganizacija žup, da bi se pospešilo ustanavljanje sokolskih kmetičkih čet. V sorazmernem kratkem času bo treba ustanoviti celo vrsto novih sokolskih edinic, tako da se bo doseglo končno predvideno število 600 čet.

Sokolstvo bo sodelovalo na mednarodnih gimnastičnih tekmah v Budimpešti in tudi na pokrajinskem zletu v Ustju na Labi. Savezna uprava bo sprejela na znanje tudi sporazum, po katerem vstopi bolgarski »Junak« v Vseslovensko sokolsko zvezo.

Vojaška imenovanja

Beograd, 17. marca p. S kraljevim ukazom so bili na predlog ministra za vojsko in mornarico imenovani za kraljevske adjutante pešadijski brigadni general Vladislav Kostić, pešadijski polkovnik Milorad Radovanović, dosedaj poveljnik I. planinskega pešpolka, pešadijski podpolkovnik Đuraž Čorđasić, in pešadijski podpolkovnik Jvan Božić; za vršilca dolžnosti upravnika dvora artiljerijski polkovnik Jovan Pavlović, za ordonance častnike pešadijski kapetan I. razreda Nikola Pavlič, artiljerijski kapetan I. razreda Dragutin Doğan in konjenički kapetan I. razreda Jovan Petrović. Dolžnosti adjutanta sta bila razrešena pešadijski general Pavle Pavlović in pešadijski polkovnik Jovan Leko, dolžnosti ordonance častnika na kapetana Franjo Strupnik, svojih dosedanjih dolžnosti artiljerijska brigada generala Velimir Veljković in Vojislav Vukotić. Za vršilca dolžnosti načelnika štabne komande pri dravski diviziji oblasti je imenovan pešadijski major Ilija Mihčić, za referenta inženjerije pri komandi dravske divizije oblasti pa inž. polkovnik Ilija Kolović.

Čitate tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Zmaga Cambridgea

London, 17. marca. g. Danes se je vršila na tradicionalni progi med Putneyem in Morlake veslaška tekma med moštvoima univerz v Oxfordu in Cambridgeu. Vreme je bilo deževno in vetrovno. Kljub temu se je že zjutraj zbrala velika množica na obali, da prisostuje tej veliki veslaški tekmi. Današnja tekma je bila 86. Cambridge je do sedaj zmagal 44 krat, Oxford pa 40 krat. Ena tekma je ostala neodločena. Favorit je bil tudi danes Cambridge, ki je zmagal enajstih zaporedoma ter dosegel celo rekordni čas z 18 min. in 3 sek. Dosedanji rekord je postavil Oxford leta 1911. z 18 min. in 29 sek. Pri današnji tekmi je čoln Cambridgea nekoliko zavozil v progo Oxforda ter je obstojala nevarnost diskvalifikacije. Vendar pa je še pravočasno šel nazaj na svojo progo. Cambridge je zmagal s 4 in četrt dolžine pred moštvo Oxfordске univerze.

Dunaj, 17. marca v. Na današnji prvenstveni tekmi je Vienna doživela nepričakovan poraz. Nad njo je zmagal WAC z 2:0 (0:0). V prvi polovici je bila igra dokaj izenačena, v drugi polovici pa je bil WAC v premoči ter je zabil dva gola po Stoiberju in Schillingu.

Spomladanska vest za mlado in staro.

Moderna doba nas je dovela do tega, da se vse preveč oddaljujemo od naravnega, prirodnega, in da se vse preveč zatekamo k umetnemu, narejenemu. Toda pramodra, skrbna mati priroda nam daje zlasti v spomladanskem času preosnavljanja čudovit migljaj, da se tudi v nas zbudi težnja po naravnem prerodenju.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da so se ljudje zlice nagnjenju do neprimernega vendar že precej poboljšali, zakaj medtem ko še pred nekaj desetletji nihče ni mislil niti to, da bi spomladi kaj storil za svojo zdravstveno obnovo in naravno pomladitev, so danes že zelo v navadi tako zvana spomladanska zdraviljenja, od katerih je splošno priljubljeno pomladansko zdraviljenje s Planinka-čajem, ki je že v najširših krogih zelo razširjeno.

Z gotovostjo je pričakovati, da bo videl prihodnji rod bolj odporne in zdrave ljudi, kakor jih vidimo mi. To pa prav zaradi tega, ker se že sedanjim rod pravočasno bori proti staranju. Pozna namreč vzroke prezgodnjega poaenja žil prav tako kakor usodne posledice neradne prebave, ki razdira stančije in krajša življenje, ter iz tega razloga tudi že pozna velikanski pomen pravilnega čistjenja in obnavljanja krvi.

Dandanes se je na primer v preminjenih družinah že čisto udomačilo 6- do 12-tedensko spomladansko zdraviljenje s Planinka-čajem Bahovec. To pa zaradi tega, ker je sestavljen večinoma iz izbranih zdravilnih planinskih zelišč, ki slovijo po svoji učinkovitosti pri slabi prebavi in napenjanju, zlati žili, srčnem zamašenju in srčni oslabilosti, pri poapnenju žil, slabokrvnosti in s tem združeni nespečnosti, nervozni in glavobolu.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo

Beograd, 17. marca. č. Trgovinska pogajanja med našo in nemško delegacijo so se vršila danes v ministstvu za šume in rude. Pariški tisk pravi, da si skuša Nemčija zagotoviti prijateljsko gospodarsko sodelovanje z Jugoslavijo. Zato so nemški delegati ponudili Jugoslaviji znatne olajšave glede carin, prometa in veterinarskih določb.

Vsak jo rad ima!

je povsod doma!

Nemški odgovor na francosko spomenico

Berlin, 17. marca. AA. Danes je bilo objavljeno poročilo o nemškem odgovoru na francosko spomenico. Poročilo pravi, da je Nemčija s tem odgovorom ponovno dala jasen dokaz za svojo dobro voljo, da omogoči ureditev razorožitenega vprašanja. Pristala je, da se nad njenimi mladinskimi organizacijami vrši nadzorstvo ali imajo orožje, ali se vojskari vzgajajo in ali imajo kakšne zveze z državno vojsko. Prav tako je Nemčija pristala, da uvede v svoji vojski službo s kratkim rokom. Razen tega je pristala na razorožitev oboroženih držav v etapah. Nemška javnost pričakuje sedaj, da bo izginila glavna ovira za sporazum, ki je po sodbi nemških političnih krogov francoska zahteva po preizkusni dobi.

Poročilo pravi nadalje, da Nemčija pričakuje, da se svetovna javnost ne bo dala zaslepeti od neprestanih trditve o dozdnevni nevarnosti nemške politike. Na koncu izraža upanje, da bo spravitelj, ki jo kaže nemška vlada v tem vprašanju, znatno olajšala splošno miroljubno sodelovanje vseh držav.

Predlog za revizijo obrtnega zakona

Beograd, 17. marca p. Redakcijski odbor, sestavljen iz zastopnikov gospodarskih zbornic, ki je imel nalogo sestaviti definitivni tekst zakonskega načrta za izpremembo obrtnega zakona, je zaključil svoje delo. Odbor je zasedal v Zagrebu. Danes so ministru za trgovino in industrijo predložili obsežen referat, ki ga je izdelal odbor in ki vsebuje vse predloge glede izpremembe posameznih določil sedanjega obrtnega zakona.

Pristanek avstrijskega letala pri Bihaću

Zagreb, 17. marca n. Danes je odšel iz Zagreba avtomobil tukajšnje letalske družbe z bencinom in oljem v Bihać, ker se je tam kaj 4 km daleč spustilo na zemljo avstrijsko pošto letalo »A 57«. Letalo je poletelo iz Gradca in je bilo namenjeno v Benetke, zaradi dežja in vetra pa je zašlo in se je moralo spustiti v bližini Bihaća, ker mu je zmanjkalo bencina.

Dalmatinski večer v Varšavi

Varšava, 17. marca. AA. Poljsko-jugoslovenska liga je priredila snoči v prostorih higienskega instituta večer, posvečen Dalmaciji, ki mu je prisostvoval tudi jugoslovenski poslanik g. Lazarević z osebiem poljskimi in mnogo varšavskima občinstva. Profesor Pogonowski je predaval o pomenu Dalmacije v jugoslovenski kulturi, univerzitetni profesor Okunski o zgodovini Dalmacije in o pomenu Dubrovnika za slovensko zgodovino, tajnik poljsko-jugoslovenske lige g. Mokzdowski je predaval film o prirodnih lepota Dalmacije. Občinstvo je predavatelje nagradilo z burnim ploskanjem.

Uvoz grškega vina v Francijo

Pariz, 17. marca. AA. Zunanji minister Barthou in grški kmetijski minister Pezma-zoglu sta snoči podpisala sporazum o uvozu grškega vina v Francijo.

Rimski sporazum podpisan

Včeraj popoldne je bil podpisan konzulativni dogovor Italije, Avstrije in Madžarske — Gospodarska pogajanja se bodo še nadaljevala

Rim, 17. marca. č. Davi ob 8. so nad mestom krožila tri letala v obliki črke V, kar naj bi simbolično predstavljala trojni sporazum med Avstrijo, Madžarsko in Italijo. Ob 17. je bil v Beneški palači slovesno podpisan rimski sporazum.

Kakor poročajo listi, vsebuje rimski sporazum med drugim tudi več določb in generalno normo, po kateri bodo podrobna vprašanja rešena v posebnih pogajanjih, odnosno v bilateralnih pogajanjih po vzorcu konferencie v Stresli. Ta pogajanja bi se pričela 15. aprila ter bi trajala do 30. aprila.

Ze sedaj prevladuje prepričanje, da besedilo pogodbe ne vsebuje ničesar, kar bi opravičevalo nezaupanje drugih držav. V Italiji upajo, da bo mogla ta pogodba na srečen način urediti sodelovanje z Malo antanto. Kolikor se je moglo doznati, dobi Avstrija svobodni pas v tržaškem pristanišču, Madžarska pa v reškem. Sporazum ima tudi točke o carinskem dogovoru, da se olajšajo trgovinski odnošaji med vsemi tremi državami.

Nade italijanskega tiska

Rim, 17. marca. č. Po vesteh, ki krožijo v tukajšnjih političnih krogih, bo objavljen samo politični del doseženega sporazuma. Obenem zatrjujejo, da določa sporazum pogostejše sestanke ministrskih predsednikov. Gospodarski del sporazuma obsega le v glavnih potezih bodoče sodelovanje treh pogodbenih držav ter določa, da se mora med njimi skleniti bilateralne konvencije.

Rimski tisk poudarja, da dosedanje mednarodne gospodarske konference strokovnjakov ali diplomatov niso rodile nikakih sadov, ker se sporazumi bodisi z ene ali druge strani niso hoteli ratificirati. Rimski sporazum pa ne dopušta, da bi se na kak način odrekla njegova ratifikacija. Politični razgovori med ministrskimi predsedniki so bili odkriti in iskreni ter je zato prišlo mestoma do energičnih in ogorčenih nastopov in obrambe posameznih deloma divergentnih stališč. Na konferenca se je zlasti Mussolini zavzemal, da bi se dosegli takoj izvršljivi in konkretni rezultati. Zato je italijanska vlada tudi odredila, da morajo njeni strokovnjaki na vso moč pospešiti svoja preizkušanja in predložiti svoja poročila že do 30. aprila svojim vladam. V Rimu so vzbudili veliko pozornost tudi komentari francoskega tiska. Po pariških informacijah se vršijo sedaj pogajanja med Malo antanto, Rimom, Dunajem in Budimpešto, da se določijo povoljniji pogoji za razvoj medsebojnih gospodarskih odnošajev. Če pride do sporazuma med Italijo in Francijo, bo po mnenju italijanskih listov znatno olajšan tudi sporazum z Malo antanto in Italijo, Madžarsko ter Avstrijo.

Dollfuss: Pričetek novega sodelovanja

Rim, 17. marca g. Avstrijski kancelar dr. Dollfuss je ob zaključku rimske konference izjavil novinarjem med drugim: Pogodba, sklenjena v Rimu, pomeni pričetek novega in upamo tudi srečnega sodelovanja. Neodvisna Avstrija in neodvisna Madžarska sta ponudili roko najbolj južni velesili kontinenta. To skupno delo poraja nove možnosti, čijih uspehi bodo govorili sami za sebe. Na trgovsko-političnem polju se mora odstraniti zmešnjava ter se mora vrstiti boj proti avtarkiji. Preferenčne carinske pogodbe in tarifni dogovori se bodo še bolj izpopolnili, Avstrija, Madžarska in Italija so dokazale, kako se more čimprej doseči koristna rešitev posameznih vprašanj. Naša konferenca bo dokazala, da pospešuje jasno, lojalno in odkritosrečno gospodarsko politiko. Rimska pogodba se odlikuje s prostodušnostjo ter ne vsebuje za nobenega nobenih pretenj. Pogodba se izogiba tudi po besedilu vsakemu nasprotstvu proti drugim državam, ker vabi nasprotno k sodelovanju vse, ki so dobre volje. Pogodba se drž bistvenih pogojev evropske politike in mira, ker se ne more voditi nobena politika brez ozira na gospodarstvo in se ne morejo doseči gospodarski uspehi brez pametne politike.

Pogajanja gospodarskih strokovnjakov

Budimpešta, 17. marca v. Madžarski tiskovni urad javlja, da je bil tako imenovani konzulativni pakt podpisan danes ob 17. v Beneški palači. Gospodarski strokovnjaki vseh treh držav se bodo 5. aprila ponovno sestali v Rimu, da razpravljajo podrobno o gospodarskih vprašanjih. Sporazumeli so se, da bodo pogajanja trajala do 30. aprila. V konzulativni pogodbi se zavzemajo vlade signatarnih držav, da bodo nastopale soglasno v vprašanjih, ki jih skupno interesirajo. Da se bo to olajšalo, se bodo predsedniki vlad v bodoče češče sestajali. V protokolih se poudarja ohranitev popolne neodvisnosti vseh treh držav. To ugotovitev so smatrali za potrebno, da se nastopi proti drugače se glasečim trditvam gotovega tiska.

Povabilo drugim državam

Dunaj, 17. marca. č. »Reichspost« poroča, da je sedaj po sklenjenem sporazumu v Rimu pričakovati, da bodo povabljene tudi druge evropske države, naj se pridružijo interesni skupnosti, ki je bila v Rimu postavljena na široke osnove. Niti Francija, niti Češkoslovaška in niti ostale države sedaj nimajo razloga, da bi zavračale rimski sporazum.

Odhod Dollfussa in Gömbösa

Rim, 17. marca. v. Gömbös in dr. Dollfuss sta nocoj ob 22. odputovala iz Rima. V Benetkah bo dr. Dollfuss posetil kardinala Lafontainea, Gömbös pa bo nadaljeval svojo pot v Budimpešto.

Politična deklaracija treh držav

Pariz, 17. marca. č. Del francoskega tiska ugotavlja, da bo rimski sporazum nedvomno znatno doprinesel k izboljšanju politične in gospodarske atmosfere v srednji Evropi, če je njegov namen resnično ta, da omogoči sodelovanje pri reševanju podunavskih vprašanj tudi ostalim podunavskim državam. »Petit Parisien« smatra, da se bo z rimskim sporazumom v danem primeru omogočil tudi sporazum glede drugih mednarodnih evropskih vprašanj.

Nesreča na Dunavu

Beograd, 17. marca. p. Snoči okrog 20. se je pripetila na Dunavu v bližini Vukovara večja nesreča. Na Dunavu, nekoliko višje od mesta, sta trčila maržarski parnik »Batafeg« in naš motorni brod »Vitez«, ki je vlačil več čolnov po Dunavu navzgor in je bil namenjen v Regensburg. Poveljnik našega broda je sicer dal signal: Desno!, za madžarske ladje pa so odgovorili s signalom za obrat. Obenem je pričela madžarska ladja s svojimi čolni pluti proti železniški postaji v Vukovaru. Naša ladja je zaradi tega skušala takoj kreniti na levo, a je bilo že prepozno. Nekaj vlačilnih čolnov madžarske ladje se je z vso silo zaletelo v prednji del našega motornega broda. Materialna škoda je velika, človeških žrtv pa ni bilo. Kakor kaže, je nesreče kriv poveljnik madžarske ladje.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačeno zelo spremenljiva, vreme še nestabilno, precej nagli spremembe v temperaturi mogoče. — Situacija včerajšnjega dne: Veliki ciklon, ki prehaja preko kontinenta, je povzročil nestabilno vreme. Z zana- da prihaja polagoma visoki pritisk, zaradi česar se na zapadu pojavlja razvedravanje. Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Večnoma oblačno, ponekod nadavne, ponekod ne več tako toplo, v prostih legah ve trovi.

Agencia Havas je razširila informacijo, da je bil rimski sporazum parafiran že snoči in da so ga danes le še formalno podpisali.

O političnem delu sporazuma sodijo, da vsebuje klavzulo, s katero se Italija, Madžarska in Avstrija zavzemajo, da bodo glede vseh mednarodnih vprašanj vodile skupno politiko. Sporazum pa je take oblike, da iz njega ni mogoče sklepati, da bi bil v Rimu dosežen sporazum o bloku, sličnem Mali antanti, ali konzulativni pakt, marveč konkretno predstavlja le politično deklaracijo. Deklaracija je bila že na včerajšnji konferenci redigirana z vso skrbjo, da se iz nje mikakor ne bi moglo sklepati, da je sporazum naperjen proti katerikoli drugi državi. Osnovno načelo deklaracije je jamstvo avstrijske neodvisnosti. Uradni komunikacije o tem sporazumu še ni bil objavljen, pričakuje pa se s tem večjim zanimanjem, ker je napravil zunanje-politični ekspozje jugoslovenskega ministra Jevtića na rimske politične kroge globoko vtis. Zato domnevajo, da bo komunike vseboval bržkone tudi kako posredno ali neposredno opazko glede tega ekspozjea.

Vsebina sporazuma

London, 17. marca. č. Angleški tisk se obširno bavi z rezultati rimskih pogajanj ter pravi, da vsebuje rimski sporazum v glavnem naslednje štiri točke: 1. Jamstvo za ohranitev avstrijske neodvisnosti; 2. italijanske gospodarske koncesije Avstriji in Madžarski; 3. možnost sodelovanja z drugimi podunavskimi državami; 4. z rimskim sporazumom se ni ustanovila nikakoli posebna podunavska politična skupina.

Daily Telegraph pravi, da je Italija nedvomno brez rekonpenzacije pristala na velike ugodnosti v korist Avstriji in Madžarski. Njene koncesije se nanašajo na povoljnije carinske tarife, svobodne cone v jadranskih lukah in nižje železniške transportne tarife. Italija je za to zahtevala le, da uemoria Avstrija in Madžarska ves svoj prekomorski promet preko Trsta in Reke. Daily Mail meni, da si Mussolini od rimskih pogajanj sam ni mnogo obetal. Hotel je predvsem rešiti vprašanja, ki jih je mogoče urediti v čim krajšem času. Šlo mu je predvsem za to, da doseže takoj konkretne sporazum, pri tem pa je strogo pazil, da se niti pri pogajanjih, niti pri sporazumu ni omenilo revizijsko vprašanje. Kakor poroča Daily Telegraph, so angleški oficijelni krogi zadovoljni z rimsko pogodbo, ker je diktirana od duha sprave in ker ne določa niti carinske unije, niti restavracije Habsburžanov, niti ustanovitve politično - vojaškega bloka.

Daily Herald meni, da besedilo dogovora kljub vsem zagotovilom ne bo popolnoma razpršilo oboječnega zaupanja, vendar pa v Rimu sklenjene pogodbe niso niti ekskluzivne, niti agresivne. V Rimu se tudi ni govorilo o neupanju avstrijsko - italijansko-madžarskega bloka.

Navdušen sprejem Glasbene Matice v Beogradu

Beograd, 17. marca. e. Kljub skrajno neprijetnemu vremenu se je peron beograjske postaje davi pred prihodom beograjskega brzovalca napolnil z občinstvom. Ko je vlak z zborom ljubljanske Glasbene Matice obstal na postaji, je priredila množica gostom navdušen sprejem. Glasbeno Matico so pozdravili mnogostevilni predstavniki in člani beograjskih pevskih in glasbenih društev, med njimi Zveze perških društev kraljevine Jugoslavije, prvega beograjskega pevskega društva z zastavo, pevskega in glasbenega društva Stan-kovič, učiteljskega pevskega zbora in židovskega pevskega zbora. V velikem številu so bila navzoča tudi beograjska slovenska društva z ministrom g. Ivanom Pucljem in senatorjem dr. Vladimirjem Ravniharjem kot predsednikom Glasbene Matice na čelu. Po pozdravu so se Matičarji odpejali v svoja nastanišča, polovica v Učiteljski dom, druga polovica pa v Dom uradniške nabavljalne zadruge.

Dopoldne od 10. do 13. se je vršila v veliki dvorani Kolarčeve Ljudske univerze glavna skušnja za oba jutrišnja koncerta, za katera vlada med prestolničnim občinstvom največje zanimanje.

Beograjski listi objavljajo obsežne podatke o dolgoletnem umetniškem delovanju Glasbene Matice in pomenu slovenske pesmi. Kakor se čuje, namerava v ponedeljek zbor Glasbene Matice še dodatni martinejo za beograjsko šolsko mladino in vsem, ki bi se ne mogli udeležiti jutrišnjih dveh koncertov.

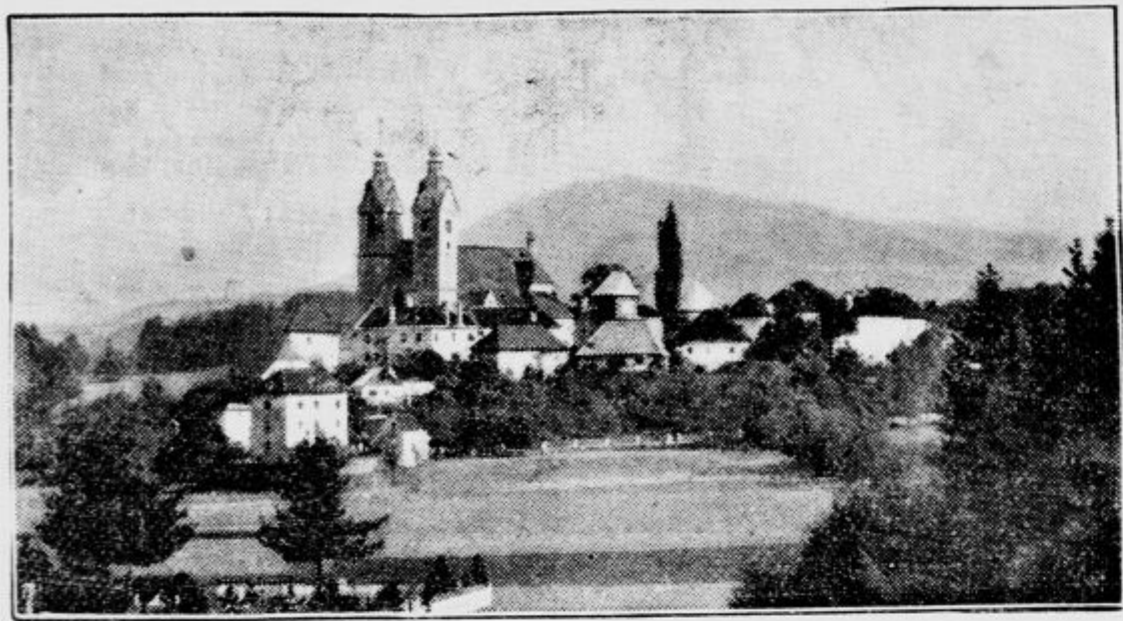
Nesreča na Dunavu

Beograd, 17. marca. p. Snoči okrog 20. se je pripetila na Dunavu v bližini Vukovara večja nesreča. Na Dunavu, nekoliko višje od mesta, sta trčila maržarski parnik »Batafeg« in naš motorni brod »Vitez«, ki je vlačil več čolnov po Dunavu navzgor in je bil namenjen v Regensburg. Poveljnik našega broda je sicer dal signal: Desno!, za madžarske ladje pa so odgovorili s signalom za obrat. Obenem je pričela madžarska ladja s svojimi čolni pluti proti železniški postaji v Vukovaru. Naša ladja je zaradi tega skušala takoj kreniti na levo, a je bilo že prepozno. Nekaj vlačilnih čolnov madžarske ladje se je z vso silo zaletelo v prednji del našega motornega broda. Materialna škoda je velika, človeških žrtv pa ni bilo. Kakor kaže, je nesreče kriv poveljnik madžarske ladje.

Vremenska napoved

Naši kraji in ljudje

Spomin na zadnje ustoličenje koroških vojvod

Gospa Sveta

Na današnji dan pred 520 leti je naš narod na Koroškem zadnjikrat ustoličil svojega vojvodo po narodnem običaju in v narodnem jeziku. Ernestu Zeleznemu je 18. marca 1414 izročila slovenska Koroška zadnjikrat sama iz svojih rok vojvodsko čast, dolžnost in pravico. Tri priče so iz tistih dni so vklesane v kamni koroške zemlje. Knežji kamen izpod Krškega gradu priča, kako je vojvoda narodu prisegel, da hoče biti vsem pravičen sodnik; veličastna gosposvetska cerkev še priča, kako je knez sprejel iz duhovniških rok po narodovi volji knežjo čast; in vojvodski prestol priča, kako je narodov maziljenec razsojal pravico po narodovih postavah. Zdaj je naša pravica zakopana v te kamne, umreči pa ne more, čeprav so še kamni uklenili, da bi pravice ne mogel več pričiati. Knežji kamen je letnik v deželni muzeji, vojvodski prestol stražijo v gosti ograji visoke železne solice; v gosposvetski cerkvi duši nemška beseda slovensko molitev. Pravice pa tudi v uklenjenem molku ni mogoče zadušiti, dokler se bosta plodila zemlja in narod z lastno krvjo.

Tega žalostnega praznika se spominjamo vsako leto z novo bridkostjo. In v tej bridkosti nam vstaja pozno spoznanje krivde, naše lastne krivde. Pol tisočletja nas je omamljala v sužnji žalosti rojena pesem: »Tega kriv je tuji meč! Zbegani in omagani v tej žalosti smo vriskali že ob prvi časi svobode in v tej prvi razposajenosti pozabili, da je narod vreden le toliko svobode, kolikor si je zaslužil z lastnim delom. Tako smo terjali pravico, a dolžnosti v najboljši osodni uri nismo izvršili. Naj nam bo grozilo memento v platičnini komediji 10. oktobra 1920 zadnja preizkušnja, v kateri nismo znali izvršiti svojih dolžnosti.

Prav ob tem prazniku nam pa blešči iz zgodovine tudi svetel trenutek, kako je praznovala ta žalostni praznik slovenska mladina v letu 1914.

Tisto leto med svetovno vojno je na današnji dan minilo ravno 500 let od zadnjega ustoličenja na Gosposvetskem polju. Avstrijska oblast seve slovenskih narodnih

praznikov ni priznavala, tega pa ne le ni prebrala, marveč ga je ravno šolski mladini celo strogo prepovedala praznovati. Tedaj je slovensko mladino že krepko zajel jugoslovanski pokret »Preporoda«. Jugoslovanska ideja je že krepko razgibala strnjene odinice akademske in srednješolske omladine preko vse Slovanije v revolucionarno borbo. Pokret »Preporoda« je zavzel slovensko - malenkostne strankarsko - politične nazore in postavil za celo skupno nacionalno voljo kot najvišji zakon, kakor ga je izpovedal (1. marca 1914 v »Glasu Jugata«) najidealnejši borec za jugoslovansko idejo Avgust Jenko: »Jugoslovanski problem moramo uvrstiti v tok splošnega svetovnega dogajanja in opazovati naše nacionalno življenje pod prizmo modernega svetovnega razvoja...«, kar je razložil takole: »Ideja nacionalizma ima temeljiti v dejstvu, da je vsakemu narodu mogoče svobodno razvijati in svobodno udeleževanje njegove individualnosti le v nacionalni državi. Modernemu mišljenju sta država in na-

Gosposvetski knežji kamen v celovškem muzeju

rod istovetna pojma, ki se razlikujeta kvečjemu po vsebini, a ne po obsegu.

V taki miselnosti razgibana slovenska mladina je hotela prav na ta znameniti praznik žalostne gosposvetske obletnice javno pred svetom izpovedati svoje prerojenje. Tisto leto je bila na dan 18. marca arada, torej šolski dan. Ker šolska oblast ni dovolila praznovanja, je mladina solidarno proglasila za ta dan šolsko stavko in jo v veliki meri tudi izvedla. Nameravana je bila po vseh slovenskih srednješolskih mestih, a zaradi nazlih protikrepov oblasti so podočeska mesta izgubila zvezo z dogodki v Ljubljani, kajti v Ljubljani je bila stavka končnoveljavno sklenjena šele zadnji dan pozno zvečer. Tako je mogla solidarno izvesti manifestacijo le Ljubljana.

V sredo jutraj 18. marca je dijaštvo višjih razredov srednjih šol in učiteljska demonstrativno odkorakalo izpred šolskih poslopij v frančiškansko cerkev k spominski maši. Pri maši so se zbrali na šišenskem hribu na manifestacijsko zborovanje. Volje manifestacije so bili Fran Žižek Evgen Lovšin, Fran Zarnen, Adolf Pomikvar, Slanko Leben, Danilo Majaron, Leon Kavčnik, med vsemi najbolj agiliti Ivan Endlicher in drugi.

Manifestacija je bila impozantna, a višjo šolsko oblast je hudo razburila, tem bolj, ker je v tej zavdi odkorakal pokorščino tudi narodno zavedni profesorji zbor: na ravnateljstva najbolj udeleženi zavodov je poslalo c. kr. predsedstvo deželnega šolskega sveta stroge ukore in že v vojnem času (15. januarja 1915) še posebno okrožnico, v kateri graja »površno, šablonsko disciplinarno preiskavo in brez primarna resnosti, tako da so morali dobiti dijakovi višji, da je preiskava samo formalna stvar... da je neki profesor pokazal celo simpatije za stavkujoče dijakove s tem, da je opozarjal na »plemenite nagibe«, ki so povzročili stavko, da je neki drugi profesor proslavljal zmage Srbov itd. Nad dijaštvom pa se škandaliziralo, da »je na svojevrsten način uprizorilo šolsko stavko in da so bili njih voditelji tako predržni, da so dali ravnateljstvu pismene izjave, češ, da so glede stavke dijakovi vseh zavodov solidarni in da je zanje neizogibna nacionalna dolžnost, da slavo najvažnejši spomin svoje zgodovine ter da so pripravljeni, da jih šolski predpisi pri izpolnjevanju njihove nacionalne dolžnosti ne morejo ovirati, ker so nacionalne dolžnosti višje od srednješolskih...« (Okrožnica, objavljena v »Jutru« 1. XII. 1929.) Čas je klical in v mladini je začelo spontano kipeči. Izmed najlepših momentov v tem dogodku je posebno svetel ta, ki priča, kako se je klub groznicam starih strankarjev naša mladina brez razlike v strankarsko političnem in svetovnem nazarju bratsko edina v nacionalni misli na usodo svojega naroda.

Mirim kraljica čokolade

Specijalitete so:

MLEKITA — polmlečna čokolada
KAVITA — mlečna s kavinim okusom
MASLITA — dezertna čokolada brez primesti
GRENKITA — plemenita gorčica naravne čokolade.

Zapomnimo imena, da moremo zbirati po svojem okusu, ko kupujemo čokolado.

kraje bivše štajerske in vsega Prekmurja. To namero banske uprave toplo pozdravljamo, ker pomeni to velik napredek v pogledu reševanja nujnih socialnih problemov za Obmurgje in Prekmurje. Z nakupom te važne, obsejne postojanke na obronki Slovenskih goric pa je naposled v znatni meri okrepljen naš slovenski življenjski mej.

Spet nevaren požar v Narapljah

Naraplje, 17. marca

Te dni zvečer je začelo goreti v gosposvetskem poslopiju posestnika Tomica Alojza v Narapljah. Ogenj je nastal po dosedanjih ugotovitvah od isker iz dimnika, ki jih je veter zanesel na slamnato streho. Usodno je bilo za poslopje, ker je bil tega večera precej močan veter, tako da je bila slamnata streha hitro v plamenih. Ker je bilo pod eno streho gosposvetsko in stanovanjsko poslopje, si je družina rešila le golo življenje. Hiša je bila le delno zidana. Plameni so uničili do tal vse poslopje, razen tega eno svinjo, devet kokoši, vozove, pšenico, koruzo, nekaj svinjskega mesa, ne

Izplačilo 4. letošnje „Jutrove“ zavarovalnine ob tragični smrti g. Franca Lebna iz Škofje Loke

Ljubljana, 17. marca.

Statistika »Jutrovega« nezgodnega zavarovanja nam kaže, kako potrebno in blagodejno je zavarovanje, ki naročnikom ne nalaga nobenih skrbi in obveznosti razen točnega plačevanja naročnine, ki pa je tudi dolžnost naročnikov onih listov, ki naročnine niso zvezali z nezgodnim zavarovanjem. V kratki dobi letošnjega leta je izplačana že četrta zavarovalnina. Kruta usoda je torej nepričakovano iztrgala iz življenja že štiri naročnike - zavarovance in o vseh teh štirih primerih je bila zavarovalnina svojem ponesrečenec po tragičnem naključju iztrgan še zelo mlad iz plodnosnega življenja. To je bil ugledni Škofjeločan g. Franc Leben, lastnik valjenega mlina in žage. Star je bil komaj 34 let, umreti pa je moral, ker se mu je splašil konj, ko se je vozil proti domu. Pri padcu z voza si je g. Leben razbil koleno in rana izprva ni bila videti nevarna. Operacijo je g. Leben srečno preživel, nastopile pa so komplikacije in po kratkem trpljenju je umrl. Pokojnikova vdova je dala v objavo naslednjo

zahvalo:

Podpisana Anica Leben, vdova po Francu Lebnu v Škofji Loki se »Jugoslaviji«, zavarovalni družbi v Ljubljani vljudno zahvaljujem za gladko izplačilo zavarovalnine 10.000 Din, ki mi je pripadala, ker je bil moj pokojni mož kot naročnik »Jutra« od upravnštva »Jutra« na preje navedeni iznos zavarovanja. Posebno pa se zahvaljujem upravnštvu »Jutra«, ki je vse svoje naročnike zavarovalo.

V Škofji Loki, dne 17. marca 1934.
Anica Leben.

kaj masti, obleko in pohištvo. Skupna škoda se ceni na 40.000 Din.

Ker je stala zgradba na hribu, nedostopnem za vozove, tudi gasilci niso mogli pomagati, ker niso mogli blizu. Sicer pa v bližini tudi ni vode. Ogenj so lokalizirali domačini sami. Bedna družina, ki je ostala brez vsakih sredstev, zavarovalnina pa je le malenkostna, je vsega usmiljenja vredna.

Druga žrtev plamenov na mrtvaškem odru

Ptuj, 17. marca

Poročali smo že o požarni katastrofi v Gerečji vasi pri Ptuj, ki je uničila celo domačijo in zahtevala dve človeški žrtvi. Z hudimi opeklinami so prepeljali v ptujsko bolnišnico 53 letno Marijo Drevenško v njeni 17letno hčer Antonijo. Medtem ko je hči umrla že takoj naslednje jutro, je uboga mati trpela strašne bolečine še polnih 24 ur, preden jo je smrt rešila hudega trpljenja. Obe žrtvi sta bili položeni na oder v mrtvašnici ptujske javne bolnišnice. Ljudje so se neprestano vrstili pred mrtvašnico, da so kropili žrtvi plamenov, ki sta tako rekoč živi zgoreli. Pokopani sta bili danes dopoldne na pokopališču v Hajdini.

Stanje obeh požrtvovalnih gasilcev Stefana Rozmana in Frca Goloba se boljša, čeprav sta tudi hudo opečena.

Ob slovesu podpolkovnika Šarca od Ptuja

Ptuj, 17. marca

Priljubljeni komandant mesta podpolkovnik g. Miron Šarac nas te dni zapusti, ker je premeščen na višji položaj v Osijek. Podpolkovnik g. Šarac je prispel leta 1928. v Ptuj iz Maribora. Takoj po prihodu je začel delovati skoro pri vseh narodnih

društvih, zlasti pa se je udeleževal pri Jadranski straži, katere podpredsednik je bil ves čas, pa tudi pri Sokolu, gasilskem društvu, NO, RK in SK Dravi.

Po njegovih zaslugi se je ustanovila tudi oficirska čitalnica, ki omogoča vezi med civilnim prebivalstvom in vojaštvom. Prireditve v oficirski čitalnici so bile po njegovih zaslugi vedno dobro obiskane. Društvom je g. podpolkovnik prav rad šel na roko in je pomagal, kjerkoli je mogel.

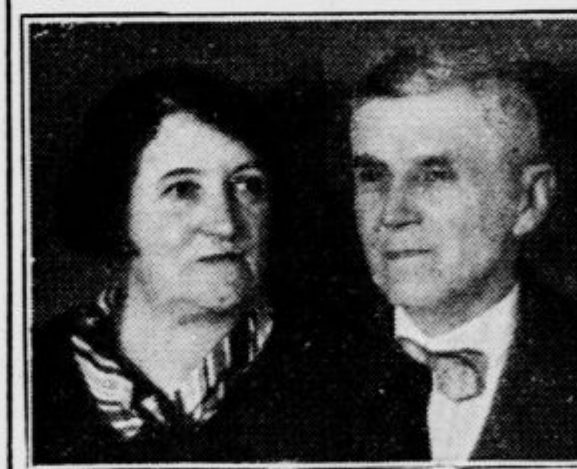
Napram podrejenim oficirjem in vojaštvu je bil vedno pravičen, s čimer si je pridobil njihovo spoštovanje. V soboto zvečer so se od priljubljenega g. podpolkovnika in njegove gospe soproge poslovila vsa narodna društva, ki mu želijo tudi na novem službenem mestu obilo sreče. Ptujčani pa ga bodo ohranili v najlepšem spominu.

70letnica delavnega šolnika

Bled, 17. marca.

G. Joža Korošec, šolski upravitelj v pokolu na Bledu, bo praznoval v nedeljo svojo 70letnico in obenem s soprogo g. Heleno tudi 40letnico svoje poroke. Rodil se je 1. 1864. v znani napredni Koroševi gostilni na Koprivniku v Bohinju, kjer je svojočasno okrogel pel naš Vodnik, prvi fajmošter na Koprivniku. Obiskoval in dovršil je nižjo gimnazijo v Kranju, leta 1887. pa je končal učiteljsko v Ljubljani.

Prvo njegovo službeno mesto je bilo na prvi mestni šoli v Ljubljani, ki je bila v stari gimnaziji na Vodnikovem trgu. Tu je bil med njegovimi učenci tudi pesnik Dragotin Keta, čigar zvezke prav skrbno hrani še sedaj. Jeseni leta 1888. je šel v Škocjan pri Turjaku na Dolenjskem, od tam pa leta 1891. na Jesenice na Goranjskem. Na Jesenicah ga šče gasileško društvo med ustanovitelje in njegova zasluga je, da je bil tadi klub hudi gonji nasprotnikov zve-

den slovenski poveljni jezik. Istočasno je poučeval tudi na eksekutorni šoli pri Sv. Križu pod Golico. Leta 1894. se je preselil kot šolski upravitelj v Kropo.

Za življenjsko družico si je izvolil Heleno, rojeno Ažmanovo iz Moistrane, ki prav zdaj tudi obhaja svojo 60letnico. Dvakrat je med jubilejnim službovanjem »prepelil Kropo požar. Koliko je t. d. delal in pomagal. Podporna akcija, ki je ležala izključno na njegovih ramah, je imela popoln uspeh.

V tem času je tudi mnogo pisal o narodnogospodarskih razmerah radovljanskega okraja, zgodovinske žrtve in o posebnostih Kroke in drugih krajev gorenskega kola. Dopolnil je »Slovenskemu Narodu«, »Učiteljskemu tovarišču«, »Soci«, »Planinskemu Vestniku«, »Zvončcu«, »Slovenki« in drugim listom. Mnogo je za liste prevajal tudi iz češkega časopisa.

Leta 1908. je bil premeščen za šolskega voditelja v Mošnje, kjer je ustanovil mlakarsko zadruzo, ki je klub gonji nasprotnikov pod njegovim vodstvom izredno dobro uspevala. Okoli 20 let je bil blazinik okrajnega učiteljskega društva in približno toliko časa tajnik gasilskih društev.

Dve leti pred svetovno vojno je prišel na

15.000 ur dela s pranjem

Ali ste že kdaj pomislili, koliko ur svojega življenja se mora gospodinja ubijati s pranjem perila? Kako silno težavno je bilo to delo, ko je morala gospodinja perilo še mencati in otepati!

Dandanašnji ni več treba, da bi se s pranjem perila tratile moči in čas, zakaj dandanes imamo Radion. Schichtov Radion prihrani gospodinjini delo.

Tako lahko je zdaj to:

A) zvečer se perilo namoči,
B) drugo jutro se Schichtov Radion v mrzli vodi raztopi, v raztopini pa se potem kuha perilo vsaj 15 minut,

C) nato se perilo izpere najpoprej v topli, potem v mrzli vodi, dokler ni voda čista... in perilo je oprano!

Brez mencanja, brez otepanja prizanesljivo in hitro kakor sneg belo perilo s Schichtovim Radionom.

Ne muči se!

Vzemi SCHICHTOV RADION

Bohinjsko Belo. Tudi Belanom je pomagal z nešteti prošnjami na vojaška oblasta in z nasveti. Med svetovno vojno je tudi on čutil na svoji koži pest črnočolne policije. 13 let je okroval belsko šolo, dopolnil tu 38 let službe, nato pa stopil v zasluzni pokoj. Na Bledu je potem kupil majhno vilo, da bi prživel pokoj v miru in da bi posvetil vsaj del življenja sebi in svoji družini.

Tudi v pokoju ne počiva. Društva so pridobila z njim marljivega delavca. Sokolu na Bledu je bil več let blaginjak in član prireditvenega odbora. Prav tako je njegova skrbna soproga Helena s svojimi odličnimi gospodinskimi zmožnostmi Sokolu čisto pomogla, da so prireditve tako dobro uspele. Deluje na tudi v dragih društvih. »Jubilant je bil nad 40 let v den naročnik »Slovenskega Naroda«, »Jutrove« naročnik pa je od njegovega početka. G. Korošec je med tistimi redkimi, ki so stali in stoje namaino v naprednih vrstah. Naj mu bo dan, da bi še mnogo let domoval v svoji idilični vili. Ljubljani od svoje družinice, ki jo je dobro preskrbel.

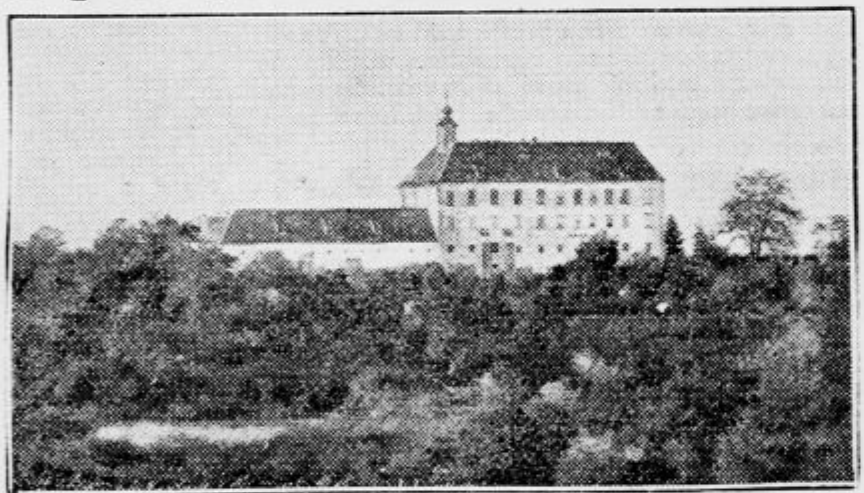
Ne samo sport,

ki je v prvi meri koristen telesnemu zdravju, ampak

tudi duhovna izobrazba

je potrebna odrasli mladini v naših časih. Najbolje in najcenejšo priliko za izobrazbo, ki je ni mogoča dati šola, nudi ilustrirana tedenska revija »ŽIVLJENJE IN SVET«. Uprava: Ljubljana, Knašjeva ulica 5

Severna postojanka ostane naša

Kr. banska uprava je kupila gornjeradgonski grad

Gornja Radgona, 16. marca

Z veseljem je sprejelo naše narodnozavedno obsejno prebivalstvo vest, da je postala nova lastnica gornjeradgonskega gradu banska uprava v Ljubljani. V sredo 14. t. m. popoldne je bila namreč podpisana v Ljubljani pogodba, po kateri je prodala doseadana lastnica Österreichische Kredit-Anstalt für Handel und Gewerbe na Dunaju ves grajski grič z impozantno stavbo gornjeradgonskega gradu banski upravi za 300.000 Din.

Ze večkrat smo na tem mestu opozarjali javnost na nevarnost, ki je pretila zadnja leta z nakupom te važne obsejne postojanke po tujcih. Lani v jeseni je avstrijski trgovec Albin Marx iz Gradca stopil v pogajanja s prodajalko zaradi nakupa, a ni mogel izpolniti stavljenih pogojev. Zakaj je hotel grajski trgovec kupiti to grajsko posestvo, je uganka. Sodijo, da je bila v ozadju Súdmarka.

Ko je bil g. dr. Boezio Lenart pri zadnjih občinskih volitvah kot nosilec liste JNS spet izvoljen na čelo tukajšnje občinske uprave, je na otvoritveni seji izrecno poudaril, da ima v programu svojega bodočega delovanja med drugim kot važno točko tudi narodno obrambno delo ob meji, posebno kar se tiče nakupovanja posestev po tujcih. Predvsem si je prizadeval občinski predsednik g. dr. Boezio, da bi prešel gornjeradgonski grad v naše roke, in sicer bi grad kupila banska uprava v Ljubljani za humanitarne namene. To njegovo prizadevanje je naposled naletelo na odločilnih mestih na uvaževanje.

Po časopisnih vesteh o letošnji banovinski proračunski debati vemo, da v naši banovini primanjkuje humanitarnih zavodov kakor hiralnic (v celem imamo samo dve za vso banovino), ter da se namerava v primeru nakupa gornjeradgonskega gradu ustanoviti tukaj nova hiralnica za bližnje

Pri obdelavi sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutju, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznih je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozareček naravne »Franz Josefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz Josefova« voda radi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spencerijskih trgovinah.

Kratek roman o ilirski baronici

Romantična zgodba češkega mesarskega pomočnika

(Po njegovi avtobiografiji)

Kakor dandanes, tako tudi že v starejši dobi ni bilo nič nenavadno, da si je vzel n. pr. kak grof ljubko odsko subre ali princ kraljevskega rodu lepo meščansko hčerko za ženo. Bolj nenavadno pa je bilo, da je češki mesarski pomočnik, čigar prvozna skromna želja je bila edino ta, da bi postal zasebni stotnikov sluga ali posestnik manjše gostilne na kmetih, odpeljal čedno hčer stare plemenitaške rodbine. Da, to je bilo v resnici že tudi takrat nekoliko nenavadno.

Naš junak Jozef Pekarek se je rodil leta 1795, kot sin praškega meščana, baš v času, ko so na Češkem ljudje umirali od lakote. To je napotilo očeta Pekareka, da se je izselil na kmete in začel kupčevati z divjačino, teleti in surovim maslom. Mali Jozef pa si je vzel v župnišču sv. Štefana krstni list, ki ga je imel pozneje kot vojak v vseh bitkah vedno pri sebi; in vprav na podlagi te listine se je pozneje, po mnogih bojih, poročil z lepo baronico v ilirski deželi. Pekarekovo oče je imel v Nechanicu cvetočo in dobičkanosno trgovino z živino. Ob priliki nekega prevoza telet je umrl, mladi Jozef pa je šel v Prago, kjer se je izučil mesarske obrti. Nato je krenil z izpričevalom v žepu po svetu, da bi poskusil srečo in se nekoliko razgledal naokrog; delal je v Kolínu, Brnu, na Dunaju, v Gradcu, Mariboru in Celju.

Pri baronu v Krškem

Od Celja naprej je potoval ob Savi, prišel v Sevnico in Krško. Brez belica v žepu je bil navezan na prosjačenje. V ilirskih deželah pa je našel dobre ljudi, zato je ubogi vandrovce dobil povsod pomoči in postrežbe, kamorkoli je potikal. Na takem potovanju je prišel nekega dne v Krško, kjer je čvrsti fant prav posebno ugajal tamšnemu Ignacu baronu pl. Globozniku. Baron se je s češkim mladeničem prav prijazno pogovarjal in le obžaloval, da nima zanj primerne službe v svojem podjetju. Pekarek je stal kakor berač na hišnem pragu, pa se je spomnil, da je bil v zgodnji mladosti dobra očetova opora pri njegovi trgovini s perutnino. Mladi mesarski pomočnik ni bil torej brez trgovskih sposobnosti. Odvisno je bilo samo od g. barona, da bi nudił podjetnemu mladeniču priliko, poskusiti se v njegovem podjetju. Naposled se je baron odločil in vzel mesarskega pomočnika v svojo velerogovino. Pekarek nam v svoji avtobiografiji opisuje razmere v plemenitaški hiši: baronovi starši so imeli v krški okolici vinograde, ki so dajali letno do štiri tisoč veder najboljšega vina; imeli so tamkaj lepo, dvonadstropno graščino in razen tega še obširna posestva. Drugi sin starega barona je imel v Ljubljani dve veliki hiši, trgovino, vredno do 80.000 goldinarjev in tovarno za rožolje in kis. Tretji sin Franc je bil pri knezu Schwarzenbergu, četrti pa je bil cesarjev dvorni kaplan; razen tega je imel stari baron še edino hčer Marijo.

Baronesa Marija

Je bila takrat cvetoča dekletce, staro dvanajset let. Večkrat je prebila vse poletje s krškimi graščini in se je kmalu seznanila s stasitim sedemnajstletnim Pekarkom. Mlada deklica sta se večkrat videla v baronovih vinogradih, pogovarjala se in šalila. Češkemu pomočniku je bilo sicer dobro znano, da je imela lepa baronica takvo visoko in plemenito sorodstvo, da bi se ga sam cesar ne smaroval, vendar ni prav nič oporekal, ko mu je brhka Marija čez nekaj let izjavila: za sedaj bi se ljubila kot brat in sestro; pozneje, ko bo večja in starejša, se bosta pa poročila. Tako bo in nič drugače, pa naj stric, ljubljanski knezoškok, pa še drugi stric, predsednik apelacijskega dvora v Celovcu, poročeta k temu, kar hočeta.

Poldrugo leto je minilo zaljubljenca kakor v sanjah, nato pa je leta 1813. nastala nesrečna vojna. Pekarek je moral za domovino pod zastavo. Vsi očenaši, ki jih je mlada baronesa zmollila za Jozefa, niso nič izdali. Zaljubljeni češki mesarski pomočnik je bil v Jičinu, kjer so takrat na vso moč novaki, potrjeni in uvršeni v 17. linijo vojske. Pekarek se je bojeval pod polkovnikom pl. Karkom v mnogih vojnah in bitkah, bil ranjen v desno pleče, videl je v Dijonu sestanek treh cesarjev in bil po treh letih kot polinvalid odpuščen domov. Ravno kar je polkovnik pl. Kark izgubil svojega prvega strelca, zato je vzel čvrstega in stasitega Pekareka k sebi v službo. Slučaj usode je bil, da je bil polkovnik pl. Kark s svojim polkom premeščen v Ljubljano in še bolj čudno naključje je hotelo, da je polkovnik dobil stanovanje v lepi in visoki hiši, katere lastnik je bil sin starega barona pl. Globoznika.

Obnovljena ljubezen

Navzile večletni ločitvi, med katero ni mlada baronesa prav nič slišala o svojem lepem ljubimcu Pekarku, mu je ohranila prijazen spomin. Ko ga je srečala nekega dne v uniformi zasebnega sluga na stopnicah, sta bila mlada deklica od vsega razburjenja oba vsa iz sebe, ker ju je ugodna na tako čuden način zopet dovela skupaj. Od tega trenutka dalje je bil Pekarek vsakdanji gost v kuhinji starega barona, kjer ga je gostila dražestna baronesa Marija s starim vinom ter sta ga hišna in kuharica Urša odlikovali z vso mogočo pozornostjo.

Pekarek si je bil le predobro svest svojega podrejenega stališča kot prostak, da bi si drznil samo izdalek resno in uspešno vzbujati spomine na nekdanja nedolžna in ljubavna zatrdila. Ko mu je pa kuharica Urša zaupala, kako zelo ugaja mladi baronesi tudi kot prostak, se je ojunčil in polkal lep Mariji v spomin poljube in medsebojne ljubezenske prisrge davno minulih dni. Pekarek se je prepiral, da ga baronesa še vedno vroče ljubi kakor nekdanj. In ko je ta čuvstva potrdila z objemi in poljubi ter ga pozvala, da mora z njo živeti in umreti, e postalo ubogemu mladeniču jasno, da bo moral proti predsodkom in sili razmer začeti boj, iz katerega bo izšel kot zmagovalac samo — z božjo pomočjo. ... Toda baronesa Marija je bila trdno uverjena, da Bog ljubi tudi siromaštvu. Nobene ovire ni videla toliko, da bi postala nezvesta v ljubezni do ubogega Jozefa. V tem prepričanju sta ju podpirali tudi hišna in kuharica Urša.

Kadar so baronesini ključji rožljali po hodniku in se je oglašal kakor zvonec čist njen glas, je Pekarek, ki je oprezoval na drugem koncu hodnika v predsobi gospoda

polkovnika, takoj vedel, kdaj in kje se bo sestal s svojo lepo prijateljico. Včasih sta se sprehajala zvečer po samotnih, zapuščenih mestnih ulicah, drugi zopet sta se sestajala v šentjakovski cerkvi in sta v adventnem času skupno molila v ranih jutranjih urah pod korom. Pekarek je živel po knežje. Po naklonjenosti njegovega gospodarja in treh žen mu ni manjkalo niti denarja, niti najbolj izbrane hrane. V družini starega barona pa ni nihče imel niti slutnje, kdo bi utegnil imeti neomejeno posest nad srcem lepe baronese. Toda

Izdajalski trenutek

je prinesel silno razburjenje in grozo v plemenitaško rodbino. Zakaj stara gospa baronica je našla v Marijo baš tisti mah, ko je ta počivala vsa blažena v Pekarekovih rokah. ...

Nad glavami nesrečnih zaljubljenecv je strašno gmelno in celo polkovnik, ki je imel silno dobro mnenje o svojem slugi Jozefu, ga je že hotel izročiti proforu v nadaljnje poslovanje, da ni baronesa Marija vzela vse krivde nase in prosila milosti za svojega ubogega ljubčka. Odločnost, s katero je deklica poudarjala nasproti staremu pravico do izbrane ljubimca, je bila toliko in tako trdna, da se je stari baron ustrašil in odločil, internirati svojo hčerko pri prijateljski družini v Trstu, in sicer toliko časa, dokler ne bo drugih misli in nazorov. Baronesa Marija je poklonila svojemu ljubljenu Jozefu zlat prstan, v katerem je bil vdelan koder njenih las in dva anpela z napisom: »Iz prave ljubezni. Tudi Pekarek je poslal ljubljeno Marijo zlat obroček kot poročstvo svoje ljubezni. Komaj je bila baronesa Marija v Trstu, je bil tudi Pekarekov gospodar, strogi polkovnik pl. Kark premeščen s svojim polkom v Benetke. Zvesta baronica kuharica Urša je ostala tudi v tej dobi ljubavnega razmerja »postillon d'amour« in je posredovala dopisovanje med zaljubljenca. Čim je Pekarek dospel v Benetke, ga je ljubica pismeno pozvala, da naj vse poskusi in jo reši tržaškega pregnanstva.

Njen »brat«

Dekletovo prošnjo je Pekarek smatral za ukaz in je neprenehoma mislil na sredstva in pota, kako bi mogel odpeljati svoj ljubico. Simuliral je bolezen, ki je mogla biti edino posledica beneškega lagunskega ozračja. Polkovnik, v skrbah za svojega Leporella, ga je takoj odpisal v Mestre, da bi tamkaj okrevaj. Odtod pa je zaljubljeni mladenič nemudoma hitel v Trst, kjer je bil v Marijini hiši že najavljen prihod baronesinega »brata«. Kako odlično je Pekarek igral svojo vlogo kot »gospod baron«, so pokazali uspehi, s katerimi je umel zavesti strogo čuvarico mlade baronese. Mladi »gospod baron« je obiskal svojo sestro v družinskih zadevah, zato je ostal v hiši več dni kot gost in je imel tako dovolj prilike, da se je dogovoril s svojo izvoljenko o vseh podrobnostih bojnega načrta proti predsodkom plemenitaških Marijinih staršev.

Pekarek se je vrnil k svojemu gospodarju in mu izročil Marijino pismo, v katerem je prosila polkovnika, naj odpusti Pekareka iz službe. Zakaj trdno je odločeno, da bo zlomila odpor staršev in dala roko edino svojemu ljubljenu Jozefu. Polkovnik je ustregel dekletovi želji in Pekarek je hitel v Ljubljano, kamor je medtem prišla tudi baronesa Marija. Po želji svojih staršev naj bi poročila lepega, mladega in bogatega graščaka. Toda vsako prigovarjanje plemenitaškega sorodstva je bilo zaman, brezposelno je bilo tudi materinsko rotenje in omedlevarje stare baronese. Marija je trdno vztrajala na svojem sklepu, da bo poročila svojega Jozefa ali pa — saj vemo! — našla grob v hladni Ljubljani.

Beg v mesarski brenti

Stari baron je napravil takemu vztrajnemu odporu nagel konec. Čez nekaj dni so se zprla samostanska vrata za ključovalnim dekletom. Toda Pekarek je kaj hitro doznal, kje se nahaja njegova ljubica. Nato je tako dolgo opazoval okoli samostana, dokler se ni nekega večera prikazala bela Marijina roka med železnim omrežjem, — in že je splaval pismeni pozdrav Jozefu pred noge. Pot sporazumevanja in tajne zveze je bila torej načeta in Marija sama je razvila svojemu ljubčku načrt, kako naj jo odpelje. Pekarek, ki je bil dolga leta pomočnik, vojak in zasebni sluga, se je povrnil k svoji prvotni mesarski obrti in se udinjal kot pomočnik pri onem mesarju, ki je z mesom zalagal samostan. Kmalu se je Jozefu posrečilo, da je tudi sam nesel tja meso v brenti na hrbtu. In slednjič je prišla sestra Marija na vrsto, da je bila v kuhinjski službi in prevzela meso od pomočnika. Močno je toliko srce podjetnemu Pekarku, ko je stopil z veliko brento mesa pred samostanska vrata in potegnil za zvonec. Vratarica je pogledala skozi lino in odprla. Mesarski pomočnik pa je šel kakor navadno z brento po dolgem hodniku in jo postavil na veliko, vodoravno leseno kolo. Polovica koleca je molela v hodnik, ostala polovica pa v kuhinjo. Tokrat pa Pekarek ni šel s prazno brento iz samostana, zakaj ne da bi kdo mogel zapaziti, je skočila Marija vanjo. Pomočnik pa je pokrkl čez njo bel prt in kakor bi balansirai musketo na ramu, tako trdno in varno je nesel sladko breme skozi samostanska vrata. Tako je bila Marija srečno odvedena in se je najajala sedaj v Pekarekovih rokah.

Kapitulacija

Kakor ogenj se je razširila čudovita novica o Marijinem begu iz samostana. Vsi poskusi, da bi izsledili njeno novo bivališče, so bili zaman. Nič ni izdalo, niti tiralica, niti razpis visoke nagrade. Z gotovostjo so domnevali, da je mlada baronica v obupu našla smrt v valovih Ljubljanske. Pekarek pa se je vsak dan sestajal s kuharico Uršo in je prav natanko vedel, kolikšen obup je v baronovi hiši zaradi izgube edine hčerke. Vendar se ni izdal niti z besedo zvesti prijateljici in pokroviteljici, da je bil odpeljal svoj ljubljeno Marijo in jo skrbno čuva že sedem tednov na zasebnem stanovanju.

Stara baronica je bridko tožila: »O, zakaj nismo dali ljubega otroka lakajju za ženo?«

Nesrečni baron pa je vzdihoval: »O, kako mirno bi umrl, ako bi vedel, da se počuti srečno, četudi v še tako siromašnih razmerah!«

Šele ko je žalost stare gospe baronese dospela do vrhunca in je bilo viedti, da bo tudi stari baron v brezupni resignaciji komaj preživel tragični udarec, se je v bridko preizkušenem mlademu možu zgnilo srce. Neustrašen je stopil pred starega barona in zaprosil za Marijino roko. In tako se je zgodilo, da ni dobil samo njene roke, temveč je prejel tudi blagoslov staršev, ki so se čutili presrečne, da so zopet našli svojo hčerko, ki so jo imeli za izgubljeno in so jo že objokovali.

Srečen zakon, srečen rod

Baronica Marija je bila poročena z mesarskim pomočnikom Jozefom Pekarkom dne 28. januarja 1822 v Ljubljani v šentpetrski cerkvi. Ženinu je bilo 26, nevesti pa 21 let. Prvi je stanoval na Poljanah št. 8, nevesta na št. 60. Priči sta bili: Lenart Vesel, guvernerski koncipist in Anton Wiesner, c. kr. lajtnant. Poročil ju je župnik Jozef Romč.

Poroka se je izvršila ob velikanski udeležbi ljubljanskega prebivalstva, zlasti iz domačih župnije. Kmalu nato sta se mlada poročena preselila v Nechanic na Češko, Devetindvajset let je živela »ilirska baronica« kot gostilničarka v Nechanicu v najsrečnejšem zakonu s Pekarkom, ki ga je osrečila z obilico petnajst cvetočih otrok. Od svoje rodbine iz Ljubljane je sicer dobivala za časa življenja pogoste in precej visoke denarne pošiljave — kakor Pekarek sam priznava v svoji avtobiografiji —

* Navedene podatke je dal ljubeznivo na razpolago iz poročne knjige šentpetrski župnik g. Petrič.

KULTURNI PREGLED

Na razstavi Božidarja Jakca

Kadar razstavlja Božidar Jakca, pomeni to, da se je vrnil z daljšega potovanja, s katerega nam na razstavi obširno pripoveduje o novih krajih, ludeh in občajih prav tako, kakor veliki reporterji, svetovni potopisilci z edino razliko, da popisuje Jakca doživljeno lepo in zanimivost z barvo, oni pa s peresom.

Povsem naravno je: kdor veliko potuje, veliko vidi in kadar se k tem prednostim pridruži še poznana Jakčeva marljivost, je rezultat njegova velika produktivnost, ki ji med slovenskimi slikarji ni enake.

Ni zgolj slučaj, da si je Jakca izbral pastel za svoj upodabljačji način. Čeprav je že zgodaj pričel s to tehniko, jo je na poznejših potovanjih občudal iz zgolj praktičnih razlogov, med katerimi izdatost materiala, priročnost transporta in način suhega slikanja niso zadnji. Tekom let si je pastelno tehniko izpopolnil do virtuoznosti, ki mu ne stavlja nikjer problemov. Vse več mu je pastel pripomoček, s katerim lahko, včasih igraje ali žensko nežno, občutno prisluskuje nastrojenjem svojih pokrajin.

Pri nas je do nedavna prevladovalo mnenje, da je pastel manjvredna upodabljača tehnika, kar pa je zmotno. Res je, da v njo kaj lahko zapasti v osladnost toinov, kdor tehnike ne obvlada, sicer pa glede moči pastelna slika skoro ne zaostaja za oljnat. V nekaterih pogledih ima še prednost pred njo. Tako v pogledu čistote barv. Pastel ima v sebi prav malo lepilnih snovi, barve se nikdar ne spremenijo, ne porumene in potemne kakor oljnat in so najbolj silne suhim zmetim barvam. Sicer ima pastelna slika le površno luč, prav to pa je, kar ji daje značilnost in čameten izgled. Težave so le v konzerviranju pastelne slike. Barvni delci se le rahlo drže drug drugega, vsako utrjanje slike z mokrimi pripomočki pa bi jo pokvarilo. Jakca je tudi v tem pogledu vse slike vzorno opremil pod steklom in tako opremljene slike niso prav nič manj trpežne kakor druge tehnike.

To pot razstavljen kolekcija šteje po katalogu 124 del, poleg številnih starejših linorezov, lesorezov, risb, ujeden, suhih igel in litografij v drugi sobi na levi, ki tvorijo zase nekako retrospektivno razstavo Jakčeve grafike. Nekateri listi so še iz študijskih časov v Pragi, drugi iz Pariza, Novega mesta, Ljubljane itd.

Glavni prostor v sredi je napolnjen ves s slikami iz Dalmacije. Nekatere po svoji nežnosti silijo japonskim akvareloom. Prosojnost soparnega morskoga ozračja, teža črnih oblakov pred nevihto, sonce v vodi in na razbeljenem kamnu, redko gozdičje, čisti potoki, nagibajoči in vzhajajoči dnevi, vmes pa izsušeni, zagoreli domačini v svojih nošah, to je Dalmacija, ki nam jo je Jakca prinesel s svoje poti minulega poletja tam doli. Vse je jasno, določeno in čisto, brez vsakega afektiranega izumetničenja in razumljivo za vsakega. Ni to umetnost, ki jo je treba komentirati in ne rešuje nikakih problemov. Ta Jakčeva umetnost je zgovorna s svojo iskrenostjo in poštenostjo in noče biti prav nič drugega kakor zažrti trenutek bežnega barvnega utiska, ki mora razveseliti vsakega gledalca s čutom za lepoto slikovitega nastrojenja v pokrajini, ki je zmoežen, gledati sliko brez očal umetnostnega pismoukarstva, kar je pri nas bontonski privrsek slehernega izobraženca, ki o slikarstvu nikdar ni imel pojma, svojega še celo ne.

Ce omenjam iz te zbirke dalmatinskih motivov predvsem številke 11. 13. 21 in 28. ne pravim, da bi v umetniškem pogledu prednjačile drugim, pač pa je njihova »načelnost krepka, ploskovna obdelava, ki na pogled silki, kakor s širokim čolnom.

V desnem prostoru so razstavljene slike z Dolenjske z dvema ali tremi motivi iz Ljubljane. Večina slik pa je iz Novega mesta ali s Krke. Jakčevi priljubljeni, vedno znova se ponavljajoči motivi v raznih barvnih nastrojenjih, to pot mračni in zastrti, drugič ožarjeni z zlatim soncem tiste slikovite romantične hišice nad Krko, šumeči jez po njim, drug v drugega se prelivajoč valoviti dolenjski grčli, cvetoča ajda, pisano polje, vinske gorice, na gričkih ždeče cerkvice, mlini ob potokih pa še mnogo drugih podob z lepe Dolenjske, ki je z Jakcem rasla v eno. Saj bo on do konca ostal glasnik njene lepote, njene romantike, njenih čarov, ki ve zanje in jih zna ceniti le pravi Dolenjec. Kdo je naših slikarjev še kdaj bil tako navezan na svojo rodno goro, kdo je s tako vero in vdanostjo molil njeno lepoto?

Risbe v levem razstavnem prostoru, to so portreti in skice iz Rima in Vrlike so

vendar pa v ženitovanjskem pismu navedene določbe, da mora Marijin del dediščine preiti na njene otroke, plemenitaška rodbina ni držala. Pekarek sam je umrl leta 1860 v Nechanicu. Viri poročajo, da je baronica Marija ob priliki poroke tako močno krvavela iz nosa, da je bila njena lepa bela obleka iz atlasa vsa pokapljana. Zlobni svet in stare ženice, vse je prerokovalo mladi nevesti nesrečno bodočnost. Vendar pa je nebo »aklonilo tako bridko preizkušeni »ilirski baronici« življenje, polno sreče in zadovoljstva.

Rudolf Dostal.

Velika razstava litografije v Ljubljani

Letos bo minilo sto let, kar je umrl izumitelj lepe litografske umetnosti, Alojz Senefelder. Rodil se je v Pragi. Litografijo je izumil l. 1796. v Monakovem. V počastitev 100letnice njegove smrti priredi ljubljanski grafični prosvetni krožek Senefelderjevo proslavo.

Razstava litografskih del je odprta v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti od večeraj 17. t. m. do ponedeljka 19. t. m., torej tri dni, na kar našo javnost opozorjamo. Razstava je vsestransko pestra in zanimiva, ker nudi vse, kar spada v to umetniško grafično panogo. Je široko zasnovana in prikazuje sodobno litografijo pa tudi njen zgodovinski razvoj vse od njenih početkov. Pri nas je bila uvedena litografija že pred l. 1835.; tedaj je izšel semiatem ljubljanske gubernije, ki jo navaja kot obstoječo grafično umetnost.

Nadalje je na razstavi nazorno prikazan tudi tehnični proces litografije, in sicer kamni in ročna stiskalnica v pogonu, nadalje je nazorno prikazana barvna skala na originalnih strojnih ploščah. Najmodernejši postopek litografije je danes foto-lito. Ta panoga je prikazana z vzorci velikih formatov. Razstavljeni so dalje vzorni plakati inozemskih litografij in pa vzorna zbirka naših domačih litografskih produktov. Po zaključku razstave 20. t. m. bo prirejen Senefelderjev prosvetni večer v Delavski zbornici s pestrim programom. Tudi na to prireditelju opozarjamo in vabi našo javnost k obilnemu posetu — Grafični prosvetni krožek v Ljubljani.

Kmetijski vestnik

Stara pesem o zajcu

V dobrih starih časih so se celo poslaneci bili izvoljeni, če so obljubili kmetom, da bodo zadržali zajca. Zajčja pravda je torej nekaj starega in za kmečkega sadjarja prav žalostna. Resnica je, da uničita zajec in voluhar polovico sadnega drevja v naši banovini. Škoda gre ne samo v tisočake, temveč v milijone. Dobro se spominjamo poškodb v zimi l. 1928/29 zaradi pozebe. V letošnji zimi smo skoraj na istem, ker je pa zajec napravil škodo.

Naši kmečki stanovski organizaciji Kmetijska družba in Sadjarsko in vrtnarsko društvo sta že pred leti in tudi lanske leto storili korake, da bi se zaščitili interesi kmetov. Na številnih zborovanjih, predavanjih in shodi se je zadeva obravnavala. Organizacije so tudi odposlale proteste, prošnje in vloge oblastvom in poslancem, a doslej se niso nikoli uspele. Strupna organizacija lovcev, v kateri so veljani bolj premožni stanovi, je imela v tem oziru večjo srečo: zajec je še vedno kolikor toliko zaščiten in spada med najprejmenitejšo divjačino naših lovov. Osnutek novega zakona, ki, hvala Bogu, ni prišel tudi letos ne do zakonite veljavnosti, vsebuje za kmečkega sadjarja naravnost nesprejemljive predpise. S strahom smo sicer letos zasledovali debato o državnem proračunu in skupščini, ker smo se bali, da bo novi lovski zakon sprejet po finančnem zakonju. Za sedaj velja torej še stari lovski zakon, ki je kljub velikim pogrčkam za kmečkega sadjarja kolikor toliko še dober, ki ga pa tudi odklanjamo. Velja je določba starega lovskega zakona, da se pripravi poškodba, povzroča od zajca, v roku 14 dni, ko je bila opazna, pristojnemu sreskemu načelnstvu. Prijavo je kolkovati s 5 Din. Istočasno mora sadjar obvestiti tudi najemnika lovišča.

Kmečkim sadjarjem svetujemo dalje, da store vse potrebno, da se poškodba čim prej komisiionalno oceni in šele na to naj bi se pričela potrebna dela pri poškodovanem drevju. Vse manjše poškodbe moramo previdno gladko odrezati, potem zamazati z ilovico, jih obdati z vlažnim mahom ter zavezati s cunjjo. Take rane se po preteku leta zacelijo, ako niso bile prevelike, zlasti če poleti obvezo obnovimo. Pri drevju pa, kjer je deblo obglodano do živega okoli in okoli, tudi ta maža in obvezovanje ne bosta nič zalegla. Ker ni na deblo luba, se spoj med deblom in korenino prekine in posledica je, da sicer drevje pomladi za silo odžene, a se čez čas posuši.

Naposled bodi omenjeno še to: Prigovarjanje lovcev, naj kmetje drevje zavarujejo s primernimi mažami, ograjami in podobnim, je sicer lep in koristen nasvet, ali ključ temu s stališča sadjarjev nesprejemljiv, odnosno neizvedljiv. Praksa je pokazala, da se niso obnesle razne maže, ki naj bi obvarovale drevje pred zajcem. Oviranje drevja s slamo ali s čim drugim, spet ni priporočljivo s tehničnih strokovnih vidikov. Naprava ograj iz remelnjov ali celo žične ograje so pa za našega kmečkega sadjarja predrage, posebno v teh hudih časih. Ako zapade visok sneg, tudi ograje ne držijo, posebno v hribovitih krajih. Propagirati gojitve nizkodobnega drevja ali celo pritlikavcev zunaj na kmetih je nemogoče, dokler bo zajec zaščiten.

Osnutek novega zakona slovenski kmečki sadjarji docela odklanjamo. Prosimo naše poslance in senatorje in oblastva, da se ta osnutek revidira. Kakor slišimo, tudi lovci sami niso z njim zadovoljni. Vprašanje je važno, da ga ponovno vsestransko proučimo.

Fr. K.

lomberg FILM
ELOCHROM 26°

6x9 8 posnetkov Din 16—
Razvijanje Din 1.— * Kopija 69 Din 1.—
LOMBERG plošče, BYK toto papirji
edino
Drogerija KANC
LJUBLJANA — MARIBOR

Domače vesti

Kruh se je preselil

Vsak dan trkajo prečepelini na vrata. Med njimi so tudi taki, ki jim ni za kruh; denarja hočejo. Po stopnicah, oknih, v ograjah se valjajo kosi belega kruha... V ljubljanski prodajalnici sem videl kos s cvetnimi butaricami in šopki zvončkov, teloha in mačic. Ob kosu kmečka ženska s udelanimi rokami, poleg nje medel sinko. »Pet dinarjev dam« je rekla trgovka. »Šest dajte, gospa!« je moledevala kmetica.

»Pet, pa otroku bom dala sladkorčkov.« je pripomnila štacunarka. »Kruha mu dajte, kruha, pa naj bo!« je sklenila kmetica kupčijo. Taki so časi, da se je kruh preselil. Kmetje, ki so ga pridelali, ga stradajo, ljudje, ki ga ne morejo ali nočejo zaslužiti, ga pa mečejo v smeti.

* Zaradi dvojnega praznika izide ponedeljska izdaja »Jutra« v torek 20. t. m., redna pa v sredo.
* Docent dr. Ivan Matko mecen mlajših zdravnikov. Prejeli smo: Da bi izpopolnil mlajše zdravnike k znanstvenemu delovanju, je že l. 1932. docent dr. Ivan Matko dal Slovenskemu zdravniškemu društvu v Ljubljani na razpolago 3000 Din kot nagrado za najboljšo medicinsko razpravo. Po sklepu ocenjevalnega odbora je bila letos nagrada razdeljena na dva enaka dela po 1500 Din in podeljena: dr. Mihaelu Kamniku, asistentu občne državne bolnišnice v Ljubljani, za razpravo »Reakcijske oblike meskalinovega opoja pri duševno nečistotenciranih« in dr. Fedorju Mikliču, zdrav-

Da! pri tvrdki J. MACEK na Aleksandrovi cesti 12 kupite najbolj ugodno moka in dečja oblačila.

niku šole narodnega zdravja v Zagrebu, za delo »Slovenija v luči tablice redosleda umiranja«. Za l. 1934 je docent dr. Matko spet dal Slovenskemu zdravniškemu društvu 1500 Din v svrhu razpisa nagrade za najboljšo medicinsko razpravo. Podrobni pogoji razpisa bodo objavljeni v »Zdravniškem vestniku«. Upati je, da bodo drugi premožnejši zdravniki sledili zgledu docenta dr. Matka in na razne načine podprli znanstveno delovanje slovenskih zdravnikov.

* Sodniški izpit sta napravila pri predsedstvu apelacijskega sodišča v Ljubljani sodniška pripravnika g. Fran Rupar iz Cella in Ciro Goluh (ex. pr. pr. v. uspehom) iz Ljubljane. — Čestitamo!

Zakaj zapravljate brez potrebe?

Oglejte si cene in kvalitete DEŽNIKOV in NOGAVIC v prodajalnah tovarne **VIDMAR, LJUBLJANA**
Pred škofijo 19 in Prešernova ulica 20.

* Kmečko vseučilišče v Zagrebu je te dni zaključilo z izpiti slušateljev svoj študijski tečaj. Ustanovitev kmečke univerze je bila v vsakem oziru posrečena, kajti v vsak tečaj se javi po dvakrat in trikrat toliko slušateljev, kolikor jih je moglo sprejeti. V sedaj zaključeni tečaj se jih je javilo preko 90, sprejeli pa so jih samo 45. Tečaj je šel 132 delovnih dni in se je predaval 548 ur, za korepeticije se je porabilo 329, za ročno delo 88, za telovadbo pa 132 ur. Poleg kmetov starejših in mlajših iz savske banovine so se šolali na kmečki univerzi tudi mladeniči iz primorske, dunavske ter celo iz drinske in vrbske banovine.

Udeležite se tekmovanja

»Agfa-Box-Kamera 24«

Prečitajte naš oglas.

2954

* Izpremembe v železniški službi. Premešeni so uradniki VIII. položajne skupine: Sedišček Bogomil, prometni uradnik iz Zidanega mesta v Laško; Rihar Janez, prometnik iz St. Vite; Vižmarje v prometno-komerc. oddelku direktorije; Skender Emil, prom. uradnik, iz Trbovelj v Ljubljano zor. kol.; Soršak Vladimir, prom. uradnik, iz Prevalj v Maribor g. kol.; Fabiani Henrik, prom. uradnik, v. d. zastopnik jugoslov. drž. žel. v Pliberku na postaji Prevalje; IX. položajne skupine: Smolčič Franc, prometnik in šef postaje Ivanjki, na Pragersko; Gerlovič Franjo, prometnik, iz Ormoža za šefa postaje Ivanjki; X. položajne skupine: Sedišček Janez, nom. prometnik, iz Medvode za v. d. zastopnika jugoslov. drž. žel. v Pliberku; postaja Prevalje; uradniški pripravnik: inž. Pehani Gojmir iz kurilnice Ljubljana zor. kol. v kurilnico Ljubljana glav. kol.; Zupan Anton iz Laškega v Kotorib; Gala Gojmir iz Rače; Frana v Trbovlje; Sitar Koloman iz Škofje Loke v Čakovce; Čretnik Stanislav iz Kotorib; v Zidanem mestu: Novakovič Svetislav iz Trebenj na Dol. v Durnovo, direktorja Beograd; zvanjčki I. kategorije: Likovnik Avgustin iz Zidanega mesta v Kranj; Ferenčak Mihael iz Maribora glav. kol. v prometno-komerc. oddelku direktorije; Jerše Jožef iz Škofljice.

S Slamičevo velikonočno žunko boste prav gotovo zadovoljni!

V restavraciji so še vedno najizbranejša vina, vedno sveže pripravljena jedila.

Cene zelo zmerne!

2923

SMUČARJI!

Uporabljajte proti mrazu in vetru kakor tudi za solnčenje

dr. Kmetovo mazilo

IN OLJE. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

RADENSKA MINERALNA VODA JE:

1. Najmočnejša natron-litijska voda Jugoslavije. Litijski je glavni mineral za raztapljanje in izločanje sečne kisline iz telesa.
2. Najboljšejeje vodo Jugoslavije po količini vsebujejoče ogljikove kisline, katere je panhoronno krvi.
3. Edina min. voda Jugoslavije v kateri so najdeni in določeni težki metali, katere ima telo v krvi in so važni za zdravje.
4. Radio-aktivna.
5. Nenadkriljiva po svojem okusu in kot krepilo.
6. Zato je Radenska slatina tako dobra za zdravje in tako pitna!

* Iz Zveze kulturnih društev. Sokolsko društvo Velike Lašče priredi danes ob 15. predavanje predavatelja ZKD g. dr. Breznika v New Yorku s slikami. — Ljudska univerza v Koečevju pa priredi pod okriljem ZKD danes ob 11. v hotelu »Trste« predavanje ZKD o temi: Naš denar.

* Službeni list dravske banovine ob 17. t. m. objavlja uredbi o občinah in občinah, ki jih bodo objavile banke uprave o pobiranju občinjskih trošarin v letu 1934. poleg raznih objav iz »Službenih novin«.

KLOBUKE

v najnovejših pomladanskih barvah in oblikah ter sportne čepice nudi po nizkih cenah

Mirko Bogataj

trgovina klobukov in čepic
Ljubljana, Stari trg št. 14.

Sprejemajo se popravila. Solidna postrežba.

* Velike vozne olajske dobijo obiskovalci veseljena v Parizu, ki traja od 9. do 24. maja. To je izredna prilika za potovanja v Pariz. Informacije in legitimacije se dode pri francoskem trgovinskem atašeu v Beogradu in pri vseh francoskih konzulatih.

* Redna služba božja na šmarni gori se bo danes spet pričela in bo do pozne jeseni vsako nedeljo in praznik ob 10. Le v primerih prav slabega vremena je ne bo.

OD DNEVA DO DNEVA SE BOLJE POČUTIM

Čudi brez rogaške slatine se da živeti, — toda razumna žena svojemu možu vedno z njo postreže, da ostane čil, svež in krepak. Rogaska slatina osvaja in pomlajuje kri, jača mišice in zboljšuje celoten počitek. Skladišče rogaške slatine v Ljubljani, Gosposvetska 13, (kolizej). Telefon štev. 3943. 1990

* Konzum monopolskega tobaka v Bosni. Bosanci so sicer na glasu kot strastni kadilci, statistika monopolske uprave pa ugotavlja, da se je lani konzum tobaka precej znižal napram prejšnjemu letu. Porabilo se je monopolskega tobaka v vrednosti preko 155 milijonov. Konzum se je napram letu 1932. znižal v vrednosti 5 in pol milijona dinarjev. Monopolska uprava sama pripisuje to znižanje potrošnji vtihtapljenega tobaka. Zaradi hitopasterja je bilo obsojenih lani 10.732 oseb, katerim je bila nalozena veljkanska globa blizu poldruga milijona.

ZVOČNI KINO MOSTE

Danes in jutri ob 3., pol 6. in 8. uri najboljši film letosnje sezone
HREPENENJE
Martha Eggerth, Hans Jaray
Vsakrat ob 8. uri dva sporeda

* Šest požigov v eni noči. V vasi Sarčini, komaj dobrih 15 km od Zemunja je v noči od četrta na petek gorelo kar na šestih mestih. Prvi požar je izbruhnil okrog polnoči, potem pa so se v nekaj urah vrstili še ostali. Gasilci, ki so prihajali iz Zemunja, so imeli naporno delo, ker so morali tehati po vsej razsežni vasi. Škoda sicer ni velika, ker je gasilcem pomagal tudi dež, v primeru legega vremena pa bi postala vsa vas žrtev plamenov. Vsačani so prepričani, da so bili na delu neznani požigalci in to najbrž tolpa vromilec in tatov, ki se že nekaj tednov udejstvuje v vasi in okolici. Zločinci so izvršili požige meneč, da bodo za tatvine uspešno izkoristili splošno zmedo v vasi.

Pri lenivosti črevesa, boleznih jeter in želodca, odebalelosti in protinu, katarju želodca in črevesja, obolenjih danke, odpravi naravnega »Franz Josefova« grenčica zastajanja v trebušnih organih hitro in brez bolečin.

* Razbojniki v zlatarskem okraju. Že lansko jesen se je v zlatarski okolici organizirala razbojniška tolpa, ki je izropala po okolici več zidanih in nekaj samotnih posestev. Iz raznih kletih so razbojniki neopazno odnesli velike količine vina. Med zimo je bil mir, v zadnjem času pa se razbojniki spet udejstvujejo ter pošiljajo premožnejšim posestnikom pisma, s katerimi napovedujejo svoj obisk. Taka pisma so dobili že mnogi posestniki, ki so se seveda takoj obrnili do orožnikov. Orožniki so

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V ŠIKLI. — Telefon 33-87

Prvi originalni 100% ruski tonfilm

POT V ŽIVLJENJE

Predstave: v nedeljo in ponedeljek ob 3., 5., 7. in 9. uri.

Dopolnilo nov zvočni teknik

PRIDE! Doly Haas PRIDE!
MALA PUSTOLOVKA

Družabni večer

vsem Jožicam in Jožetom priredi

SK ILIRIJA

DANES OB 20.30 v dvorani
hotela Miklič. Ples do 3. ure.
2897-a

uveldi preiskave pri raznih sumljivih, ki pa doslej še niso imela uspeha. Tekom tega tedna so razbojniki izvršili že 4 vlome, in pripravečajo oškodovanci, da je tolpa dobro oborožena in maskirana.

* Na razpravi proti policijskemu kapetanu Prodanoviću pred sodiškim sodiščem je sedaj na vrsti posebno zanimivo poglavje, kako se je oboje policijski mogotec udeleževal kot pokrovitelj javnih hiš v Subotici. Javne hiše se v Subotici vrstijo v Topniški ulici. Pred nekaj leti pa se je razširila vest, da bodo morali lastniki javnih hiš svoja »podjetja« premestiti v neko drugo ulico. Ta vest je povzročila veliko razburjenje, nekdo pa je prišel na idejo, da se bo dala zadeva uravnati pri policijskem kapetanu Prodanoviću, svedra proti primernemu plačilu. Veliko zanimanje publike, ki polni razpravno dvorano do zadnjega kliča, tvori sedaj izjave posameznih lastnikov javnih hiš, ki nastopajo kot prič. Tako je eden od njih opisoval, kako je pred leti v njegovi »radnji« pijančeval neke posestnik ter zapravljal okrog 30.000 Din. Ko je Prodanović slišal o tej gostiji, je povzval k sebi svojega zaupnika Dekerja ter mu naročil, naj sporoči lastniku javne hiše, da ga bo kaznoval zaradi nedovoljenega prodajanja vina, če mu ne plača 5000 Din. Gospodar javne hiše je ta denar plačal, da bi se tako izognil masčevanju vsemogočnega policijskega funkcionarja.

* Domače žarnice so v kratki dobi zavidljivim uspehom osvojile naš trg. Inozemski kartel, oziroma tovarne se zaradi tega bore za maslen zaslužek, ki so ga imele dolgo leta, a se jim sedaj izmika. Posebej je treba omeniti Prvo domačo tovarno žarnic »Tesla« v Pančevu, kateri je uspelo, a kvalitativnim blagom pridobiti ali domače konzumente. Domača žarnica krasno svetli, troši pa toliko struje, kolikor ista označena. Najboljše inozemske žarnice istega kalibra trošijo trikrat manj, kakor se dokazala uradna merjenja. V Jugoslaviji imamo po zadnjih podatkih preko 300.000 brezposelnih delavcev. Tverda »Tesla« zaposluje samo domače moči in se s kupovanjem njenih žarnic brezposelnost zmanjšuje. Najboljši dokaz o kvaliteti njenih žarnic in obenem najboljša reklama so uradne vozne statistike. Iz teh se vidi, da se je vvozilo l. 1931. v Jugoslavijo žarnic za približno 16 milijonov Din, a leta 1933. samo še za 7 milijonov Din; treba pa je pri tem upoštevati, da po uradnih podatkih poraba toliko ni padla.

* Izšli sta 3. in 4. številka »Omladine« v dvojni številki s prav pestro in obilno vsebino. Uprava je razpisala kot nagrado za naročnike, ki bodo poravnali celoletno naročnino do 5. aprila, tri knjižna darila. In sicer zbirko Kosmos (Bilimović: Uvod v ekonomsko vedo; Kos: Zgodovina Slovenec; Slovenska sodobna lirika (dva letnika Slovenske Matice) Polsto: Volja in mir, 2 knjigi; Spektorski: Socialna filozofija, 2 knjigi; Cankar: Zgodovina likovne umetnosti, 2 knjigi in prihodnji letnik »Omladine«. Naroča se na naslov: Uprava »Omladine«, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

* Adresar industrije, obrti, trgovine, bankarstva, zadružništva in drugih ustanov ter tujsko-prometnih industrij, ki ga je pravkar zelo pregledno urejenega za dravsko banovino izdal Jugoslovanski industrijsko gospodarski kompas Ljubljana-Moste, se dobi v Tiskovni zadrugi v Ljubljani. Šelenburgova ulica 3.

* Velikonočne razglednice primorskih akademikov se dode po vseh večjih trafikah v Ljubljani, Celju in Mariboru. Naročajo pa se tudi pri akademikih v Ljubljani, Šelenburgova 7/L. Cane koeu 1 Din.

* Zakaj Rimske toplice? Ker je to sloveče radioaktivno termalno kopališče z ogljikovo kislino in v vrstah odličnih zdravnikov priznano kot izredno uspešno celo v hudih primerih revmatizma, ishlasa, ženskih bolezni, pomanjkanja teka, poapneja žil itd. in ker je bivanje tam zelo poceni, zlasti odkar so uvedene cenene pavšalne kure tudi v glavni sezoni. Rimske toplice imajo tudi lepo, 8 m dolgo termalno plavalnico na prostem zraku in stanovalniške prostore s centralno kurjavo in tekočo vodo. Obširen prospekt pošlje kopališka uprava na zahtevo brezplačno.

* Varčevanje na pravem mestu. Kritična doba nas sili, da znižujemo svoje potrebe in izdatke na najnižjo mero. Stediti moramo povsod, štednja na škodo zdravja pa je še vedno razpisavanje največjega bogatstva. V hudih časih nam je zdravje potrebno še bolj kakor kdaj prej, da lahko obvladamo razne nepravice. Denar, izdan za Ovomaltino, je dobro vložen, ker dobimo zanj najboljšo od najboljšega. Ovomaltina vsebuje samo najplemenitejši, organizmu najbolj potrebne redilne sestavine ter čuva in krepi naše zdravje in miri živce.

* Za zdravje otroka je zelo važno primeren obuv. Otroci obrabljajo posebno pete in je v tem hoja v tako obrabljenih čevljih nevarna za nežne kosti otroške noge. Najboljše varstvo nudijo Palma pete iz gumija, ki varujejo tudi živce in mišice pred prenatrugo utrujenostjo. Povrh so Palma gumijeve pete tudi trajne in prav poceni.

* Mnogi mislijo, da je hrpa bolezni brez vsake nevarnosti in se zaradi tega pred njo tudi ne varujejo v potrebni meri. Pred to nalezljivo boleznijo se lahko obvarujemo samo z desinfekcijo ust in grla in so pri tem najodličnejše sredstvo Panflavin pastile »Bayer«.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo drugo najnižjo temperaturo

17. marca

Ljubljana 7, 751.1, 4.2, 92, mirno, 10, 12.0, dež; Ljubljana 13, 749.5, 10.6, 60, SW4, 10, —; Maribor 7, 749.5, 4.0, NW2, 9, 5.3 dež; Zagreb 7, 750.5, 6.0, 88, WNW2, 10, 6.0, dež; Beograd 7, 748.0, 8.0, 90, W2, 10, 5.0, dež; Sarajevo 7, 749.8, 6.0, 90, mirno, 10, 1.0, dež; Skoplje 7, 751.6, 8.0, 70, W2, 9, 1.0, dež; Split 7, 749.4, 7.0, 90, NW2, 10, 2.0, dež; Kumber 7, 750.0, 11.0, 85, W7, 10, 3.0, dež; Temperatura: Ljubljana —, 3.6; 11.2, —; Maribor 8.4, 4.0; Zagreb 12.0, 5.0; Beograd 19.0, 8.0; Sarajevo 17.0, 5.0; Skoplje 16.0, 5.0; Split 14.0, 6.0; Kumber —, 7.0.

kadar gre govor o boljši
zobni kremi more biti to
le
Doramad
radioaktivna zobna krema
Vprašajte vendar svojega
zobozdravnika!

* Obledela obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH.
* Vsak privatni uradnik nužno potrebuje strokovno knjigo: Černe, Kontokorenti. Dobi se v vseh knjigarnah ali pri založništvu: Trgovski učni zavod, Ljubljana, Pražakova ulica 8-11.
* Darujte Podpornemu društvu slepih. Ljubljana, Pod Trančo 2-111.

POMLADNE PLAŠČE

ravnokar dosepele novosti od

250.— Din

dalje nudi v veliki izbiri in najnovejših krojih t v r d k

Fr. Lukič

LJUBLJANA

Štritarjeva ul.

Iz Ljubljane

u— Zadnja pot inženjerja Evgena Poniza je bila veličastna manifestacija globoko, tihe pietete do pokojnika. Za križem in godbo triglavskega pešpolka je korakala častna četa vojakov, sledili so pevc, nosilci krasnih vencev in odlikovanja pokojnega. Za duhovščino so bili trije pari konj vpreženi v lafeto na kateri je ležala krsta, posuta s prelepimi vencema žalujoča so proge, hčerke, bratov Rajka in Romana. Za sorodniki so se zvrstili izredno številni odličniki, zastopniki banovine, univerze, društev in drugih javnih korporacij z g. podbanom dr. Pirkmajerjem na čelu. Dolgi vrsti častnikov so sledili mnogobrojni stanovski tovariši, prijatelji in znanci, izredno številno se je poslednjič poslovia od nepozabnega pokojnika idrijska kolonija z g. postilnim direktorjem dr. Jankom Tavzom na čelu. Dolgi sprevod je zaključila častna četa vojakov. Pred hišo žalosti, v cerkvi in ob odprtem grobu so zapeli pevci

DOBRNA

ZA SRČNE, ŽIVČNE IN ŽENSKÉ BOLEZNI, POČITKA POTREBNE!

Do 30. junija in od 1. septembra do 30. oktobra 20-dnevno zdravljenje za pavšalno ceno Din 1.200.— (oziroma Din 1.380.—) (avto, soba, hrana, kopeli, zdravnik, taksa in davki). Prospekti na zahtevo.

v slovo pretresljive žalostinke, častna salva je odjeknila poslednjič v lepi pomladni popoldan. Vsem je bilo hudo pri srcu, saj je leglo v grob srce, ki ni nikoli v življenju storilo kaj žalega. Spomin na pokojnika bo ostal nam vsem neizbrisno v srcu, saj je bil naš Evgen najvernejši primer kristalno čistega značaja, v katerem se je odražala vsa mehka raznežena prav, poverjena s tolikanj svojstvenostjo, segavo dobrodušnostjo, ki jo more ponesti v svet in razumeti le človek, ki je preživel mladost v nekdaj toliko srečnem rudarskem mestecu idriji. Dragi Evgen, bodi Ti mehka zemljica sedaj Ljubljanskega polja, vedno boš z nami in mi vsi s Teboj!

Najugodnejše kupite ali naročite
damske plašče in kostume
v damski konfekciji

A. PAULIN, Ljubljana

KONGRESNI TRG 5

u— Zadnja pot ge. Ivane Mundove, vdove po deželosodnem svetniku, je bila lep dokaz velikega ugleda in spoštovanja, ki ga je uživala plemenita pokojnica v širokih vrstah ljubljanskega meščanstva. Zalni sprevod, ki se je razvil izpred hiše žalosti v Gradišču, je bil nenavadno dolg. Krsta je bila zasuta s krasnim cvetjem, ki ga je imela pokojnica v življenju nad vse rada. Ko je prispel zalni sprevod na pokopališče Sv. Križe, je sprejela rodbinska grobnica v svojo varstvo telesne ostanke ge. Mundove, ki nam ostane vsem v najlepšem spominu.

R. PAJK Izdelovanje damskih in moških klobukov.

Preoblikovanje in barvanje starih v najnovejšo fazono po izredno nizkih
klobučar
Sv. Petra c. 51. cenah. 2854

u— Jože Zupančič, 60 letnik. Čil in zdrav bo praznoval te dni 60 letnico v šentjakobskem okraju splošno znani in priljubljeni dobodarstveni nadpaznik g. Jože Zupančič. Vedno delaven v vseh narodnih društvih, zlasti pa pri moški šentjakobsko-trnovski podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, je naš Jože postal v teku let tako popularen in nepogrešljiv, da si narodne prireditve v šentjakobskem okraju brez njegovega sodelovanja sploh misliti ne moremo. Šentjakobsko-trnovska podružnica CMD v Ljubljani želi svojemu marljivemu članu ob njegovi 60. letnici, da bi ji ostal tudi v bodoče enako zvest in delaven kakor doslej, ter se mu za poudarjeno dva kamna najiskreneje zahvaljuje.

u— Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani bo imelo letni občni zbor na cvetno nedeljo 25. t. m. v mali dvorani Kazine ob 15. z običajnim dnevnim redom!

DANES

veselo rajejanje

vseh JOŽIC in JOŽETOV iz mesta in z dežele

„PRI ŠESTICI“

Pa tudi PEPECE in PEPCKE na veselo svidenje!

Odprto do zjutraj.

Hotel Jadran — Sušak

Prekrasen položaj na morju. Sobe z balkonom na morje. Veliko, lastno kopališče s plažo. Odlična kuhinja, najprijetnejši odhod poleti in pozimi. Od 1. januarja 1934 novi lastniki in nova uprava; hotel deloma novorisan, popoln penzjon do 1. junija Din 70.—. Avtobus k vsakemu vlaku.

S P O R T

Danes in jutri

pester sportni program

Table tenis — nogomet — lahka atletika

Danes in jutri je v obilni meri poskrbljeno za ljubitelje raznih sportov. V areni Narodnega doma bo eden največjih table teniških turnirjev v naši državi, na igrišču Primorja bo nastopil mariborski Rapid proti slovenskemu ligušu, na igrišču Hermes bomo tekme za zimski pokal, pa tudi prijateljske lahke atletike bodo pri cross country teku dam za prvenstvo drav. banovine prišli na svoj račun. Tudi v Celju bodo imeli obiskovalci nogometnih tekem lep užitek. Ljubljanska Ilirija bo igrala danes proti Celju, mariborski Rapid pa jutri proti Olimpi. Poleg tega se bo danes vršil cross country za prvenstvo Celjskega. Torej dokaj obilen in zanimiv spored.

Revija jugoslovenskega table tenisa

12 klubov, 22 moštvo, nad 100 tekmovalcev na turnirju ZSK Hermes. Pričetek danes ob 14. v areni Narodnega doma.

Velike priprave za II. veliki propagandni turnir Hermes so pri kraju. Včeraj popoldne so že prispeli v Ljubljano številni tekmovalci iz vseh krajev Jugoslavije, ki se bodo danes in jutri ves dan borili za dragoceno trofej pokrovitelja g. dr. Draga Marušića. Med ogromnim številom prijavitelcev so vsa znana imena, tako državni prvaki Hexner, dalje Weiller, Žiža, brata Nemec, Weissbacher, Maksimović, Nagy, Alić, Stanković, Drogenić itd. In vsa damska elita z državnim prvakom gđe. Geržinićev na čelu. K turnirju moštvo se je prijavilo 12 klubov, to je število, ki ga niti državno prvenstvo ni doseglo. Od teh je vseh pet ljubljanskih klubov, dalje Makabi, Sremac, Cepin in TTC iz Zagreba, Jugoslavija iz Celja, Korotan iz Kranja in Olimpia iz Karlova.

Turnir bo v ponedeljek ob 20. končan, nakar bo sledila slovesna razdelitev nagrad v posebnih prostorih Kazine.

Na mestu ligaških tekem prijateljske!

Danes ob 15.30 Primorje : Rapid

Z današnjim dnem bi se bile morale po prvotnem načrtu začeti v Ljubljani ligaške tekme. JNS je moral sprito raznih dogodkov sistirati ligo tekmovalcev in bo skušal na izredni glavni skupščini poiskati in najti izhod iz teže situacije. Tako ne preostaja klubom drugo, kot da se dotlej spoznamo za prijateljska srečanja, ki niso zvezana s prevelikimi stroški.

Primorje si je za danes povabilo mariborskega Rapida. Ta enajstovrsta je izmed domačih moštvo pač najprimernejši nasprotnik za ligo. V jesenskem prvenstvenem tekmovalstvu so Mariborčani zastopali za par domačih tekem in tako se niso plašili na mesto, ki jim po njihovi moči gre.

Trener Primorja g. Puschner je postavil za današnjo tekmo naslednje moštvo:

Starac
Domicelj Bertonec I.
Zemljak Jug Boncelj
Jež Erman Bertonec II Prevolnik Zemljčič

torej najmočnejšo formacijo, ki jo trenutno Primorje premora. Zanimiv bo zlasti poskus v obrambi, ki je zaradi najboljših, kar trenutno Slovenija zmora. Nič manjši interes pa ne bo vzbujala nova napadna formacija. Nasprotna obramba bo imela z njo gotovo dovolj posla!

Mislimo, da bo start v pomlad s to tekmo dostojno uveden in smo uverjeni, da bo tekma mnoge privabila na primorsko igrišče. Začetek je določen na 15.30; v predtekmi nastopijo izborni juniorji Primorja proti ljubljanskemu Korotanu.

Nogometne tekme za zimski pokal

Finalne tekme, ki so postajale čimdalje bolj zanimive, se bodo vršile danes in jutri. Za prireditve vlada precejšnje zanimanje. Favoriti so Hermes, Primorje in Reka. Korotan, prvak Gorjenske, ki je že v Ljubljani potrdil svoj renome in se placiral med finalist, bo moral v ponedeljek prestati tekočo skušnjo v borbi s Primorjem.

Program je: danes ob 15. v Kranju Korotan : Hermes; v ponedeljek (jutri) ob 14. Hermes : Reka, ob 15.30 Korotan : Primorje.

Obe tekmi na igrišču ZSK Hermes. — Vstopnina minimalna, zaradi česar je vsakomur omogočen obisk.

Country 2000 m za prvenstvo dravske banovine

Danes pod pokroviteljstvom župana g. dr. Puca

Ljubljanski podsavez JZS nam je pripravil za otvoritev letošnje lahkotniške sezone zanimivo prireditev. Ob 11. bo izvedel pod Cekinim gradom poleg drsališča Ilirije deklisli country za prvenstvo podsaveza. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel sam župan g. dr. Puc, ki je daroval za zmagovalno družino krasen in dragocen prehodni pokal. Za ta tek sta se prijavila oba ljubljanska kluba Ilirija in Atena z rekordnim številom tekmovalcev. Oba tekme sta se za nastop vesterstransko pripravljala že od jeseni. Zmožnosti njihovih tekmovalcev so tako zelo izenačene, da je nemogoče preročavati, katera družina, odnosno katera posadka si bo osvojila naslov podsavezne prvega ter krasno darilo. Menda nismo še imeli tekmovalca, pri katerem bi bil izid tekmovalca tako negotov kakor je pri današnjem. Lani sta bili med poedinkami Slaparjeva, med družinami pa Ilirija skoraj brez vsake konkurence. Preko zime pa so se prilike korenito zasukale, tako da je danes absolutno negotovo, katera bo postala naša prva podsavezna prvačinja. Se bolj negotov pa je zmagovalcev v družinah. Za prvo mesto se bodo z velikimi nadami borile Ilirijanke Slaparjeve, Omanova in Zajčeva ter Atenašice Dolenčeva, Jurkovičeva in Ulaga. Tem pa bi utegnile biti opasne nekatere mlajše moči. Ki so se pojavile čez zimo Borba bo vsakakor silno napeta in zanimiva zato dovolj privlačna za ljubitelje naše atletike.

Pol ure pred dekleti bodo startali na isti progi juniorski country tekači. Tudi ta prireditev obeta tako zanimiv in dober sport, ter se nahaja med našimi najmlajšimi nekatere izrazitih in močnih dolgočprogašev.

Start in cilj sta pri drsališču Ilirije. Proga se vije od drsališča proti šiški, nato krene navkreber naravnost do zidu, ki meji Koslerjevo posestvo od poti na Bellevue. Od tu gre proga ob zidu do hleva, nato mimo hleva po zadnjem drevoredu, od tam po srednjem drevoredu v staro progo. Občinstvo bo vidna vsa proga. Občinstvo se naproša, da se v vsakem oziru pokori rediteljem. Vstopnina je za oba teka skupna in znaša 5 Din za odrasle, 3 Din pa za mladino in diake.

Planica pričakuje svetovne prvake

Rateče-Planica je v pričakovanju svetovnih prvakov v skokih. Na skakalnici ureja stavebnik g. Rozman iz Ljubljane zalet, ki ga podaljšujejo, da bodo mogoči rekordni skoki. Po dvadnevem dežju je zapadlo 30 cm novega snega, ki je včeraj ponoči zmrazil in nastal je dober sneg, tako da bo smuka prav ugodna, snega bo pa tudi za skoke dovolj. Kakor smo že poročali, bo na startu elita smučarskih svetovnih prvakov. Imena kakor Sigmund in Birger Ruud, Sørensen, Marusarz itd. nam jamčijo, da bomo v Planici res doživeli nekaj izrednega ter da nam bodo ti skakači pripravili izreden sportni užitek. Ni izključeno, da bo zrušen svetovni rekord v skokih, saj skakalnica teoretično dovoljuje skoke do 90 metrov.

Tekmovalca se bodo vršila prihodnje nedeljo, iz Ljubljane bo vozil poseben vlak, za katerega je določena cena a vstopnino vred na 48 Din.

Službene objave LNP

(Seja p. o. 14. marca 1994)

Navzoči: g. Šetina, Novak, Skuhala, Kosirnik, Zupanc, Mrdjen, Juvan, Vrhovnik.

Določijo se obvezne tekme za LNP 18. marca v Zagorju, igrišče Sloge ob 14.30 Sloge : Zagorje, službujoči g. Khrlikar; v Hrastniku, igrišče Hrastnika ob 14.30 Hrastnik : Rudar, službujoči g. Knez.

Odobrijo se prijateljske tekme Zagorje : Slovan 19. marca v Zagorju; Retje : Jadran 18. marca v Trbovljah; Primorje : Rapid 18. marca v Ljubljani; dovolj se predtekma; Olimp : Rapid 19. marca v Celju; Domžale : Trbovlje 18. marca v Domžalah; turnir Retje med klubi Amater, Dobrna, Retje, Trbovlje 19. marca v Trbovljah. Odobrijo se tekme za ZP 18. marca Korotan : Hermes v Kranju, 19. marca Reka : Hermes, Primorje : Korotan (Kr.), obe v Ljubljani, 25. marca Slovan : Mars, Hermes : Primorje v Ljubljani. Prijave mednarodnih tekem Atletiki : Austrija 18. in 19. marca v Celovcu ter Ilirija : Haikoh 1. aprila in Ilirija : Sturm 2. aprila v Gradcu se odpošljejo JNS. Na prošnjo Ilirije od 14. marca glede gostovanja igralcev Svetica Ignacia in Slaparja Franca v moštvo Ilirije v mednarodnih tekmah 1. in 2. aprila v Gradcu je p. o. sklenil, da takega dovoljenja ne more dati, ker ni prošnje priloženo privoljenje Primorja.

Potrjujejo se dopisi: Gradjanski br. 21 od 7. marca, ČSK br. 34 od 13. marca in br. 46 od 8. marca, JNS br. K. 293 od 8. marca, Drava od 8. marca, zapisnika o. o. Trbovlje od 12. marca in o. o. Celje od 12. marca; nadalje poročila službujočih odborov gg. Mahovca, Wimmra, Krambergerja in dr. Franetovića. Ostali dopisi se rešijo pismeno.

Verificirajo se s pravico takojšnjega nastopa (§ 18 »uputstva«) za Slovan Marchiotti Stanko, za ČSK Verbič Alojzij; s pravico nastopa 24. marca 1994 za ČSK Hoffmann Evgen, Jerjav Dragutin, Mihajlovič Josip, za Grafiko Gašparič Zvonimir, za Gradjanski Horvat Josip, za Muro Šebek Ladislav, Jęić Viljem, za Svobodo (Vie) Kamnikar Viktor, Justin Pavel. Poziiva se Rapid, da pošlje v osmih dneh izkaznico za igralca Jegliča Viljema, isto Slovan za igralca Kamnikarja Viktorja, ki sta se prijavila v druga kluba. Vzame se na znanje izjava igralca Kirbiša, da preključe prijavo za Primorje in da ostane član ISSK Maribora; preključe igralca Priverška Antona se ne more vzeti na znanje do obvestila iz osrednje kartoteke pri JNS. Suspendira se igralec Sušnik Alojz, Enakost, dokler ne poravnava obveznosti do prejšnjega kluba Bratstvo. Dopis Slavije (Ljubljana) v zavodi verifikacije igralec se odstopi upravneju odboru.

Kazenskemu odboru se predajo igralci: Batič Viktor, Slovan, zaradi prestopa na pokalni tekmi Slovan : Jadran 11. marca; Podkoritnik Franc, Dobrna, in Savojec Ivan, Amater, zaradi prestopov na tekmi Dobrna : Amater 4. marca; Zeleznjak Josip in Šrej Ladislav, oba Gradjanski, zaradi prestopov na tekmi Gradjanski : ČSK 11. marca.

Zaradi nezadostne rediteljske službe se predajo upravneju odboru: Disk (Disk : Mars 11. marca), Gradjanski (Gradjanski : ČSK 11. marca), Korotan (Kranj) (Korotan : Reka 11. marca). Preda se upravneju odboru Drava zaradi nastopa z neverificiranim igralcem na javni tekmi Drava : Ptuj 11. marca; Delavec zaradi nastopa z neverificiranim igralcem na javni tekmi Delavec : Rudar 11. marca.

Določijo se pari in termini ljubljanskega II-A razreda: 8. aprila Jadran : Grafika, Reka : Slovan, Korotan : Mars; 15. aprila Grafika : Mars, Reka : Jadran; 22. aprila Korotan : Slovan, Jadran : Mars; 29. aprila Jadran : Korotan, Grafika : Slovan; 6. maja Reka : Korotan, Jadran : Slovan; 13. maja Grafika : Korotan, Slovan : Mars; 27. maja Reka : Grafika; 3. junija Reka : Mars. Prvoimenovani klubi imajo izbiro igrišča.

Določijo se pari in termini ljubljanskega

II-B razreda: 8. aprila Sloge : Zalog; 15. aprila Zalog : Disk; 22. aprila Domžale : Disk, Sloge : Svoboda; 29. aprila Svoboda : Domžale, 6. maja Sloge : Disk; 13. maja Svoboda : Zalog; 27. maja Zalog : Domžale, Disk : Svoboda; 3. junija Domžale : Sloge. Prvoimenovani klubi imajo izbiro igrišča.

Določijo se pari in termini dolensko - posavske skupine: 22. aprila Elan : KSK, Sloge : Sava; 29. aprila KSK : Sloge, Sava : Elan; 6. maja Sava : KSK, Elan : Sloge; 13. maja Sava : Sloge; 27. maja Sloge : KSK; 3. junija Sloge : Elan. Izbiro igrišča imajo prvoimenovani klubi.

Popravlja se iz zadnjih službenih objav: 8. aprila ČSK : Celje v Čakovcu in ne narobe, kakor je bilo pomotoma objavljeno. — Novak, m. p.

Službeno iz LNP. Naprošajo se gg. člani upravnega odbora, da se zanesljivo udeležijo važnega sestanka, ki bo danes ob 10. v tajništvu LNP. — Novak, tajnik.

Celjski nogomet. Danes ob 13.30 bo na Glaziji prijateljska tekma med Olimpi in Laškimi, ob 15. med Ilirijo iz Ljubljane in Celjem, jutri ob 13.30 pa med Celjem in celjskim vojskim teamom in ob 15. med SK Rapidom iz Maribora in Olimpi. Celje bo torej imelo oba praznika pester in zanimiv nogometni program.

Cross-country za prvenstvo Celja in prehodni pokal se prične danes ob 11. na hribu sv. Jožefa, ker je igrišče pri »Skalni kletki« poplavljen. Proga bo dolga okrog 600 m in bo tekla od Zurnove vile po cesti, nato proti cerkvi sv. Jožefa, za cerkvi, proti gozdu in ob gozdu nazaj. Prijavili so se med drugim tudi najboljši dolgočprogaši ASK Primorja, SK Ilirije iz Ljubljane in SSK Maribora iz Maribora.

Hašk v Ljubljani. V nedeljo 25. t. m igra zagrebški Hašk v Ljubljani proti ASK Primorju. Hašk nastopi kompletno s Hit recem, ki je zdaj v veliki formi.

Službene objave Odbora za delegiranje sodnikov. Dodatno k včerajšnjim objavam se delegirajo sodniki še za nedeljske tekme: Danes, v nedeljo, v Ljubljani: igrišče Primorja ob 15.30 Primorje : Rapid ss. g. Dolinar, predtekma ob 14. g. Mrdjen; v Kranju ob 15. Korotan : Hermes ss. g. Ramovš. Jutri, na praznik, v Ljubljani: igrišče Hermes ob 14. Hermes : Reka ss. g. Jordan, ob 15.30 Primorje : Korotan (Kranj) ss. g. Lukežič.

Službene objave LTTP. Iz seje uprav. odbora dne 14. t. m. Navzoči gg.: dr. Bajec, Grünfeld, Ciglar, Ramovš, Adamič, Furlan, Nemec, Zeleznjak, Horvat, Nagy. Jugoslavija, Celje, naj nemudoma pošlje tekočo turnirja z dne 11. t. m. in nakaže brezpogojno prispevek, pobran na tem turnirju. Klubi se opozarjajo, da so dolžni pobirati dinarski prispevek od igralcev na vsakem turnirju in istega nakazati takoj s poročilom turnirja. Za turnir Hermes se določi za vrhovnega sodnika g. dr. Bajec, namestnik Zeleznjak. — Sodniški zbor: dr. Bajec, Furlan, Venturini, Uršič, Dobnikar, Adamič, Thuma, Nagy. Verificirajo se rezultati brzoturnirja: Reka : Slavija 9:2, Ilirija : Reka 1:9, Hermes : Korotan 9:3, Korotan : Ilirija 8:8. Klubi se opozarjajo, da se točno drže propozicij brzoturnirja. Koopirata se v upravni odbor LTTP g. Adamič, Reka. Vse potrebščine, kakor žoge, loparje itd. ima v zalogi podsavezni blagajnik g. Ciglar po izredno ugodnih cenah.

SK Ilirija (Hazenka sekcijska). Pri današnjem godnem teku startajo Omanova, Darinka, Vida, Slaparjeva, Zajec I in II, Anč, Angelca, Silva, Joža. Imenovane morajo biti v drsališčni garderobi točno ob 10.30. Opremo mora prinesiti vsaka s seboj (zelene hlače, bele bluze). Ob 10. morajo biti tam Elza, Hafnerjeva in Hudales. Ob 20.30 na družbenem večeru sestane vseh sekcijskih članic. Privedite s seboj starše. Ob 11.45 je kratek trening za tele: Ivica, Hafner, Elza, Nika, Vlasta, Poldi, Boža, Lidija, Marta. Navečen naj bodo z opremo ob 11.30 v garderobi na nogometnem igrišču. — (Nogometna sekcijska). Moštvo, ki potuje v Celje, naj si ogleda sestavo v članski knjigi v Evropi. Zbrališče ob 12.15 na gl. kolodvoru. Danes igrajo juniorji na igrišču Korotana na Rakovniku. Zbrališče ob 13.30 pred Evropo za tele: Kroupa, Srimšek, Bizi, Perc, Aljančič O. Cvrn, Smerdu, Rihter, Scagnetti, Eržen, Pečan. Rez.: Roze, Dežman, Vodnik. Opremo vzemite v nedeljo ob 10. V ponedeljek ob 10. igra na našem igrišču B moštvo z Marsom. Sestava je razvidna na igrišču in v članski knjigi. C garnitura igra v ponedeljek ob 10. na igrišču Mladike pri Mladinskem domu na Kodeljevem. Opremo vzemite pri oskrbniku v nedeljo. Zberete se pa pred kavarno Evropo ob 8.45 v Zvonovič. Radman, Drenik, Gogala, Černač, Cvrn, Smerdu, Rihter, Rohaček, Aljančič, Primožič. Rez. Perc, Vodnik.

ASK Primorje. (Lahkotniška sekcijska). Danes točno ob 16.30 na igrišču obvezen cross country trening. Vsi Ljubljanci, Ive, Sreče gotovo. V ponedeljek ob 11. v tajništvu, nebotičnik IV. nadst. obvezen sestane z Sosiča, Zorgo A., Raiča D. in M., Putinjo, inž. Baltica, Puca Igorja, Cerkarja V. in Skuška. — (Nogometna sekcijska). Danes ob 13.30 naj bodo v garderobi juniorji zaradi predtekme. Legović, Sinkovic, Golob, Race gotovo. Ob 15. pa: Starac, Bervar, Domicelj, Bertonec, Zemljak, Jug, Boncelj, Slamberger, Erman, Bertonec, Prevolnik, Zemljčič, Jež, Pišek I. Reditelji: Erbežnik, Fuks, Rakič, Gerzetič, Brodar, Favetti naj bodo ob 13.30 na igrišču. V ponedeljek ob 15. naj bodo pri Beliču: Logar, Petrič, Bervar, Starnad, Baum, Pišek II, Svetič, Pupo, Calcari, Terček, Petelin. V ponedeljek ob 15.30 igrajo juniorji na Rakovniku s Korotanom.

SK Svoboda, Ljubljana. V ponedeljek igramo prijateljsko tekmo z Zalogom v naslednji postavi: Udovič, Škrjanc, Vinšek, Kamnikar, Ribič, Rihtar, Dežman, Samar, Zupet, Petrič, Mihelin, Deug, Povh, Dougan. Imenovani naj dvignejo opremo v nedeljo dopoldne v klubovi garderobi. Odhod točno ob 13.55. Zato morajo biti vsi igralci točno ob 13.30 na glavnem kolodvoru.

SK Jadran. Danes ob 9.30 naj bodo na igrišču Hermes: Markič, Kern, Plantan, Klir, Valigoni, Sevišček, Suštaršič, Goli, Lukežič, Rokavce, Trepsje; na glavnem kolodvoru ob 13.30: Pelc, Kisel, Bracar, Lipovšek, Oven III, Verbič, Kocjan, Oven II, Marolt, Kosmač, Modrijan, Kranjc.

TSK Slovan. Danes ob 8.30 morajo biti na igrišču Primorja: Gvardjančič, Šavs, Bögel, Znidarčič, Smrekar, Rozman, Batič, Turk, Vidic, Jerančič, Sinček II, Cegnar, Sluga, Poznik, Schlegl, Lesica, Pelicon, Struna in Šorn. V ponedeljek ob 13. mora-

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC. Pristen je, če nosi:
1. zaščitni žig, 2. ime proizvajalca: APOTEKA MR. BAHOVEC, LJUBLJANA, 3. paket mora biti vezan in plombiran.
TOREJ ZA SPOMLADANSKO ZDRAVLJENJE samo pravi:

„PLANINKA — ČAJ — BAHOVEC“ iz LJUBLJANE

Reg. pod Sp. br. 76 od 5. II. 1992

jo biti pred glavnim kolodvorom: Moša I in II, Marchiotti I in II, Uhan, Grm, Thuma, Kobal, Kolarič, Jankovič, Galle, Vidic in Cegnar. Opremo za obe tekmi preskrbi gospodar. — Obvešča se članstvo, da bo v nedeljo 25. t. m. redni občni zbor v gostilni Krušič na Ljubljanski cesti — Moste. Udeležba članstva obvezna.

SK Reka. Tekma s Hermesom bo v ponedeljek in ne v nedeljo, kakor je bilo javljeno.

SK Mars. V ponedeljek ob 10. igramo trening tekmo z Ilirijo na igrišču Ilirije. Ob 9.30 morajo biti na igrišču Ivc, Dolinar, Trček I, Lili, Drobež I, Zavri, Vrhovce, Drobež II, Ažo, Burger, Bobi; rez. Trček II, Jenko, Zigon. Opremo dvignite v nedeljo zvečer v društveni sobi.

Vremensko poročilo JZSS

Kranjska gora, Rateče, Planica, 17. marca ob 7. zjutraj: —2, barometer se dviga, mirno, jasno, 30 cm srenja, smuka ugodna, vršič v Tamar 250 cm pršča.

Bled, 17. marca: —1, lahka megla, mirno, barometer pada.

Bohinjska Bistrica — Jezero, 17. marca: —1, 16 cm snega, smuka ugodna.

Planica, 16. marca: 15 cm novega snega

na podlagi 100 cm, sneži dalje, smuka v planinah prav dobra, v Julijskih Alpah nevarnost plazov.

Planina na Kranju, 16. marca: plus 1, megla, deloma suha, veter severozapadni, smuka dobra, pršič.

Skalaški dom na Voglu, 16. marca: —5, sever, en meter novega snega, smuka dobra, v planinah prav dobra, dostop zgražen.

Zelenica, 16. marca: —3, oblačno, sneži, na podlagi 280 cm 15 cm novega pršča, smuka prav dobra, izgledi za praznike idealni.

Velika planina, 16. marca: Oblačno, megleno, sneži, deloma suh, deloma južen sneg.

Smučarski dom Ljubljane na Pokljani, 15. marca: plus 3, lepo, mirno, 40 cm novega snega na podlagi 140 cm.

Mozirska koča na Golteh: Na stari podlagi 50 cm novega pršča. Lahen severni veter. Smuka idealna. Koritzkega koča na Smrekovcu: Na 60 cm visoki stari podlagi 20 cm novega snega. Smuka zelo dobra.

SMUČARJI POZOR!

Previdnost pred plazovi, izogibajte se opasnih mest!

Iz življenja na deželi

BEGUNJE PRI RADOVLJICI. Gasilska četa uprizori 25. t. m. dramo v 6 slikah »Carski sel«. Vabimo!

BLED. Kino »Bled« bo predvajal danes in jutri na praznik ob pol 16. in 20. nemški velfilm »Pesem sveta« v glavni vlogi Josef Schmidt. Kot dodatek nov tednik in šala.

BLOKE. Te dni je imela občinska uprava pod vodstvom agelnega občinskega predsednika g. Rudolfa Jožeta proračunsko sejo. Spriču hude gospodarske stiske se je znižal proračun za 20 odst. Občinski kuluk je odpravljen. Čeprav je nova občinska uprava komaj prevzela obnovo v svoje roke, je občanom že mnogo koristila. V kratkem času je dobavila po znižani ceni več vagonov moke in koruze. Dobavila je tudi semenski krompir. V načrtu pa ima še druge olajšave za ubogo prebivalstvo. Tako nabavo semen in otrobov. Občina je stopila v stike s priljubljenim sreskim kmetijskim referentom g. Pečovnikom zaradi povzditve kmetijskega gospodarstva. Občina ima v načrtu, da zainteresira nekatere občane za napravo travniš in deteljišč zaradi vzgoje domačega semena. Nekateri so se že ponudili, da bodo gojili semenski krompir. Največjo pažnjo bo uprava polagala na razvoj travnikov, živinoreje in gozdarstva. Seveda bo podpirala tudi ostale manjše panoge. Kmetijski referent pa bo vodil občino s svojimi strokovnimi nasveti pri izvrševanju njenih gospodarskih načrtov. — JNS na Blokah je priredila pod okriljem ZKD predavanje g. Vekoslava Bučarja o gospodarstvu. Predavanje je posetilo čez sto strankinih pristašev. Zvečer se je vršilo še sokolsko predavanje, kjer je spet govoril gospod Vekoslav Bučar, in sicer o sokolski ideji. Za svoja izvajanja je žel aplavz. JNS na Blokah lepo napreduje, kar je za sluga predsednika g. Rudolfa Jožeta, ki se ne straši ovir, kadar gre za blaginjo občanov in naše velike Jugoslavije. Zato je njegova priljubljenost splošna.

BOHINJ. Zadnje deževno vreme je vzele v dolini skoro ves sneg. V gorah je med tem časom snežilo in kaže, da bo smuka trajala letošnjo pomlad prav dolgo. S postaje do jezera se je cesta uredila in vozi avtobus. Cesta je bila vso zimo prav slabo vzdrževana. Za bodočo bo potrebno tudi tu nekaj ukreniti. Pozimi je cesta docela neprehodna, poleti pa zaprašena. Tujskoprometno društvo je v tem oziru storilo svojo dolžnost, a kaj, ko ni dovolj denarja. Zato je tem bolj potrebno, da se nele tujskoprometni interesi, ampak tudi ostalo prebivalstvo bolj oklene društva in mu iniciativno pomaga. Društvo bo imelo letni občni zbor v nedeljo 25. t. m. ob 14. v hotelu »Sv. Janez«.

KOROŠKA BELA - JAVORNIK. Danes bo stopil v farni cerkvi na Koroški Beli v zakon z gospodico Pepco Lipuševog gospod France Pogacnik z Javornika. Priči mu bosta industrijski uradnik g. Svetlin Jože in kinopodjetnik g. Tomo Šablantnik. Da bi bil zakon idealnemu in marljivemu nacionalnemu delavcu in njegovi družici veselek srečen, mu želijo vsi njegovi prijatelji in prijateljice.

POLJČANE. V ponedeljek 19. t. m. priredi narodni poslanec g. Anton Krejč v tukajšnji sokolski dvorani ob 14. uri shod, kjer bo poročal o dosedanjem delovanju Narodne skupščine. Po shodu ob 16. uprizori Sokol igr »Maks v škripih«.

RATEČE. Redni letni občni zbor podružnice SPD v Ratečah bo 2. aprila ob 10.30.

RIBNICA. »Noč v rajcu«, zvočna veleoperta se predvaja danes v nedeljo ob 8. zvečer in jutri na Jožefovo ob 15.15 in 20. v zvočnem kinu Sokolski dom v Ribnici in ne v Novem mestu, kakor je bilo preteklo nedeljo pomotoma objavljeno! Za dodatek Paramountov zvočni tednik. Pride »Quo vadis«.

SV. TOMAŽ PRI ORMOŽU. Občinska organizacija JNS je imela občni zbor 11. t. m. Pri tej priliki je imel tajnik drskega pododpora iz Ormoža g. Janko Grivec poučen govor o denarni krizi in njenih vzrokih. Govoril je tudi predsednik o pomenu stranke. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik Bezjak, podpredsednik Hojnik, tajnik Ozmec in še za vsak večji kraj po eden odbornik. Udeležba je bila prav povoljna, kar priča o lepem napredku JNS v našem okolišju.

VELENJE. Občinska organizacija JNS vabi na članski sestanek, ki bo danes ob 14 v Stonar-Ježovnikovi gostilni. Poročali bodo poslanec g. dr. Bogumil Vošnjak in drugi. Udeležite se sestanka polnoštevino!

VELIKI OBREZ. Gasilska četa proslavlja 3. junija tridesetletnico obstanka. Društvo je bilo namreč ustanovljeno 4. junija leta 1904. Ustanovitelji in prvi načelnik je bil pokojni Zajc Ivan. Kot župan je znal premeteti moč izkoristiti brežičke Nemce. Takrat je še bilo poveljevanje nemško. Po vojni pa so nastopili v društvu zavedni ljudje, ki so društveno življenje pozivili v jugoslovenskem pravcu. Posebne zasluge imata v tem oziru Anton in Ivan Pavlič. Članstvo se je pomnožilo iz sedem na 48 rednih članov. Od l. 1922. do l. 1929. je imelo društvo naslednje načelnike: Smrekarja Ivana, Medvedca Ivana, Deržica Josipa in Jurkasa Jožeta. Sedanji načelnik je Zajc Ivan, sin ustanovitelja, poveljnik pa Pavlič Andrej, ki je posebno zaslužen okrog zbiranja finančnih sredstev za društvo. Z veliko požrtvovalnostjo vsega članstva, pa tudi naklonjenosti javnosti se je posrečilo društvu sezidati lep Gasilski dom, ki je obnem izobraževalno središče za Veliki Obrez. Dne 3. junija bomo deželni gotovo lepega obiska.

VISNJA GORA. Prejšnjo nedeljo se je tudi Visnja gora častno odrezala s svojo udeležbo na Jurčičevi proslavi v sosednji Ivančini gorici. Našli smo dol 47 oseb. V noči od torika na sredo je zbudila gasilska tromba Visnjegore iz mirnega spanja. V Peščenju je gorela hiša z gospodarskim poslopjem. Gasilci so se takoj odpravili z motorom na kraj požara, a niso mogli gasiti, ker ni nikjer v bližini vode, vendar pa so z velikim trudom lokalizirali požar. Lastnik, ki je nameraval hišo pomladi popraviti, stanuje v Visnji gori. Kupil je hišo šele pred dobrim pol letom. Pod gospodarskim poslopjem je hranil prejšnji lastnik Perušek Matija, kovač iz Visnje gore, nekaj kovaškega materiala in večjo množino suhih žaganic. Zaradi tega trpi tudi prejšnji lastnik precejšnjo škodo. — V zadnjem času se dogajajo pri nas spet nezaželeni občni obiski. V noči na četrtek je nekdo obiskal s ponarejenim ključem

O nacionalni vzgoji

Gospod profesor Marinko nam je dal na razpolago sestavek o nacionalni vzgoji. Zaradi pomanjkanja prostora ga ne moremo objaviti v celoti, marveč prinašamo le najvažnejše misli.

Problem nacionalne vzgoje je aktualen za vse nove države, ki so nastale po vojni in niso še same v sebi dovolj konsolidirane. Zunanji minister dr. Beneš je imel nedavno na Slovenskem vrsto političnih predavanj o čehoslovaškem narodnem edinstvu. O tem je poročal in razpravljal tudi g. Anton Lajovic v »Jutru« dne 24. decembra. G. Lajovic opozarja na sličnost problema čehoslovaškega in jugoslovenskega narodnega edinstva in na važnost dobre državljanske vzgoje ter prihaja do zaključka, da je naloga sedanje inteligentne generacije: ustvarjati med našim narodom močnejša spajalna čustva za državno skupnost.

To je v glavnem naloga tudi našega šolstva na vseh stopnjah. Vzgoja na šolah naj bo taka, da bo čim bolj ustrezala svojemu namenu: iz naše mladine ustvariti na vsem ozemlju države zavedne jugoslovenske državljane, ki bodo glede države enako čutili v Beogradu, Sarajevu, Skoplju, Splitu, Zagrebu in Ljubljani in ki bodo, brez ozira na to ali so Slovenci, Hrvati ali Srbi, imeli iste nacionalne ideale in se te enotnosti in iz nje izvirajoče solidarnosti interesov vsega jugoslovenskega naroda vedno in povsod v življenju zavedali.

Država bo samo tedaj na znotraj in na zunanjo močnejša, ako sme brezpogojno računati na to, da bodo državljani razumeli njene naloge, vedeli za velike koristi, ki jih imajo od nje, in da ji bodo zato brezpogojno in pošteno vdan. Zato je potrebno, da mladina v šoli prejme dobro državljansko vzgojo, da bo vedela, kaj državljan sme zahtevati od države, kaj mu ta more dati, česa mu ne more dati in kaj z vsvo pravico država od njega zahteva.

Brez te osnovne državljanske vzgoje je nacionalna vzgoja v širšem smislu nemogoča. Državljanška vzgoja temelji na pravilnem pojmovanju pravnih odnosov med državljanom posamecnikom in državo kot celoto. Ti odnosi so si več ali manj podobni v vseh kulturnih državah. Nacionalna vzgoja pa ima drugačne temelje. Nacionalna vzgoja sloni na etični podlagi, na moralnih vezeh, ki spajajo državljane iste države in narodnosti v živo utripajočo narodno celoto s skupnimi interesi, skupnimi ideali in s svojim posebnim poslanstvom v svetu, ki se ga narod zaveda in ga hoče tudi čim uspešneje izvrševati. Narod, ki teh skupnih interesov ne vidi, ki nima nobenih skupnih idealov, ki se ne zaveda svoje vloge v svetu, ni zmogel svobodnega življenja.

Nacionalna vzgoja mora tedaj v narodu predvsem buditi zavest tistih skupnih interesov, tistih velikih nalog, ki jih mora vsak v svobodni državi organizirani narod trajno izvrševati, če neče propasti. Nacionalna vzgoja mora mladini pa tudi pokazati pota in sredstva, ki so potrebna, da bo mogla pozneje v življenju pri izvrševanju teh velikih nalog svojememu narodu koristno služiti.

Avtobno bi bilo trditi, da jugoslovenski narod takih idealov nima, da ne pozna svojega poslanstva in da se ne zaveda zgodovinske vloge, ki jo je naša država joklicana igrati na svetu poleg drugih svobodnih evropskih narodov.

Pokažite mladini te ideale, odprite ji oči, da jih bo sama videla in čutila, pa se bo takoj vzbudila v njej želja, da po svojih močeh čim prej sodeluje in plemeniti borbi za uresničitev teh idealov. Spoznala bo, da svet teh idealov ni niti slovenski, niti hrvaški, ni srbski, da so to ideali jugoslovenski, last skupne naše domovine.

Zalostno je in naravnost nerazumljivo, kako se morejo dobiti med nami ljudje, ki jugoslovenskega duha ne poznajo ali ne priznavajo. Tistega duha, ki je še v giantski borbi za pravico in svobodo premagal dva imperija, ki je preko sto let vodil borbo z njima in ki se tudi v največjih nesrečah ni dal udusiiti. Habsburška monarhija se ni bala Srbije, a tresla se je za svoj obstoj pred tistim jugoslovenskim duhom, čigar nosilec je bila mlada srbska država. Glinski pokret ni vzbudil strahu v avstroogrski monarhiji zaradi Gajevih črk in reformnih poskusov, temveč zaradi probujajočih se Hrvatov in Slovencev, to je zaradi tistega jugoslovenskega duha, ki se je s tem pokretom širil med Južnimi Slavicami. In ko je prišlo do prevrata, mar ni zopet tisti jugoslovenski duh prevladal vseh pokrajinskih, partikularističnih interesov in prisilil vse nasprotnike narodnega edinstva da so se umaknili in so se Slovenci, Hrvati in Srbi strnili v nerazdružno falango?

Ta jugoslovenski duh, ki je ustvarjal v zadnjih sto letih taka čuda, mora v bodočnosti izvršiti še mnogo večje naloge. Oprišči venzi, ki so nam v preteklosti omejevale polet, zremo danes Jugoslovenci ne samo nazaj na sijajno dobo narodnega osvobodjenja od Karadžorjeve vstaje do današnjih dni, ampak gledamo skozi novo, čisto našo perspektivo borbo med narodi, ki se odigrava na evropskem kontinentu. V

pomeni, jaz pravim, da nič slabega! Jaj — mene, let ženin ste bili, imeniten ženin, v črni suknji in belih hlačah. Jaj gospod Čmrli, jaz pa sem imela krilo iz belega atlasa, take lepe žametne čevljičke in rdečo rožo v rokah.

»O, gospa Doroteja, in meni se je sanjalo o vas! Kar takole ste stali pred menoj kakor zdale —

Gospa Doroteja se je pogledala in vide-la, da ji čisto lepo pristojno rožna bluzica, ki se je mehko ovijala njenih okroglih prsi, da ji lepo pada sivo krilo, in ker je vedela, da si je jutraj pobarvala obrvi in lica, ji je bilo prijetno pri srcu. Zasmehljala se je nedolžno in zapeljivo, pogledala je gospoda Čmrlija in povedila oči.

»V resnici, gospa, lepi in okrogli, rdečelični ste stali pred menoj. Ne vem, če niste bili še lepši, nak, bolj lepi ste v resnici! Bila sva že zaročena, in vi ste mi dali zlat prstan, in pred vami sem ga moral natkniti na prst. Da gospa, tako se mi je sanjalo. O če bi vedeli —

»I kaj pa je takega, gospod Čmrli, oh, vse povejte! Pa jutraj sem mislila na to, jaz res vse pozabim! Pijte, kavo, takoj pridem.

Veselo se je namuzal gospod Čmrli. Skočil je iz postelje in se v naglici oblekel. Pokal je s prsti, stopil k umivalniku in si napluskal vode v obraz in prsa. Korenito se je umil in obrisal, zadovoljen je bil sam s seboj.

»Vseeno si kajon, presnet kajon si,« je karal samega sebe.

to borbo smo zapleteni tudi mi po svojem geografskem položaju na Balkanu. Rumfi, ki smo jih doživeli v osvobodilni borbi, so nam razbistrili um, dali večjega poguma. Danes se naš narod zaveda svoje moči in hoče v tej borbi kot svobodni narod igrati sebe dostojno vlogo. Mi smo, tano ne samo odločni, ampak tudi močni dovolj, da zaščitimo svoje življenjske interese. Slovenci, še pred nedavnim časom samo pasivni gledalci dogodkov in pasivni konsumenti tuje kulture, smo v družbi s Hrvati in Srbi kot štirinajstmilijonski narod postali aktiven faktor mednarodne politike. In smo, če le hočemo, lahko močni tvorci naše nove nacionalne kulture, ki mora nositi tudi pečat slovenske izvirne misli.

Naš položaj ob Jadranskem morju na zapadni obali balkanskega polotoka vsebuje velike prednosti, a še večje nevarnosti. Tako ene kakor druge moramo poznavati. Na križišču raznih kulturnih stremeljav, gospodarskega tekmovanja in političnih trenj največjega stila, kje naj najdemo kažipota, da ne zaidevmo v zmotno? Jugoslovenski duh nas mora buditi, samo v tem dan, uježi naša rast in bodočnost.

Ta duh pa je vtelesen v našo državo. Zato ne razumem tistih, ki vedno in vedno ponavljajo znano banalno frazo, da je treba narod strogo ločiti od države. V svobodni narodni državi, kakršna je naša, sta narod in država med seboj tako tesno povezana, da je vsak konflikt med njima izključen. Interesi francoskega naroda so vedno tudi interesi francoske države, interesi italijanskega naroda so vedno identični s interesi Italije. Samo pri nas naj bo to drugače? Tisti, ki to razliko vedno poudarjajo, se morda ne zavedajo, da s takimi teorijami ustvarjajo v narodu fiksno idejo, da sta država in narod med seboj vedno v nekem napetem razmerju, da mora država z narodom sklepiti še kakšne posebne konkordate, da se zavarujejo obojestranski interesi. To je manjšinska mentaliteta! Šola mora tako miselno odločno pobijati.

Če nas po vsem tem še kdo naivno vpraša, ali smo Slovenci v Jugoslaviji še narod ali nismo, mu lahko mirno duše odgovorimo tako: Seveda smo! Ravno toliko kot Srbi in Hrvati, ne več in ne manj. Kakor oni s svojim, tako mi s slovenskim jezikom in slovensko kulturno svobodo in iz lastnega nagiba služimo jugoslovenskemu idealu, čigar nosilci smo v svetu naša država.

Načela, na katerih mora soneti nacionalna vzgoja v vseh šolah na ozemlju cele Jugoslavije, so izražena v treh naših formulah, ki jih je postavil dr. Janez Ev. Krek, ta etično s svojim narodom zrasti in v njem globoko kakor nihče drug zakonrenjeni človek.

Prva vsebuje apel na našo mladino:

»Vi vsi, ki ste seme izkvravelega naroda, mislite le eno: Kako boste združeni vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvečevali naši jugoslovenski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje! To bodi vaš cilj, to vsebina vašega življenja in Bog Vas blagoslovi!«

Druga poudarja našo narodno edinstvo: »Pomni Slovenec, Srb, Hrvat, da si sin enega slovenskega naroda na jugu Evrope, da ti spominja na to enotnost ne more vzeti nihče, ako si ga sam ne daš vzeti.«

Tretja se obrača proti separatizmu, temu dednemu zlu naše jugoslovenske rase: »Pomni: Majhen si, s separatizmom se pa delaš sam še manjšega in ta separatizem ti je zapreka kulturnega in gospodarskega razmaha v veliki beli svet.«

Ako mladino vzgajamo v duhu teh načel od njenega vstopa v osnovno šolo do tistega trenutka, ko zapusti gimnazijo, smo svoj vzgojni namen dosegli. Vrste naših nacionalno mislečih izobraženecv se bodo vsako leto množile in tista spajalna čustva, ki so vsakemu narodnemu organizmu neobhodno potrebna, bodo kaj hitro ustvarjena. To bo prineslo v doglednem času popoln preobrat v mišljenju našega nastopajočega mlajšega rodu. Tedaj nam lahko reševati razna druga vprašanja, ki so v zvezi z našim narodnim edinstvom in se nam danes zde še nerešljiva, ker za reševanje teh vprašanj ni v sedanji generaciji še potrebnih psihičnih pogojev.

Sam spada tudi takozvani jezikovni problem, ki ga smatra danes del naše mladine za najbolj perečo vprašanje. Tisoč let smo Slovenci, Hrvati in Srbi živeli skupaj, pa med nami ni bilo zaradi jezika nobenega nasprotja, nobenega sovraštva nobenih konfliktov. Po 15 letih, odkar živimo v svobodni svoji državi, pa naj se zaradi tega med seboj prepiramo? Srbi in Hrvati se v te naše posle ne mešajo, najmanj pa se v to vprašanje vtika državna oblast. Tej niti od daleč ne prihaja na misel, da bi rabo slovenskega jezika kakor koli omejevala. Tu pa tam se po srbskih in hrvaških listih res pojavljajo članki, v katerih se teoretično razpravlja o možnosti, da bi Slovenci kdaj opustili svoj književni jezik in se oprijeli srbohrvaškega. Pustimo pisem to veselje. Takih teoretičnih razprav se nam ni treba bati. Povejmo, da smo Slovenci v vprašanju našega jezika suvereni sodniki

»Takole greš zapeljivat ubogo vdovico! Ali se ne srmaješ, oh, ti zapeljivec! Še za vsilice prideš, pa te je škoda, ker si nasvezadnje salamensko prebrisal poba! Ampak hitro je zagrabila, o ti presneti gospa Doroteja, in bojim se, ker je šlo tako naglo. Ne bo me izpuštila, držala se me bo ko klop, in kaj naj storim z njo!«

Ti ho so se odprla vrata in prisiljeno je zavpil staričev smeh.

»Hi-hi-hi, joj, to sem se smejala! Sla sem po šivanko, da vam prišijem gumb, in mislite si: Tale prstan mi kar sam pade v roke.«

Gospod Čmrli je pogledal na videz presenečeno in si mislil: Ta je pa dobra! »Poskusiva, ako vam ni premajhen! Čisto prav je, saj imate tako lepo roko! Kar nosite ga, že včeraj sem mislila na to!«

»Ne bi ga vzel, ljuba gospa, da mi ga niste dali vi. Od vas ga sprejemem z veseljem, in nosil ga bom v vaš spomin. Ali skoraj bi pozabil, ti moram, včeraj je bil moj šef presneto nataknen. In glede računa se pomniva o priliki.«

»Ne skrbite, se bo že poravnalo,« je dejala vdova. »Ali mislite, da nimam drugih dohodkov, o, meni ne manjka ničesar —

»Ali vendar, no, pa drugič! Zbogom, gospa!«

In gospod Janez je odšel z lahkim srcem in zlatim prstanom.

»Ali me ne zavija, seveda me, in vem, da mi nič drugega ne bo pomagalo kakor silce brinjeva, ki mi ga natoči Katrica.«

Pri vsakem koraku so bile huje Janezo-

in da bi nas bilo mogoče pregovoriti, da svoj jezik meni nič tebi nič opustimo.

Dasi pa obojsta to »jezikovno vprašanje« prav za prav samo v domišljiji nekaterih ljudi, vendar moramo tudi v šoli pri narodni vzgoji na to stran obrniti največjo pozornost. Mladina se mora že v zgodnji mladosti naučiti, da prav razume medsebojni odnos slovenskega in srbohrvaškega književnega jezika v jugoslovenski narodni skupnosti. To je pa tudi pogoj, brez katerega je nacionalna vzgoja v naših šolah nemogoča. Ustvarite v mladih srcih zavest, da sta slovenski in srbohrvaški jezik med seboj nujno v neakem antagonizmu namesto da se med seboj harmonično razvijata in izpopolnjujeta, pa ste ustvarili v mladih srcih prvi nespornost, kateremu se bodo pozneje pridružili tem lažje drugi. Kaj hitro bo ustvarjena taka atmosfera nezaupanja pri mladini, da bo o nacionalni vzgoji govoriti nemogoče. Našli boste gluha ušesa. Zato je ogromne važnosti, kako se uredi pouk slovenskega jezika že v nižji gimnaziji odnosno na srednji stopnji katehikoli drugih šol.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Dr. Siebert Tarrasch je umrl. Ta žalostna novica je pretresla ves šahovski svet. Tarrasch je bil star stebler v šahovskem svetilu, toda bil je močan stebler. Vsi ga bomo pogrešali, tudi šahovska mladina.

Veliki nemški mojster se je rodil l. 1862. v Bratislavi. Študiral je dobro in naglo. Kot gimnazijec je že bil zelo močan igralec. V domačem mestu pa vendarle še ni dosegel mojstrskega naslova. V tistih časih je pač bilo manj prilik, mojstrski čin pa je bil razen tega višji kot danes.

Tarrasch je študiral medicino. Najprej v Berlinu. Kasneje je pobegnil v manj nevarni Halle. Tam je dovršil l. 1885. svoje studije in tudi dobil doktorski naslov. Toda je že l. 1883. v Nürnbergu zmagal v tako imenovanem glavnem turnirju nemške šahovske zveze. S prvo nagrado je dobil tudi naslov šahovskega mojstra.

V tistih časih je priredila nemška šahovska zveza vsako drugo leto velik kongres z mednarodnim mojstrskim turnirjem in celo vrsto manjših turnirjev, od katerih so »glavni« prinašali nove mojstre. Mladi doktor je l. 1885. hitel na kongres v Hamburg. To je bil doživljaj za šahovski svet. Dr. Tarrasch je bil tik ob prvi nagradi, čeprav se je moral boriti z največjimi tedanjimi mojstri.

V mladostni neizkušeniosti je v zadnjem trenutku zapravlil ogromen uspeh. Ostal je naposled na drugem mestu. Toda spregledal je. Opazil je, da je velik borec. Da se mu ni treba bati tudi največjih kanonov.

Mladi turnir mojstri doživljajo skoraj vsi po prvem uspehu razočaranje. Preveč jih kri žene preko cilja. Preveč jim slava stopa v glavo. Prevzetnost se jih loti, podcenjevanje izkušenih nasprotnikov.

Leta 1887. vidno Tarrascha na kongresu nemške zveze v Frankfurtu. Toda tam ni šlo. Nemiren je bil, razdrapan, neustojen. Preveč si je obetal. Preveč nestrpen je stopal. Seveda je žel zaslužene neuspehe. Življenje je pač težko.

Tarrasch je bil resen, temeljit človek. Po Frankfurtu je šel vase, študiral je, videl vir težav, sklenil začeti novo življenje. Objektivnosti se je oprijel. Čakal je pri tem nestrpeno na nove turnirje.

L. 1889. je hrumel v Bratislavo na novi kongres nemške šahovske zveze. Prerojeni Tarrasch je igral solidno, objektivno, mirno, zrelo. Takoj je bilo vse v redu. Prva nagrada mu je padla kot zrel sad v naročje. Po dolgih letih je Nemčija prvič zasedla prvo mesto v kongresnem turnirju s svojim mojstrom.

Zmagoslavje je bilo v nemškem šahovskem krogu ogromno. Vzel med starim velikim Andersenom in mladim Tarraschem je bila kruta, dolgotrajna. Tako temeljito jo je zakopal mladi velemojster, da je Nemčija čez noč stopila na čelo šahovskemu svetu za dolgo vrsto let.

Kmalu po bratslavskem kongresu je Tarrasch podvil izpad. Šel je v Manchester, kjer so Angleži priredili mednarodni mojstrski turnir. Drugič je odnesel prvo nagrado. Igral je lepo, močno, zanimivo.

V Nemčiji je ob začetku devetdesetih let šahovska zveza zašla v notranje težave. Zato se je kongres v Drazdanih zakasnil. Prišel je šele l. 1892. Seveda se ga je Tarrasch udeležil. Zopet je odnesel prvo nagrado.

Naslednji kongres je bil l. 1894. v Lipskem. To pot je Tarrasch igral nekoliko manj solidno. Toda zmagal je vendarle. Turnir mu je tedaj prinesel četrto veliko nagrado. Mogoče mu je z njo prinesel preveč.

Tarrasch se je prevzel. Misli je, da več nihče ne zmore toliko kot on. Tedanjega svetovnega prvaka, Steinitz, ni priznaval. Zaradi tega je zamudil ugodno priliko, da

se spopade z njim in mu izgrta veliki naslov.

Najbrž bi mu bil stari Steinitz podlegel. Podlegel je l. 1894. mlajšemu Laskerju. To je bil seveda udarec za Tarrascha. Seveda Laskerja tudi ni hotel priznati. L. 1895. je javno izjavil, da bo veliki turnir v Hastingsu pokazal, kdo je pravi svetovni prvak.

Ogromni turnir v Hastingsu je l. 1895. odgovoril zelo presenetljivo. Prvo nagrado je prinesel dotlej neznanemu Američanu Pillsburyju. Na drugo mesto je posadil Rusa Cigorina. Na tretje Laskerja, novega svetovnega prvaka. Tarrasch je ostal četrti, za njim pa je zavzel peto mesto bivši prvak Steinitz.

Hastings tedaj Tarraschu ni prinesel kro-ne, pač pa je pomešal sliko še bolj. V razočaranju je veliki mojster doma, v Nürnbergu, kjer je živel l. 1906., organiziral nov velik turnir, nov »Hastings« v Nürnbergu so se Lasker, Tarrasch, Cigorin, Pillsbury in Steinitz vnovič spopadli.

To pot pa se je znašel tudi Lasker. Z veliko močjo je ugrabil prvo nagrado. Pokazal je, da je pravi svetovni prvak. Pred Tarrascha je Nürnberg postavil novo zvezdo — Maroczyja. Pillsbury in Tarrasch sta delila tretjo in četrto nagrado.

Toda tudi po l. 1896. Tarrasch še ni odnehal. Žilav je bil vedno. Pobral se je. L. 1898. ga vidimo na velikem turnirju na Dunaju. Laskerja ni bilo poleg. Tarrasch pa je odnesel prvo nagrado. Igral je tako lepo kot nikdar prej.

Po tej zmagi se je umaknil. Laskerja ni priznaval. Nova zmaga mu je dovoljevala, da je grmel in oblastno nastopal. Igral ni. Pisal pa mnogo. Pisal je vedno izvrstno in izredno poučno. Postal je učitelj vse one generacije, ki je nastopila po letu 1904. Njegove »Dreihundert Schachpartien« so po mojem mnenju še danes najboljša šahovska knjiga.

Laskerjevi uspehi v Londonu (1899) in Parizu (1900) pa so bili vendarle preveliki. Zato je l. 1902. Tarrasch vnovič stopil v areno.

Turnir v Monte Carlu pa mu je prinesel poraz. Srdit se je l. 1903. drugič pojavil v Monte Carlu. To pot pa je zopet odnesel prvo nagrado. Vnovič je utrdil svoj sloves. Leta 1906. je zmagal še v velemojstrskem turnirju v Ostendu.

To leto pa je nastopila nova generacija sedanjih velemojstrov in sicer na kongresu nemške zveze v Nürnbergu. Tam smo Tarrascha porazili po vrsti: Salve, Fahrni, Spielmann in jaz. Ti porazi so vrgli orjaka na deseto nagrado.

Upor proti Laskerju je bil končan. Tarrasch je zato izzval svetovnega prvaka in Nemci so dvoboj temeljito priredili. Toda Lasker je zmagal z veliko premočjo. To je bil konec velike kariere.

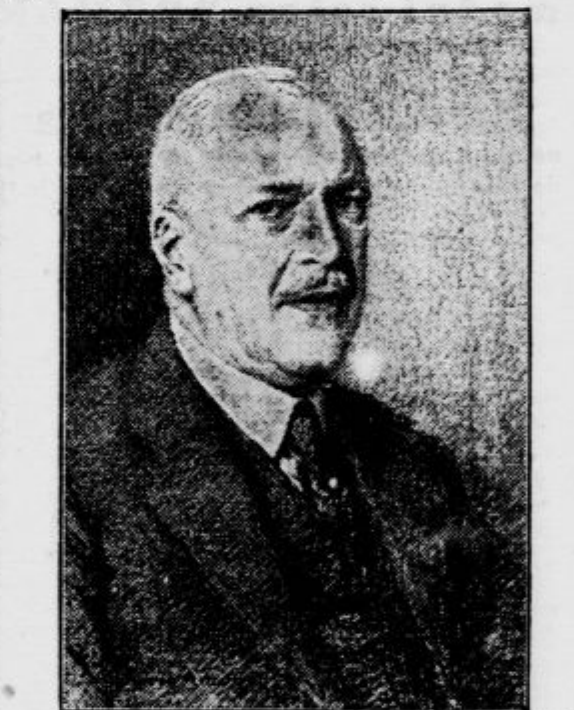
Vse, kar je bilo pozneje, ni več pomembno. Tarrasch je še l. 1926. na Semmeringu lepo igral. Toda stara slava je bila v zgodovini. Tarrasch je postal star. Uspehi drve pač za mladino.

Lani sem se videl v Monakovem 70-letnega junaka. Svež je bil, bister. Zdelo se je, da bo še dolgo pisal o šahu, ki ga je ljubil nad vse. Zavidal sem mu neomejeno vdanost plemeniti igri, umetnosti. Nikdar se sam nistem niti zdaleka mogel tako izključno živjeti v šah kakor on. Naj mu bo zemljica lahka.

Štiridesetletnica Philipsovega podjetja

Kako skrbi tvrdka za svoje nameščenice in delavce

V soboto 17. marca so proslavili vsa Philipsova podjetja v Eindhovenu na frolandskem z vsemi svojimi tvornicami in organizacijami 40-letnico svojega obstoja.

Vodja podjetja je dr. Anton Friderik Philips, ki se je rodil 17. marca 1874 v Zaltbommelu. Oče mu je bil sloviti ban-
kier Frederik Philips. Ta je približno pred 40 leti osnoval tvrdko Philips & Co., kateri

je polozil temeljni kamen jubilantov brat-
ing. O. L. F. Philips. Kmalu potem je dr. Philips pristopil k podjetju. Ko je bil dr. Philips pri trdki komaj leto dni, je imel 42 delavcev, toda videlo se je, da ima njegovo podjetje veliko bodočnost.

V poznejših letih je bila tvrdka Philips preurejena v delniško družbo, ki je začela svoje proizvode izvažati v inozemstvo. Firma se je bila z leti tako razvila, da je imela l. 1928. v samem Eindhovnu 23.000 delavcev. Tu niso všteti delavci, ki so zaposleni po drugih podružnicah in v drugih krajih.

Tvornica Philips je ena največjih tvornic za žarnice, časoma pa se je posvetila izdelovanju radijskih aparatov in je danes prva tovrstna industrija na svetu. Specialno izdeluje Philips oddajne radio postaje in oddajne cevi, katere razpečava v vseh mogotih količinah. Philipsovi zvočni kinematografi so med najboljšimi na svetu. V röntgenski tehniki je Philipsovo podjetje doseglo krasne uspehe. Tvrdka se havi tudi s proizvodnjo regulatorjev za električno varenje. Ima lastno ogromno industrijo stekla in armatur ter najnovejši Philipsovi izum — natrijske svetiljke za javno razsvetljavo.

Svetovna kriza je razumljivo vplivala tudi na Philipsova podjetja, ker pa so se pravočasno prilagodila novemu gospodarskemu položaju, je trajala stagnacija pri njih le kratak čas in se je produkcija potem razvijala zopet normalno.

Jubilant dr. A. F. Philips ima mnogo holandskih in tujih odlikovanj, med drugim red sv. Save in Častne legije. Veliko zanimanje posveča socialnim ustanovam svojih podjetij. V njih okviru so bolnišnice in sanatoriji, šole, pokojninski zavodi, bolniške blaginje itd. Vprašanje stanovanj je v Eindhovnu idealno rešeno. Vsak delavec ima svojo hišico. Ob sedanjem svojem jubileju je poklonila Philipsova tvrdka Muzeju sodobne umetnosti v Beogradu dva kipa iz bron. Oba sta delo znanega kiparja Rendica.

Sokol

Ustanovitev sokolske čete v Robu. Nacionalni delavci Flegar, Zbačnik in drugi so že dalje časa pripravljali ustanovitev sokolske čete v Robu. Pripravljalni odbor, ki je bil sestavljen meseca januarja, je priredil kot uvod k ustanovitvi čete dve veseloigri na odru, ki so ga postavili agilni člani iz lastnih sredstev. Dne 25. februarja pa se je vršil ustanovni občni zbor čete. Sokolsko župo v Ljubljani sta zastopala br. Pipenbacher Josip in tajnik br. Flegar Stane, matično društvo v Velikih Laščah podstarosta in predsednik občine br. Hočevar France, dolensko okrožje v Ribnici pa članek br. Stane Hočevar. Ob izredno obilni udeležbi je sokolska deca predvajala nekaj lepih telovadnih točk, zapela ob spremljanju članstva državno himno in podala par sokolskih deklaracij. Zupni starosta br. Pipenbacher je v jedrnatih besedah obrazložil pomen sokolske misli. V upravo so bili izvoljeni sami znani sokolski delavci, kakor Zbačnik, Flegar, Kaplan, Kerzin, Lovšinova, Grosova, Peterlin Stefan in Leopold in drugi. Četa šteje 40 članov.

Prosvetno delo sokolsko mladino v Trzinu vodi s. Jelka Žagarjeva, bivša učiteljica v Trstu. Tretja mladinska nedelja bo na praznik sv. Jožefa, ki je zaščitnik polovice Trščanov. Mladinski zbor Sokolščice zaje 18 narodnih in ponorodnih pesmi, najmlajša deca nam zaigra Milčinskega pravilnično enodejano »Računsko nalogo«, naraščaj pa uprizori po Milčinskega »Laži« prirejeno veseloigro v treh slikah »Trije snubci v Vovkovi prireditvi. Za sokolsko dečo in naraščaj bo pridrived brez vstopnine, drugi pa bodo plačali prostovoljne prispevke. Pridite!

Sokol v Rogatcu je priredil v nedeljo 11. t. m. akademijo, združeno z Masarykovo proslavo. Po predavanju starešine br. Stefanciose in deklaraciji br. Cenciča in sestre Kitakove so se pričele telovadne točke, katerih lepa izvedba je gledalce zelo navdušila. Zasluga za uspeho akademije gre agilenemu načelniku br. Čurinu, načelnici sestra Auernikovi in podnačelnici s. Kitakovi. — Naše društvo je izgubilo agilnega člana sodnika br. Ustaria, prosvetarja, ki je bil na lastno prošnjo premeščen v Lasko. Kako je bil br. Ustari prikljubljen, dokazuje najbolj odhodnica pri Supancu. Na njegovem novem službenem mestu mu želimo mnogo sreče.

Gledališki odsek Sokola v Krškem je uprizoril v soboto Sheriffovo vojno dramo »Konec poti«. Režija je bila v spretnih rokah br. Bratkoviča, scenarija pa v rokah akad. slikarja br. Stiplovskega. Vloge so bile srečno razdeljene. Igralci so podali dramo tako dovršeno in se poglabili v svoje vloge tako intenzivno, da je bila splošna sodba občinstva, da je sobotna predstava pod vodstvom Bratkoviča nudila prvovrsten užitek. Igralcem vsa čast! Želimo jih videti na odru še večkrat.

Čitajte tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

prestan! Navsezadnje ji ga res kupim, tako-le okrog prvega, ne zato, da bi mišlil kaj hudega, temveč zato, da ne bi ona o meni hudo mislila! Numno dekelce je, in še prav mi bo prišlo, ako si ostaneva prijatelja.

Janez je potegnil prstan z roke in ga skril.

»Zakaj sem ga vzel, kar peče me! Jutri ga vrnem gospodini, nočem, da bi česno mislila. Ta je še bolj neumna od Katrice.«

Ko se je zbudil Janez Čmrli tretje jutro, je »delo gospodinja Doroteja na njegovih postelji. Ko je odprl oči, ee mu je zamejajala.

»O, gospod, noči eva bila že mož in žena. Strašno lepo je bilo!«

Skočil bi bil Janez najrajši in ji rekel, da so vse sanje od vraga in naj gre k vragu z njimi. Vzel je prstan in ga ji hotel vrniti. »Gospa, ta-le prstan — saj je zlat — nič ne rečem, pa vendar —

»Kar obdržite ga, gospod Janez, vam sem ga dala za poroko —

»Ali gospa, jaz pa nisem —

»Saj ni treba, da bi ga kupili zame, saj ga imam. Nič ne skrivite!«

»To je preveč —

»Nič, nič, kako sem vesela! Kdaj pa greva k gospodu?«

Gospodarstvo

Držav. hipotekarna banka v preteklem letu

Državna hipotekarna banka je objavila v »Službenih Novinah« od 16. t. m. svojo bilanco za preteklo leto. Bilanca tega navede največjega državnega denarnega izvoda izkazuje za preteklo leto precejšnje zboljšanje likvidnosti. Vsa blagajniška gotovine in zirovni dobroimetij pri Narodni banki, ki je znašala ob koncu predanskega leta 64.6 milijona Din, se je ob koncu preteklega leta povzpela na 196.7 milijona Din; vrhu tega izkazuje bilanca letos za 60 milijonov Din blagajniških zapisov Narodne banke nasproti 20 milijonov Din ob koncu lanskega leta. Skupaj znaša vsota likvidnih sredstev 246.7 milijona Din nasproti 84.6 milijona Din ob koncu l. 1932. in 55.4 milijona Din ob koncu l. 1931.

Bilanca za lansko leto izkazuje v primeri z bilancama za zadnji dve leti v glavnem naslednje postavke (v milijonih Din):

aktivna:	1931.	1932.	1933.
blagajna	55.4	84.6	246.7
hipot. posojila	2321.7	2271.9	2256.8
pos. samouprav.	548.7	628.6	592.9
ostala pos.	121.7	136.3	155.4
domače menice	118.6	134.0	92.7
lombardna pos.	109.1	114.5	91.1
tek. rač. min. fin.	273.5	316.2	359.9
razni tek. rač.	95.8	96.1	100.2
nepremičnine	109.2	140.1	160.5

Kakor je iz gornje primerjave razvidno, je v zadnjih dveh letih vsota hipotekarnih posojil nekoliko nazadovale. Samoupravna posojila, ki so se v letu l. 1932. povečala za 80 milijonov, so lani zopet nekoliko nazadovale. Zato se je pa povečala za skoro 20 milijonov vsota ostalih posojil, to je posojil vodnim zadržam in meničnih posojil na hipoteko. Manjša je tudi vsota domačih menic in lombardnih posojil. Dolg finančnega ministrstva po tekočih računih, ki je l. 1932. narasel od 276 na 316 milijonov, je znašal ob koncu preteklega leta 360 milijonov. Opaža se tudi stalno naraščanje postavke nepremičnin kar je vidno v zvezi s tem, da je banka prevzela nekatere nepremičnine ob priliki dražb.

Na pasivni strani nam kaže bilanca naslednjo sliko (v milijonih Din):

pasiva:	1931.	1932.	1933.
samostojni fond	121.3	151.8	170.3
fond jav. ustanov	1005.4	865.4	883.3
kapit. jav. ustanov	404.0	373.5	359.0
zasebne vloge	615.8	724.9	870.6
rezervni fond	92.2	117.2	139.6
obveznice v inoz.	851.1	816.6	775.7
avansi v inoz.	158.9	137.0	137.0
lomb. p. pri Nar. b.	156.0	242.0	220.0
tek. rač. min. fin.	100.3	177.3	87.1
tek. rač. Batignolles	70.7	80.0	104.8
razni tek. rač.	263.9	254.4	271.7
tek. rač. drž. blag.	51.5	44.7	38.6

Nejasnosti glede takse na račune

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o takсах, ki je stopil 20. t. m. v veljavo, pravi v § 6. naslednje:

Tar. post. 34. takse tarife se spreminja in se glasi: 1. Na račune, note, poročila in podobne spise, ki jih izdajajo trgovci in obrtniki o terjatvah in dobavah, ki izvirajo iz njih posla, drug drugemu ali drugim osebam, ne glede na to, ali se v njih potrjuje izpolnilo ali ne in ali so jih izdajatelji podpisali ali ne, kakor tudi na potroške in oddajne račune v hotelih, restavracijah, gostilnah, kavarnah, penzijah, ljudskih kuhinjah in v vseh lokalih, kjer se trošila ted in pijata, — če v njih ni označena vsota ali če znaša 20 do 100 Din 0.50 Din, če pa znaša vsota nad 100 Din 1 Din. Z računi in razumeli tudi izpiske računov, z notami pa tudi popise blaga in njihovih prepise (fakture).

Pripomba 2. se glasi: Izdajati računa, note, poročila in podobne spise o terjatvah, dobavah in potroških, omenjenih v točki 1. in obračun, — je obvezno za vsakega.

Pripomba 3. predvideva kot kazni za neplačane ali preplačane takse petdesetkratni znesek dotične takse.

Pripomba 4. glasi: Taksa za računa, note, poročila in podobne spise se pobira z uporabo taksnega papirja (takšni monopolizirani obrazci).

Pripomba 5. Če mora kdo zaradi notranje ureditve svojega obrata izdajati račune, note, poročila in podobne spise v več izvodih, lahko naroči in nabavi sam zanje potrebne bloke; vendar pa mora pred uporabo vsakega bloka tega taksiirati.

Pripomba 6.: Imetnikom uporabljenih računov, not, poročil in podobnih spisov, omenjenih v točki 1. te tarife številke, se vrne četrtina zanje plačane takse, če predložijo najmanj 100 izvodov davni uravi.

Citiramo dobesedno te določbe, ker mislimo, da si o njih dalečkosežnost marsikdo ni jasen, saj se zle tako brezpomembne. In vendar niso. Trgovci in industrija zanima predvsem prvi slavek prve točke. Kaj je račun, je jasno, kaj je nota, še tudi, čeprav bi se ti morda že lahko pojavil dvom. Druga je stvar »poročil in podobnih spisov«, ki jih izdajajo trgovci in obrtniki o terjatvah in dobavah, ki izvirajo iz njih posla. ...

Od rane mladosti sem v trgovini, moram pa odkrito priznati, da bi prišel v zadrego, če bi hotel odgovoriti, kaj je razumeti pod temi »poročili in podobnimi spisi«. Najbrž bi se tako godilo tudi onemu, ki je ta pasus vveljavil v zakon.

Nejasnost je tukaj popolna. Ali naj razumemo tudi korespondenčno, ki je v zvezi z neko kupitjo, spremeni dopis na kupca obnem a fakturo, omenin na plačilo, obliubo, da izročimo zadevo advokatu, če ne bo denarja do tega in tega dne, itd.? To vse so »podobni spisi« in »poročila«, daš včasih tudi neprijetna. Izven debate je, da ne more biti niti govora o taksiiranju v dopisovanju, ker bi bila to namočna stvar. Če bi moral trgovci taksiirati vsak omenin na »lažno dolga, potem bi s tem nastala sila težka obremenitev, na katero zakonodajalec gotovo ni mislil. Res je, da je v besedilu prvega odstavka prevzeto stano besedilo, ki je le izpopolnjevanje glade računov, not itd. za potrošnike v gostilnah in hotelih, in da doslej omenjenih pisem ni bilo treba taksiirati, vendar je sedaj, ko je takšna dolžnost razširjena, popolna jasnost še mnogo nujnejša nego prej.

Pa ne oziraje se na to, je treba upoštevati te določbe v pripombah, zlasti ona od št. 4., ki predpisuje »takšni papir« (takšni monopolizirani obrazci). Sino sicer v dobi »slobozna uniformiranosti, toda tudi tu morajo biti meje. Nisem eden, ki mnogo da na

Na pasivni strani bilance opazimo predvsem stalno dviglanje zasebnih hranilnih vlog, ki so lani narasle za 145.7 milijona Din, predlanskim pa za 109.1 milijona Din, skupaj torej v dveh letih za preko četrto milijardo. Hranilne vloge so znašale ob koncu pre. leta 870.6 milijona Din. Postavka »samostojni fond« tudi stalno narašča in se je lani povečala za nekaj manj kakor 20 milijonov. Postavka »fondi javnih ustanov«, ki je predlanskim padla za 140 milijonov, se je letos povečala za 18 milijonov. Nadaljnje skrčenje pa beležijo samo še kapitali in depoziti javnih ustanov, ki pa so lani tudi nazadovale za 14 milijonov. Skupna vsota javnih sredstev (fondi in kapitali javnih ustanov), ki je predlanskim nazadovala za 140 milijonov, beleži lani zopet povečanje za 22 milijonov. Tudi rezervni fond in fond za amortizacijo bančnih zgradb sta narasla skupaj za 22 na skoro 140 milijonov Din.

Skupna vsota obveznic Državne hipotekarne banke, emitiranih v inozemstvu, je nazadovala za preko 40 milijonov Din in znaša sedaj 776 milijonov. Nespremenjena je ostala vsota predjemov pri bankah v inozemstvu, ki znaša 137 milijonov. Lombardno posojilo pri Narodni banki, ki je predlanskim naraslo od 156 na 242 milijonov, je lani nazadovalo na 220 milijonov. Obveznosti Državne hipotekarne banke iz tekočih računov nasproti državi (tekoči račun finančnega ministrstva in tekoči račun državne blagajne) so se lani zmanjšale na 125.7 milijona Din. Če to vsoto odštejemo od obveznosti finančnega ministrstva nasproti banki po tekočih računih (359.9 milijona Din) tedaj vidimo, da je bila država ob koncu preteklega leta dolžna banki 234 milijonov nasproti 94 milijonov ob koncu l. 1932. Nekoliko večje so tudi naložbe družbe Batignolles, ki so znašale ob koncu preteklega leta 105 milijonov. Skupna vsota bilance znaša za preteklo leto 4383 milijonov nasproti 4190 milijonov ob koncu leta 1932. in 4529 milijonov ob koncu l. 1931.

Račun izgube in dobička izkazuje dohodek od obresti danih posojil v višini 299.8 milijona Din nasproti 244.1 milijona Din v l. 1932. Državna hipotekarna banka pa je sama izplačala odnosno priznala za 212.6 milijona Din obresti na vloge, tekoče račune in javne depozite ter fonde, nasproti 207.2 milijona Din v l. 1932. Odpisi so lani znašali 27.3 milijona Din nasproti 21.5 odnosno 26.8 milijona Din v prejšnjih letih. Čisti dobiček je izkazan v višini 51.1 milijona Din nasproti 59.1 milijona Din v predlanskem letu in 68.4 milijona Din v l. 1931. Od tega dobička je bilo preneseno na rezervo 9.6 milijona Din, država pa je dobila 38.4 milijona Din nasproti 44.4 odnosno 51.5 milijona Din v prejšnjih dveh letih.

lep poslovni pisemski papir, račune in druge listovine, saj so to vizitke za vsako podjetje — in to naj bi zamenjali za ome dolžne »monopolne obrazce«.

In končno: kaj bodo počeli naše tiskarne, če bomo vse uniformirali? Pa tudi če bi hoteli, saj praktično niti ni mogoče napraviti takih obrazcev, ki bi ustrezali vsem strokam, tako manufakturnim kot specijskim, železninarju kot lesnemu trgovcu, tovarni čevljev kot tekstilni tovarni itd. (Gled. ur.)

Dobro mišljen — marsikomu morda težko razumljiv — je predpis glede vračanja četrtine plačanih takse v pripombi št. 6. toda praksa bo postavljala pred težke probleme. Brez ozira na možnost nepoštenih manipulacij moramo upoštevati veljavne zakoneke predpise glede shranjevanja poslovnih zapisov in arhiva. Oni, ki te obveze nimajo, bodo na boljšem od onih, ki jo imajo, kajti ti zadnji bodo morali korespondenco shraniti in bomo tako ob ome četrtino takse, ki bi jo dobili eicer nazaj. Kakšna bo manipulacija z vračanjem tej takse in koliko dela bodo imele davčne uprave s tem, si ni težko predstavljati.

Padle so že opazke, kako bodo n. pr. izstavljale note branjeve na trgu ali mesarini ne brez vzroka, saj je »vedelo« sedanjih redakcij res težko izvidljiv, če se hoče mo ozirati na one, ki bodo takse plačevali. Nujna potreba je tedaj, da se citirani predpisi prilagodijo razmeram v praktičnem življenju. Na vsak način pa je najmanj, kar moramo zahtevati: jasnost, da ne bo nepotrebnega razburjanja. Janko Lajovic.

Uvozni kontingent za naš les v Franciji

Francosko kmetijsko ministrstvo je že lani z dekretom od 1. decembra odredilo, da bo v l. 1934. globalni kontingent za uvoz lesa v Francijo zmanjšan za 5 odstotkov v primeri z globalnim uvoznim kontingentom za l. 1933. V izvajanju tega dekreta je kmetijsko ministrstvo odredilo, da se predvsem zmanjša kontingent skupine držav v Centralni Evropi, in sicer za približno 12.5 odstotka nasproti l. 1933. To obsestveno zmanjšanje kontingentov držav Centralne Evrope je bilo načelno sklenjeno zaradi tega, da se omogoči nov kontingent za Rusijo v višini letnik 160.000 ton. Ruski kontingent naj bi se izvršil v globalni kontingent deloma na breme skupine severnih držav, deloma pa na breme skupine centralno-vzhodnih držav, in sicer tako, da bi bila navzile novemu kontingentu Rusije dosežena redukcija globalnega kontingenta za 5 odstotkov. Zmanjšanje centralnoevropskega kontingenta za 12.5 % pa ne bo zadelo vseh držav Centralne Evrope. Predvsem velja tu izjema za Avstrijo, kateri je bil zaleten s preferenčno pogodbo uvoznik kontingent v višini 150.000 ton. Po informacijah iz Pariza tudi Jugoslavija ne bo v večji meri prizadeta. Glede določitve kontingentov za posamezne države tečejo že poznanja. Za prvo letošnje polletje je bil edino Jugoslaviji dosežen priznan uvozni kontingent, in sicer v višini 12.968 ton, torej za vse leto nekaj manj kakor 26 tisoč ton. Lani je znašal kontingent v celoti 27.774 ton, in sicer 20.744 normalni kontingent in 7000 ton specialni kontingent. Potem takrat bi se naš kontingent za tekoče leto zmanjšal le za 6 odstotkov, na 26.5, kakor je nameravano za vse skupino držav Centralne Evrope. Glede specialnega kontingenta zaletenja niti merodajni krogi stališča, da nam je bil lani odobren specialni kontingent 10.000 ton in ne 7000 ton, kakor to računava v francoskem kmetijskem ministrstvu. Zato bodo napravljeni koraki, da se prizna tudi ta razlika v višini 3000 ton.

Poročali smo tudi že o sklepu francoske vlade, da katerega se za enkrat dovoli zara-

di izkoriščanja samo 25 odstotkov ugotovljenih uvoznih kontingentov, dotim naj tvori ostalih 75 odstotkov podlago za pogajanja s posameznimi državami zaradi priznavanja protikoncesij proti uvozu francoskega blaga. V tem pogledu tečejo že z mnogimi državami pogajanja. Dosele je naša država edina država, kateri je Francija brez predhodnih pogajanj priznala pravico za izkoriščanje vsega kontingenta, ki ji je bil priznan za tekoče leto. Z Rumunijo in Poljsko se pogajanja še vršijo.

Kakor francoska vlada sama, je tudi guverner Alžira izdal zaenkrat dovoljenja samo za izkoriščanje 25 % celotnega kontingenta, t. i. za vse države 25.000 ton; od te količine je priznalo Jugoslaviji 11.930 ton, Rumuniji 5664 ton, Švedski 5409 ton, Združenim državam 1049 ton itd. Ostalih 75 % letošnjega kontingenta bo guverner razdelil, čim bo francoska vlada končala pozajajila, čim bo francoska vlada naša državi že zajamčila izkoriščanje vseh 100 odstotkov letošnjega kontingenta, zato je upravičena nada, da bo tudi alžirski uvozni kontingent za naš les za tekoče leto enak kakor za lansko leto.

Plenarna seja Zbornice za TOI

Predsedstvo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je sklicalo plenarno sejo, ki se bo vršila v četrtek, dne 22. marca t. l. ob pol 9. uri dopoldne v zborniški dvorani. Dnevni red plenarne seje je naslednji: 1. Naznanilo predsedstva; 2. Poslovno poročilo o delovanju zbornice v zadnjem tromesečju; 3. Volilni red za Zbornico za TOI; 4. Računski zaključek Zbornice za leto 1933; 5. Sprememba zborniških pravil (povečanje članov gostinskega odseka na 10 svetnikov); 6. Sklep o izdvojitvi pokojniškega sklada iz zborniškega imovina; 7. Volitve dveh članov upravnega odbora pokojniškega sklada; 8. Volitve članov disciplinarnega odbora; 9. Problemi tujškega prometa v dravski banovini; 10. Samostojni predlogi.

Omejitev sekanja domačega lesa

Kraljevska banška uprava dravske banovine je izdala razglas o omejitvi sekanja in o gojitvi domačega oreha, ki pravi: Opažalo se je, da dalj časa, da se domači oreh prave izsekava. Orehov les je eden izmed najpomembnejših in najdražjih lesov, kar jih je v naših krajih, kar tudi sad je velike vrednosti in lahko tekmuje z raznimi uvoženimi sadnimi jedrji. Kljub temu se posebno v sedanjem času plačuje orehov les po prav nizkih cenah ter se na ta način oškodujejo nepoučeni kmetovalci, pa tudi naše narodno gospodarstvo.

Da bi se omejilo negospodarsko sekanje oreha, je banška uprava izdala posebno naredbu (glej Sl. l. št. 111/11). Po tej naredbi je v času od 1. aprila do 15. oktobra sploh prepovedano sekanje orehovih dreves, drugače pa se smejo sekati z dovoljenjem občinske uprave samo ovidno gmila, poskodovana, močno ozleba orehova drevesa in ona, katerih plodnost je ponehala, zdrava pa le, če se zrela za sečnjo, t. i. če ima d. b. l. v višini prsne več nego 100 cm v obsegu ali nad 50 cm v premeru.

Izvoz orehovega lesa v druge banovine ali v inozemstvo je dovoljen samo za gojiteljske in šumarske referente žigov, a debila, kadar je zagotovljena zadostna količina za domačo potrebo in ako carinski predpisi ne določajo kaj drugega. Odrnjeno je, da se lastnikom orehovih dreves ne smejo nalagati stroški za potovanja središnih kmetijskih in šumarskih referentov.

Banška uprava pa ne sme omejevat sekanja in izvoza orehovih dreves, temveč hoče, da se oreh čim bolj razmnoži v vseh krajih, kjer dobro uspeva. Zato naredba v ova, da mora vsak zemljiški posestnik, ki ima posekane oreha zasadi vsaj dva mlada oreha. Drugače se mu sečnja ne dovoli. V krajih, kjer oreh posebno dobro uspeva, more občeupravno oblastvo pa zališjanju zemljiškega posestnika in kmetijskih strokovnjakov občinam ter posebnim celo odrediti, da zasede na svojih zemljiških primerno število orehovih dreves, ki jih bo dobavila banovina po znižanih cenah.

Banška uprava bo določila kraje, si so primerni za uspešno gojitev orehovih dreves, skrbela bo za odbrano orshovo semena, gojila bo v svojih drevesnicah orehove sadike ter jih bo oddajala posestnikom, občinam, šolskim vrtovom, sadlarskim in vrtnarskim društvom in drugim interesentom.

Uvedli se bodo šolski dečji dnevi za saditev sadnega drevja, zlasti orehov. Kjer šolski vrtni ali zemljišča ne bodo zadostovala, bo občina ali prepuščila v ta namen vsa zemljišča, ali bo pridobila zemljiške posestnike, da dopuše šolski mladini pod vodstvom učiteljev posaditi orehova drevesa na primernih mestih. Banška uprava pričakuje, da bo niemo prizadevanje našlo primerno umevanje pri kmetovalcih, občinah in šolskih vodstvih in da se bo skupnemu sodelovanju posrečilo, da se v bližnjem času dosežejo uspehi, ki bodo v korist posameznikov, pa tudi celotnosti.

Gospodarske vesti

— Pripravlja se uredba o kontroli izvoza lesa. V skladu s sklepi, ki so jih sprejeli zastopniki gozdnega gospodarstva naše države, Avstrije, Češkoslovaške in Rumunije na konferenci v Trstu meseca februarja t. l., je ministrstvo za trgovino in industrijo pričelo pripravljati uredbu o kontroli izvoza gozdnih proizvodov.

— Pred povišanjem valutne premije? Kakor poročajo zagrebški »Obzori«, so v zadnjem času skoro vse gospodarske organizacije in ustanove javno ugotovile, da uradna premija v višini 28.5 % na devizne tečaje ne ustreza stvarnosti in da je potrebno njeno povišanje. Kakor list doznava, se sedaj to vprašanje projčuje v tem smislu, da bi se no možnosti 30 % v tekočem m. secu povišala premija na 40 %, kolikor plača tudi Državna hipotekarna banka za svobodno devizo.

— Davčne karte za služinčad. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih od 18. februarja t. l. uvaža kakor znano, plačevanje uslužbenškega davka za služinčad z davčnimi kartami. Te karte je finančno ministrstvo že izdelalo in poslalo finančnim ravnateljem odnočno davčnim oblastvom v vse države. Te davčne karte se lahko dobe tako pri davčnih oblastvih, kakor tudi pri vseh podaljških monopolskih predmetov. Davčna karta stane 52 Din, to je 50 Din davka in 2 Din za odškodnino za izdelavo karte. Davčna karta služi za dokaz, da je davek na dohodek od služinčadi plačan za določeno leto, ne glede na osebo služinčadi. Karta se glasi na ime delodajalca in ima ve-

ljava za eno osebo. Če ima delodajalec več služinčadi, je dolžan nabaviti si toliko kart, kolikor ima služinčadi. Organi davčnih oblastev bodo strogo vršili nadzorstvo in bodo tiste osebe, ki jih zalotijo brez te davčne karte, plačale petkratno vrednost karte kot globo.

— Podaljšanje trgovinskega sporazuma s Grčijo za dva meseca. Iz Beograda poročajo uradno, da je grška vlada ustregla želji naše vlade, da se obrani kontinuiteta trgovinskega sporazuma med obema državama in je pristala na to, da se dopolnilni trgovinski sporazum, podpisan v Atenah 20. julija 1933, ki poteče 20. t. m., podaljša za 2 meseca, to je do 20. maja t. l.

— Obrtniški radiopredavanje za Jožefovo. Obrtniško praznuje vsako leto na svečan način svoj praznik Jožefovo 19. marca. Vrše se zbori in predavanja po celi banovini. Letos pa bo dalo temu prazniku še poseben poudarek radiopredavanje, ki se bo vršilo v ponedeljek na Jožefovo ob pol 9. dopoldne. Predaval bo v radiu predavnik slovenskega obrtništva g. Josip Rebek, podpredsednik Zbornice za TOI, opomenu obrtniškega stanu v gospodarsko-socialnem, nacionalnem in političnem oziru. Opozorjamo obrtništvo na to radiopredavanje.

— 54. glavni občni zbor Hmeljarskega društva za Slovenijo se bo vršil v nedeljo 25. t. m. ob pol 9. dopoldne v Roblekovih dvorani v Zalcu po običajnem dnevnem redu. Glasovalni in posvetovalni pravico imajo le podružnični delegati. Vsi člani Hmeljarskega društva imajo pravico prisostvovati glavnemu občnemu zboru.

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 17. marca. Pretekli teden je bil devizni promet na ljubljanski borzi razmeroma slab; znašal je

le 1.42 milijona Din nasproti 1.07, 1.80, 2.80 in 2.09 milijona Din v prejšnjih štirih letih dni. Na deviznem trgu ni bilo ambicioznih sprememb. Avstrijski šiling notira nadalje zelo visoko in je bil večeraj v Ljubljani zabeležen tečaj 9.15 do 9.25, v Zagrebu in Beogradu pa je bil promet po 9.17 do 9.20.

Na svobodnem deviznem trgu so tečaj prav tako ostali brez sprememb. Za proste devize navaja večerajšnje beograjsko »Narodno blagostanje« naslednje tečaje: Carih 16.06 do 16.30 za 1 frank, Pariz 335 do 328 Din za 100 frankov, Milan 424 do 426 Din za 100 lir, Newyork 49 do 50 Din za 1 dolar, London 253 do 254 Din za 1 funt.

Devize. Carih. Pariz 20.38, London 15.77, Newyork 309.8750, Brasel 72.20, Milan 26.5250, Madrid 42.20, Amsterdam 208.50, Berlin 122.85, Dunaj 56.65, Stockholm 81.30, Oslo 79.20, København 70.40, Praha 12.86, Varšava 58.3050, Bukarešta 3.06.

Dunaj. (Tečaj pri priv. kliringu.) Beograd 11.29, London 27.56, Milan 46.25, Newyork 137.01, Pariz 35.59, Praha 21.74, Carih 174.28 100 S v zlatu 128 S pap.

Elektri. Dunaj. Dmav-Sava-Jadran 13.10, Dravsko-železnice 17.90, Trboveljska 13.

Blagovna tržišča

2170. + Chicago, 17. marca. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 87.50, za julij 87.875, za septembru 88.625; koruza: za maj 50.76, za julij 53.625, za september 54.50. + Novosadska blagovna borza (16. t. m.) Tendence nesporne: njena. Promet slab. Cene nespremenjene.

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

— Združeni trgovci za arez Kranj v Kranju sklicuje za petek 23. t. m. ob 13. v gledališko dvorano Narodnega doma v Kranju 15. redno skupščino z dnevnim redom, kakor je bil razposlan na vse člane. Na skupščini bo izbrano poročilo o davčnih, strošarskih in taksih izpremenbah g. Franjo Zagar, konzulent ZTOI, na kar posebno opozarjamo člane.

Z Golnika

— Velike ovacije junakemu tenorju Marju Šimencu. Velika dvorana zdravilišča že dolgo ni nudila tako pester slike kakor v nedeljo na koncertu g. Šimenca. Prireditve je posetilo okrog 200 oseb. Najbolj so ugajale ipavčeva »Ciganek« in Puccinijeve arije. Nedeljski koncert je bil zares prava senzacija za Golnik.

— Predavanje ZKD. G. prof. dr. Ljudevit Kušter nam je v četrtek 15. t. m. v poljudnih besedah razložil zanimivo temo: »Kakšne živali živijo pod zemljo. Lepe skoptične slike so mnogo pripomogle, da je imelo tudi to predavanje želeni uspeh. S tem je zaključen prvi del programa ZKD. Le škoda, da sta zaradi nepredvidenih zaprek izpadli predavanja g. prof. Bojčiča in Prežljaka.

— Obiski Kranjčanov. Po Trčcanih so se začeli uveljavljati pri nas Kranjčani. Nedavni nastop pododseka je napravil na vse bolnike najboljši vtis. Da so »Turške kumare zabavna burka, so nas prepričali igralci gledališkega odra Narodne čitalnice iz Kranja, ki so gostovali pri nas pretekli teden. Vse vloge so bile dobro zasledene in vestno naščitirane. Igralske osebe je storilo svojo dolžnost v polni meri, zato je bil tudi uspeh popoln. Številni posetniki prireditve so se od srca nasmejali.

Iz Trčiča

— Sam se je javil. K našemu svoječasnemu poročilu o žrtvah tihotapskih strasti je treba dopolnila, da se je oni navidezni ranjenec, ki ga niso dobili, pred dnevi v oseh Svaba z Veternega nad Križami sam javil sreskemu načelnstvu, ki je uvedlo proti njemu kazensko postopanje. O skrivnostnem Skofjeločanu še ni sledu.

Iz Kamnika

— Delavsko pevsko društvo »Solidarnost« v Kamniku bo v nedeljo zvečer v dvorani Gasilskega doma proslavilo 15letnico uspešnega delovanja. Društvo so ustanovili leta 1919. delavci tovarne »Titana« in si izvolili za predsednika g. Franca Kosiča, uradnika ekspoziture OUZD. »Solidarnost« je bila spoznata močan mešan, poredne pa samo moški zbor, ki se je pod vodstvom poirtvovalnega pevovodje g. France Vidmarja povzpela na zavidljivo višino. Ob 10letnici je društvo razvilo krasen prapor in priredilo uspeh koncert. Zbor kamniške »Solidarnosti« je poznan in cenjen tudi drugod. Ob 15letnici vodi društvo predsednik g. Fran Pregl, livar v tovarni »Titana«, pevovodja pa je že od vsega početka g. France Vidmar. Na svoji nedeljski prireditvi se nam bo zbor predstavil z vrsto lepih narodnih in umetnih pesmi. Delavskemu pevskemu društvu »Solidarnost« želimo pri gojitvi naše lepe pesmi še mnogo uspehov!

— Most na Duplici. Ker je jesenska poplava Bistrice porušila most na Duplici, ki veže Kamnik z Radomljem, bo cestni odbor zgradil novega. Predlagano je bilo, naj bi se zgradil most nekoliko višje, s čimer bi odpadli nekateri nevarni cestni ovinki na obeh bregovih. O tem predlogu se že ponovno razpravljale razne komisije, pri zadnjem ogledu pa je bilo ugotovljeno, da bi iz finančnih in tehničnih oizrov bilo najbolje

Tehnika v poljedelstvu

Zvišanje dohodkov, pocenitev pridelkov, ohranitev zalog

Javnost in med njo premnogi poljedelci sami so se vse premalo poučili o tem, kakšne možnosti daje poljedelstvu moderna tehnika. Plug in kosilni stroj se poznajo, pri mlatilenem stroju pa se njih znanje že neha. A vendar je tehnika z desetletnim napornim delom ustvarila in izpopolnila nešteto pripomočkov, ki delajo letino izdatnejšo, žetev cenejšo ter varujejo poljedelca izgube.

Da postanejo te pridobitve splošna last, torej ne zadostuje, da se tehnika spušča samo v fabrikatorno delo, temveč bi morala skrbeti v isti meri tudi za

strokovni pouk

Kmet v kulturnih deželah danes ni več tako trdnost zvezan z izročeni, nezadostni načini obdelovanja zemlje, prav rad se zanima tudi za nove, donosnejše načine, sola in izkušnja sta mu odprla oko za nove pridobitve. Vendar mu večina nedostaja tiste strokovne izobrazbe, ki bi mu omogočala izbirati med temi pripomočki tisto, kar prihaja zanj v prvi vrsti v poštev in kar je najboljši. Napake in nevolja so potem čisto edini uspehi njegovega zanimanja za napredek. Zato bi se moral tudi sam pred vsako nabavo obračati za nasvet na strokovno izsolane moči, kakor bi bilo potrebno, da se ustanovijo posvetovalnice s poljedelsko izsolanimi inženjerji, ki bi ljudem ne samo pri nabavi, temveč tudi pri vzdrževanju in rabi strojev ter orodij, električnih in gradbenih naprav lahko prihranili veliko stroškov.

Tehnika je mnogostoransko udeležena pri dobavi poljedelskih strojev. Tu s stroji in orodjem za obdelovanje zemlje, drugod s stroji za pospravo in predelavo letine, žetev, lesarska in tiskarska, gradbena in keramična industrija, strojna industrija in elektrotehnika lahko imajo svoj dobiček od kmeta. Toda pred dobičkom gre splošna korist in zato mora veljati tudi za dobavitelja načelo, da se za poljedelskega kupca najboljše komaj dobro.

Razen praktične izkušnje je v ta namen nujno potrebno tudi znanstveno raziskovalno delo, ki išče novih izboljšav in novih možnosti. Povojna leta so nam v tem pogledu prinesla že bogate sadove, n. pr. kar se tiče izboljšav uporabljenih jekel in drugih sirov, izpopolnitve mazalnih metod, uvedbe malih vlačilcev (traktorjev) in drugih vozil, ki so zmanjšali prevozne stroške skoraj na polovico itd. A seveda si mora biti tudi poljedelec sam na jasnem, da tudi najboljše stroji in naprave izpopolnitve ne zaležejo dosi, če sam ne zna ravnati s skrbjo in strokovnim znanjem z njimi. Voda, umazanost in rja so največje sovražnice tudi najboljše orodja in najmodernejših strojev. Vlačilec, ki ga pustijo preko zime cele mesece zunaj na prostem, v vseh vremenskih neprikladih, ima n. pr. čisto prav, če se spomladi novega službovanja nekaj brani.

Nesteto je novih in koristnih naprav in priprav, ki jih je tehnika v poslednjih letih poklonila poljedelstvu. Na zadnji poljedelski razstavi v Berlinu ni bilo razstavljenih n. pr. nič manj nego 6000 najrazličnejših poljedelskih strojev in orodij. In tu je šlo večinoma za izpopolnitve starih priprav, ki jih že poznamo, in za praktične novote. Omenimo nekatere:

Povečanju pridelka rabijo priprave za električno kurjenje in ventilacijo rastlinjakov

in zgodnjih gred. Tehnika je v tem pogledu svojo nalogo rešila, splošna uporaba teh pripomočkov pa je odvisna od tega, da določijo javni obrati za proizvajanje električnega toka poljedelskim obratom primerne cene.

Eno najvažnejših vprašanj v poljedelstvu je to, da se letina pospravi s čim manjšimi stroški in brez izgube časa. Dolgo časa poznamo že stroje, ki požanjejo in povežejo dobro stoječe žito. A šele najnovejši čas je izumil primerne priprave, ki izvršijo isto delo celo pri močno ležečem žitu. Nakladanje in prekladanje žita je bilo doslej zvezano z izgubo mnogih zrn, ki so padala iz klasov, zato se je mlavica z mlatilnicami, ki so jih gnale težke parne lokomotive, vršila v velikih obratih najraje na polju samem, za male obrate pa je bila ročna mlavica še vedno najcenejša. Nova tehnika pa je ustvarila

lahke mlatilnice

s električnim pogonom ali s pogonom iz vlačilskih motorjev, ki se v naprednih državah zelo širijo tudi med srednjimi in malimi poljedelci.

Na isti način so izpopolnili naprave za sortiranje in čiščenje žita, tako da oddaja jo lahko tudi najmanjša posestva čisto žito na trg. Delo, ki so ga prej opravljale človeške roke naporno in nepopolno z vilami in lopatami, opravljajo danes pihalne in čistilne naprave, ki s močnim zračnim tokom pospravljajo letino na lico mesta. Tež-

ke, lesene poljske vozove z visokimi kolesi so nadomestili dosti

lažji jekleni vozovi

z nizko tovrno ploskvijo, krogličnimi ležaji in gumastimi obroči, ki štedijo s časom in vlačilnimi silami. V deželah, kjer pridelajo mnogo krompirja, se varujejo nevarnosti, da zapade pridelek zaradi slabe prodaje pokvari na ta način, da potujejo posebne kolone od vasi do vasi, prekuhajo preobili pridelek na mestu in ga spravijo v primerne silose, da se v zimskem času porabi potem za krmo.

Elektrotehnika se s posebno vneto bavi s poljedelskimi potrebami in jim ustvarja vedno nove pripomočke. Tako je izumila lahke motorje, ki se dajo na kolesih ali nosilnih spravili na poljuben kraj in se dajo s preprostim vtičalom priključiti na vsak vod, celo na navadno hišno napeljavo. V najnovejšem času je dala tudi dobro

električno metodo za konserviranje zelenke kreme.

Krema, ki je spravljena v silosih ali posebnih jamah, se z električnim tokom segreje. Pri tem nastane neka vrsta vretja, ki daje zelo trpežno, mlečne kisline in dušika polno krmo, ki jo ima živina rada. Nadalje je elektrotehnika zelo izboljšala priprave, ki naj človeka in žival obvarujejo pred usodnimi stiki z električnim tokom in gibljivimi deli strojev (ilustrirana tedenska revija »Življenje in svet« priobčuje redno rubriko »Tehnični obzornik« z aktualno vsebino.)

Električna stroka se v novejšem času sploh rada bavi s problemom konserviranja pridelkov. Velikanske množine svežega sadja so doslej zelo pogostoma šle v nič,

ker jih ni bilo mogoče spraviti takoj na trg. Danes pa so na razpolago najcenejši električni aparati, ki porabijo zelo malo toka in sterilizirajo sadne soke, da postanejo trajni.

Takšne konzervirajoče metode so bile že davno potrebne tudi za druge poljske in vrtno pridelke, zlasti pa za zelenjavo. Vsako leto se ponavlja v naših podnebjih, da imamo danes te zelenjave preveč, tako da je še porabiti ne moremo, jutri pa sploh nič. V dobi, ko zelenjava rase in jo je preveč, bi morali imeti načine, da jo lahko spravimo za poznejši čas. Znanost se je že dolgo bavila s tem problemom in je našla, da bi jo bilo mogoče ohraniti dalj časa svežo samo s pomočjo hladilnih naprav. Takšne hladilne naprave danes že obstojajo in gre samo za to, da najdemo prave konzervirajoče temperature in zračne pogoje za posamezne vrste zelenjav (kakor tudi za sadje). Dosedanji poskusi so dali rezultat, da je mogoče n. pr. kumare hraniti že cel mesec popolnoma sveže, paradižnike prav tako, cvetačo in razne solate celo šest tednov itd. Samo beluši se niso dali hraniti nad 3 tedne. Ti časi se nam bodo videli mogoče razmeroma kratki, a treba je pomisliti, da smo šele v začetku teh poskusov in lahko računamo z dosti daljšimi časi.

Končno bi se omenili, da je s samo ohranitvijo kakšnega pridelka v svežem stanju storjeno šele polovično delo, treba je skrbeti tudi za to, da se z odpošiljateljvijo v naoddaljene kraje ne pokvari. V to svrhu so po večletnih poskusih izdelali celo število cenjenih in smotrnih zavijalnih načinov, ki so jih v Nemčiji n. pr. normirali in jih tehnični obrati producirajo poljedelcu na razpolago. (k)

Čuvaj se žensk!

Nad tri milijone za vohunsko službo

Ceprav ima Anglija širom sveta razporejeno mrežo vohunov in je to prav dobro znano angleški javnosti, je bila Anglija vendar zelo presenečena, ko je izvedela, da se je letos povečal proračun za vohunstvo v l. 1934. za tri in pol milijona funtov.

Drugače je angleška vlada zaradi številne skrčila izdatke za razna ministrstva. Skrčeni so bili resori za mornarico in vojsko, za oboroževanje v zraku, za znanje ministrstvo itd. Edinole postavka za vohunstvo »informacije« se je povečala. Pri tem so voditelji te službe veče prikrili svoje podatke o potrošnji ogromnih vsot. Kljub temu pa je javna tajna, da so najboljše angleški častniki ter vohuni Scotland Yarda v službi vohunstva za Anglijo. Po vsem svetu pa jim nabirajo poročila razne osebe, in sicer pod najrazličnejšimi pretekami. V prvi vrsti posredujejo vohunstvo seveda ženske, in sicer navadno zelo nadarjene ženske, ki so vrhu tega še krastovite.

Zato pravijo Angličani, da se je treba čuvati ženske dvakrat, ker so dvojno nevarne: prvič kot ženske same na sebi, drugič pa kot vohunka, zaradi katerih nikoli ne veš, kje boš izgubil pamet in glavo...

Novi guverner Francoske Indokine

Francoska vlada je imenovala za generalnega guvernerja Indokine Reného Robina, prejšnjega višjega rezidenta v Tonkinu

Obleke za gospode

po meri ali pa blago za obleke modernih vzorcev, najboljših kvalitete, po najnižjih cenah pri

Drago Schwab, Aleksandrova c.

Predor pod Gibraltarjem

V Madridu zboruje te dni študijska komisija za izviranje predora pod Gibraltarjem. Načrt predvideva, da bi bil ta predor 26 do 27 km dolg in bi ležal na svojem najglobljem mestu 60 m pod morskim dnom. Predsednik odbora je polkovnik Pedro Jeramias, ki je prisegel, da bo delal za uresničenje načrta do svojega zadnjega diha.

Za pomladansko sezono

Predstavljanje novih modelov v neki pariški modni hiši

Kriza javne morale

Strup korupcije tudi na Angleškem — Proces Miles

Angleška se je vedno ponašala s tem, da je njena politična in upravna zgradba brez razpoka in da so njeni uradniki nedostopni ne samo korupciji, temveč tudi vsakemu pritisku s strani vladajočih političnih smeri. S polno upravičenostjo je zato nekdo nekoč zapisal, da temelji vse javno življenje na Angleškem na zaupanju, dočim mu je po drugod podlaga nezaupanja.

Toda v povojnem času se kažejo tudi v tej deželi poštena nevarna znamenja propada moralnih vrednot, ki je zjel v tako obupni meri skoraj ves ostali svet. Pred kakšnimi tremi leti je ves svet prisluhnul

Miles

nad škandalom finančnika Hatryja, ki se da v neki meri primerjati s senzacijo današnjega dne, s afero Staviskega. Toda v Hatryjevem primeru vsaj ni bilo mogoče trdit, da so se z njim kompromitirali kakšni politični krogi. Potem je prišel proces Baillie-Stewart, ki je odkril, da se je neki častnik kraljeve vojske umazal z vohunstvom in to na zelo odvraten način.

Se huje pa je odjeknila v javnosti Harrisova afera, ki je razkrila, da se je družba zapriseženih izvedencev, ki jih imenujejo na Angleškem »asesorje« in ki jim je naloga oceniti in predpisati zavarovalnicam višino kakšne požarne odškodnine, bavila

že kakšnih dvajset let s požigalstvom. Sedaj pa, kot odmev na ta proces, je kriminalni sodni dvor Old Bailey sodil nad najbolj škandaloznim primerom v tej vrsti, katerega protagonist je bil visok policijski funkcionar, mož, ki se je odlikoval v vojnih letih in šef londonskega »Salvage Corpsa«, stotnik Miles.

»Salvage Corps« je policijski oddelek, ki mu je med drugim naloga, da ugotovi s svoje strani točnost ocen požarnih asesorjev in jamči zavarovalnim družbam, da jih ne zadene nobena nepotrebna škoda. Ze iz tega je razvidno, da je bil Miles zapleten v Harrisovo afero in da se je dal zavesti s sodelovanju s tolopo gangsterjev, ki so prakticirali požige po Angleškem in nato predlagali zavarovalnicam kot uradno priznani ocenjevalci višino odškodnin. V Milesovem primeru se je pokazala mogoče v najbolj žarki luči vsa moralna kvara, ki je začela kot poslednica vojne razjedati tudi temelje angleške družbe.

Do l. 1930. je bil Miles vester uradnik in človek, ki je vršil svoje dolžnosti do družbe in družine v vsakem oziru redno. Tega leta je njegovo malo imetje, ki si ga je prihranil z delom svojih rok, požrl Hatryjev polom. V tem času je srečal svojega zapeljivca. Požigalec Harris je že dolgo časa iskal v krogu Salvage Corps človeka, ki bi se dal korumpirati in ki bi kril zločinsko početje njegove družbe. Zvedel je, da je Miles začel v stiske, da se skuša rešiti z borznimi spekulacijami in posojili pri oderu, kar ga je še bolj tlačilo v nesrečo. Z vso previdnostjo je začel obkrožati svojo žrtev, ki se ga je spočetka branila na vse kriplje. Toda nekega dne, v hudi denarni zadregi, je Miles padel pred bogom mamonom na kolena, dal se je preč podkupiti. Kmalu potem je bil neolotljivo zvezan z vsemi zločinskimi podvigi Harrisove družbe. In z njenim razkritjem je padel tudi sam pravici v roke.

Angleški listi poročajo, da je na razpravi prišlo do pretresljivih intermezov. Ko je končal Milesov zagovornik svoj govor, v katerem je spomnil porotnike na to, da imajo pred seboj človeka, ki se je v vojni proslavil s svojim junaštvom in ostavlja sedaj staro mater, ženo in dvoje otrok brez vsakih sredstev, je predsednik sodnega dvora Hawkes sklonil glavo in z glasom, v katerem je bilo slišati solz, odgovoril: »Kakor mi je težak ta del moje dolžnosti, vendar ga moram izvršiti.«

Porotniki, med katerimi so bile tri ženske, so po govoru sodnika Hawkesa Milesa spoznali glasno za krivega in sodilec ga je obsodilo na štiri leta prisilnega dela. Dan pozneje se je javilo dve sto kandidatur za mesto, ki ga je bil izgubil. Bili so večinoma bivši častniki.

S slonom na dušno pašo

Neki londonski duhovnik se poslužuje slona za obiske svojih nejevernih vernikov

ZORA VODA

proti sivim lasem!

Zel. zaš.

ZORA VODA I. OREL
Zagreb, Radićeva (Duga) ulica št. 32.
Poljemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove

Skrivnosten otok

Angleški viceadmiral Evans, ki spada med najbolj znane angleške pomorščake, je trenutno na službenem potovanju v antarktičnem svetu. Nedavno je s svoje ekspedicijske ladje »Sloop Melforde« javil v London, da se je ustavil na Bouvet Islandu, enem najbolj skrivnostnih otokov sveta.

L. 1739. je zaznamoval neki francoski raziskovalec ta otok v zemljevid, kmalu pozneje pa ni bilo otoka nikjer najti. Na potovanjih z ladjami ga namreč niso mogli odkriti. Še danes imajo zemljevidi otok zaznamovan, toda z opazko »dvojnoljive. Viceadmiral Evans namerava otok podrobneje raziskati.

Za dobro in slabo voljo

Pri izpitu. »Kakšna kazen je določena za bigamijo?« — »Dve tašči.«

*

»Komaj sem bil kakšne četrt ure na lovu, je že ležal mrtev jelen pred mano.« — »Res? Ali so med divjačino tudi že samomorilci?«

*

»Povej mi, ali ti je že kdo dejal, kako si podoben Napoleonu?« — »O, že, a jaz sem že davno prenehal posojati zaradi tega komu denar.«

Sterilizacija na Norveškem in Danskem

Norveški ministrski svet je izdal zakonski načrt o sterilizaciji ljudi. Sterilizacija bo dovoljeval ravnatelj medicinske uprave ali posebna komisija strokovnjakov ljudem, ki bodo sami izrazili to željo. Pri slaboumnih in neozdravljivo bolnih se bo vršila tudi prisilno.

Sličan zakon pripravljata tudi Danska. Tu bo imela odločilno besedo stalna komisija, ki bo pregledovala slaboumne in se izrekla za sterilizacijo, če bo očitno, da ne bodo dali zdravih potomcev. V komisiji bodo sodnik kot predsednik, zdravnik in zastopnik ministrstva za socialno politiko. Sterilizirale se bodo le nad 18 let stare osebe.

Občutno vrzel

v izobrazbi, ki vas spričo pomanjkanja oziroma predragih pripomočkov ovira na vaši poti do uspeha, izpolnite s čitanjem ilustriranega tedenskega obzornika »ZVLJENJE IN SVET«. Posamezni zvezki samo 2 Din. V redni naročnini samo 20 Din na tri mesece. (Okoli 400 strani poljudno znanstvenega in zabavnega štiva z mnogimi slikami). Uprava: Ljubljana, Knafljeva ulica 5

A NEKDOTA

Nedavno umrl belgijski kralj Albert je na svojih potovanjih skrbel vedno za najstrojnejšo incognito. V času, ko je bil še prestolonaslednik, je imel sigurno sredstvo, da se je prepračil o tem, ali so ga spoznali ali ne. Če so v hotelu servirali n. pr. najprvo njegovemu priločniku, je vedel, da ga niso spoznali. Nekoč, ko je obiskal mesto Oxford, se je oblekel popolnoma v kroj angleškega dijak, si nataknil modre nakočnice in vzel kup knjig pod pazduho.

Drugič je obiskal neki rudnik v okolici Liègea in se je za to priliko oblekel v rudarja. V nekem hodniku je srečal drugega rudarja visoke postave in vzklinal: »Ta je pa prav tako visok kakor jaz.«

»To ni nič čudnega,« je odvrnil rudar, »saj sva skupaj služila pri grenadirjih, gospod.«

VSAM DAN ENA

»Pojdoli dol ter se igray z otroki prodajalca premoga. Bodi zelo ljubezljiv, ker smo dolžni njih očetu še tri vrste premoga!«

(Le Rire)

39.-

Vel. 19-22 Vrsta 5860-00

Za Vaše malčke. Lahek čevljiček iz mehkega boksa v raznih barvnih kombinacijah. Vel. 23-26 Din 49.-.

49.-

Vel. 19-26 Vrsta 5851-28

Okusno okrašen lakast čevljiček za Vaše najdražje. Isti model iz rjavega boksa.

49.-

Vel. 27-34 Vrsta 3222-02

Močan polčevljiček za šolsko mladino z okrašenim jezikom. Gumijast podplat jamči za dolgotrajnost. Vel. 35-38 Din 69.-.

45.-

Vel. 27-34 Vrsta 3162-00

Za dečke, ki nikdar ne mirujejo, eva dobrih visokih čevljev iz močnega, mastnega usnja s trpežnim gumijastim podplatom. Vel. 35-38 Din 59.-.

59.-

Vel. 27-34 Vrsta 1845-53

Za lepe solnčne dni baržunast čevljiček kombiniran z lakom. Brez kombinacije iz lastina ali baržuna Din 49.-.

79.-

Vel. 27-34 Vrsta 1645-05

Enostaven toda okusen čevljiček iz črnega ali rjavega boksa z visoko ali nizko peto. Lakast Din 99.-.

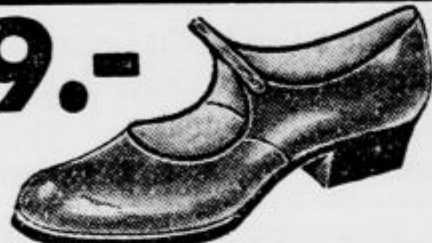
Velikonočno veselje

Za praznik veselja se olepšajte z novo obutvijo. Sedaj Vam lahko strokovnjaško in vestno postrežemo. Ne čakajte do zadnjih dni, izberite si obutev, dokler imamo veliko izbiro.

Rata

69.-

Vrsta 3945-05

Praktičen in udoben čevljiček za gospodinje. Iz dobrega telečjega boksa s prožnim gumijastim podplatom.

79.-

Vrsta 2945-11

Čevlji za vsako priliko iz črnega ali rjavega boksa z usnjenim podplatom in peto. Za nedeljo in praznik iz laka Din 99.-.

99.-

Vrsta 1805-60

Novi pomladni model. Iz laka z okrasom iz kuščarjeve kože. — Iz rjavega ševroa Din 129.-.

99.-

Vrsta 1845-32

Udoben čevljiček iz laka ali rjavega boksa z okrasom iz kačje kože.

129.-

Vrsta 1375-88

Za pomladanske izprehode. Eleganten čevljiček iz semisa, kombiniran z usnjem. Črna ali rjava.

79.-

Vrsta 2927-71

Lahek čevljiček, izdelan v obliki sandala s kromovim podplatom. Za tople dni nenadomestljiv.

89.-

Vrsta 1937-22

Iz močnega boksa z elastičnim gumijastim podplatom. Za vsakdanjo uporabo. Rjava ali črna.

129.-

Vrsta 1637-21

Eleganten polčevljiček iz najfinejšega telečjega boksa v črni ali rjavi barvi z usnjenim podplatom. Lakast Din 149.-.

129.-

Vrsta 1637-26

Pomladanska moda. Okusno okrašen polčevljiček iz telečjega boksa, črna ali rjava. Posebno primeren k sportni obleki.

99.-

Vrsta 1977-22

Visok čevljiček iz močnega boksa z gumijastim podplatom, elegantne pošiljaste oblike. Z usnjenim podplatom Din 129.-.

MED MESTOM IN DEŽELO POSREDUJE »JUTROV« MALI OGLASNIK.

OGLAS V

Jutru

JE SREDSTVO KI POMAGA V POSLOVNIH TEŽAVAH

MED MESTOM IN DEŽELO POSREDUJE »JUTROV« MALI OGLASNIK.

Trgovski potnik

špecijske ali podobne stroke, ki potujejo več let v Sloveniji, je prvovrstno vpeljan s Ia. referencami prosi za zastopstva ali fiksno mesto. Dopise na oglasni oddelček »Jutra« pod »Rutinirano delo«. 2966

Kontorista

ali kontoristko (mladega) event. začetnika, sprejemem takoj. Stenografija, stroje-pisje, srbohrvaščina, nemščina. Ponudbe pod »K. G. D.« na ogl. odd. »Jutra«. 2963

ODPRODAJA

DAMSKÉ KONFEKCIJE
POD LASTNO CENO
Avgust Iglič, Tavčarjeva 8

Mlada dama

spretna v občevanju s strankami, ki se zanima za kozmetiko, zmožna slovenščine, srbohrvaščine ter po možnosti nemščine v besedi in pisanju, dobi stalno mesto v Ljubljani. Lastnoročno pisane ponudbe, ki jim je priložila sliko ter šolska izpričevala in eventualne reference, naj se naslovijo na upravo »Jutra« pod »Kozmetika«. 2960

ZAKUPNIKA

ZA HOTELSKO KAVARNO — RESTAVRACIJO

v centru Splita IŠĆEMO. Hotel ima 40 sob. V poštev pride samo strokovnjak z lastnim kompletnim inventarjem. Pismene ponudbe na pošt. pretinac 53, Split. 2052

ITALIJA

Slov. trgovec išče zastopstva iz- in uvoznih trdk 2959
J. LAVRIČ, Milano, Via N. Torriani 25

Švicarski vzorčni velesejem
v BASEL-u
od 7. aprila do 17. aprila 1934.

Znatni popusti za potovanje
Informacije in sejemске legitimacije pri vseh potniških uradih in pri ŠVICARSKEM KONZULATU v Zagrebu. 2899

Zahvala.

Za premnoge izraze iskrenega sočutja ob nenadni izgubi naše ljubljene hčerke

DANICE

se najtopleje vsem, ki so nas tolažili, zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni stanovalcem, ki so ji poklonili lep venec ter vsem darovalcem vencev in cvetlic in vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti.

Ljubljana, 17. marca 1934.
2974 Družina SEVER.

Kurje perje

nečohano kg po Din 4.-
iz skladišča Maribor razpošilja po povzetju
VILJEM ABT., EKSPORT MARIBOR.
Najmanjši odjem 15 kg. 2017

Spomlad prihaja!
menjajte
Mobilolil
popreporečilnom kazalu

Naš koledar, obešen pri trgovcih, Vam ne kaže samo datuma, temveč tudi razlog, zakaj je

Mobilolil

najboljši in zaradi tega tudi najcenejši.

STANDARD-VACUUM
OIL COMPANY OF JUGOSLAVIJA, INC.

ZA 1 DINAR

dnevne potrošnje

v kratkem času
od 4-6 mesecev

se morete naučiti

brezhibno:

NEMŠKI, FRANCOSKI, ANGLEŠKI ali ITALIJANSKI

govoriti, čitati in pisati
in to
doma v svoji hiši.

ker mi vam dostavimo predavanja po pošti v zvezkih, ki vsebuje vsak lekcij za 8 dni.

Naša dopisna predavanja nadomeščajo v vsakem pogledu živo besedo najbolj izurjenega in najpopolnejšega učitelja. Metoda »PERFEKT« je dovršeno lahka in razumljiva vsakomur brez razlike.

Tu se vam ne nudi nikak suhoparni prepis gramatike kot je to običaj pri gotovih drugih »metodah«. Gradivo se vam podaja v zabavni obliki, a vendar na strogo znanstveni podlagi. Mi vas v duhu popeljemo v dotično tujo deželo in med njen narod, da ž njim živite in se na licu mesta učite pod našim vodstvom, njegov jezik in njegove običaje.

Naš dopisni tečaj stenografije traja vsega 2 meseca in nudi možnost, da dosežete na lahek in zabaven način hitrost pisanja nad 100 besedi v minuti.

Skupni strošek za vsak predmet znaša samo 30 Din mesečno. Nobenih drugih stroškov nimate, nikake vpisnine ne plačate, nikake knjige in vežbeniki niso potrebni, razven naših predavanj, ki jih pošljemo vsakih 8-14 dni, ki so tiskana v latinici v srbohrvaškem jeziku na najfinejšem papirju in to prosto poštnine.

Obširne prospekte in poskusne lekcije vam pošljemo brezplačno, ako nam javite, za kateri jezik se zanimate.

DOPISNA ŠOLA TUJIH JEZIKOV
„PERFEKT“

BEOGRAD

Poštni pret. 557.

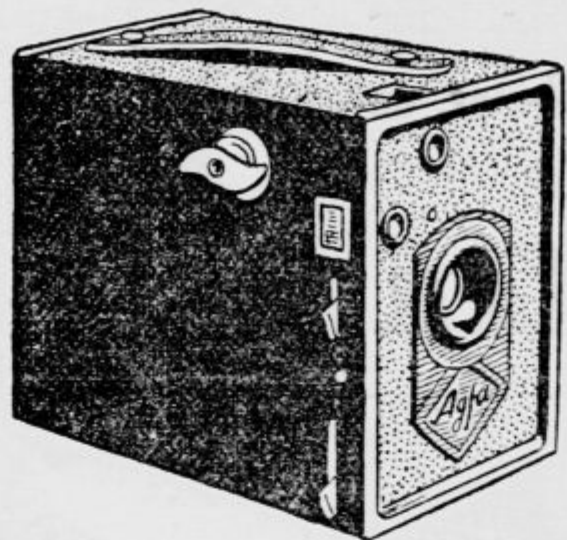
Mali oglasi v „Jutru“ imajo siguren uspeh!

NATEČAJ!

Tudi Vi lahko dobite natečajno

Ta mali izvrstni aparat vsebuje vse prednosti moderne tehnike in to: dobro optiko, enostavno manipuliranje, splošno dobre rezultate tudi pri začetnikih, posebno pri uporabi najboljčutljivejšega Agfa Isochrom filma. Vaši znanci, ki so ta aparat že nabavili, vam bodo potrdili dosežene sijajne uspehe.

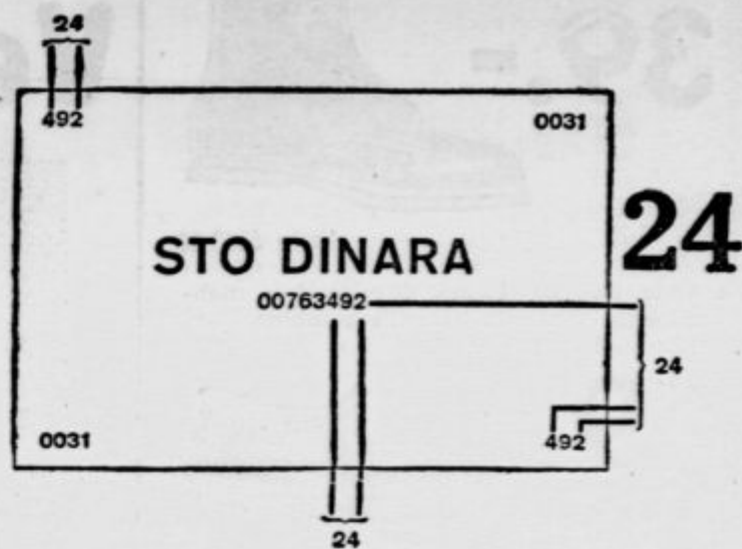
HITITE!
Natečaj traja samo kratke čas.

Agfa-Box
kamero
št. 24!

Najdite bankovec po sto dinarjev, ki v svojih številkah vsebuje cifre 2 in 4 tako, da morete sestaviti številko 24.

Pojdite s tem bankovcem do kakega fototrgovca, pa Vam ga bo zamenjal z

Agfa-Box
kamero velikosti 6 x 9 cm.

Repertoar

DRAMA.
Nedelja, 18. ob 15.: Raj potepuhov. Globoko znizane cene od 5 do 14 Din. Izven. — Ob 20.: Kariera kancista Vinciga. Globoko znizane cene od 5 do 14 Din.
Ponedeljek, 19.: Beograd nekdanj in sedaj. Izven.

OPERA.
Nedelja, 18. ob 15.: Gorenjski slavček. Gostuje Marij Simenc. Izven. — Ob 20.: Ples v Savoji. Izven. — Znižane cene. Gostuje M. Jelačin.
Ponedeljek, 19.: Ples v Savoji. Izven. — Znižane cene. Gostuje M. Jelačin.

Danes bo v drami dve predstavi po izredno znizanih cenah od 5 do 14 Din. S tem je omogočen poseben gledališki vsakomur. Popoldne se igra zabavna veseliga »Raj potepuhov« z g. Cesarjem v glavni uloži, zvečer pa »Kariera kancista Vinciga« z gosp. Saneinom. Opozorjamo na ti dve predstavi prav posebno zaradi tega, ker se igra na poslednji v tej sezoni izven abonmaja. — Na Jozefovo na bo v drami prva repriza Nušičeve komedije »Beograd nekdanj in sedaj«.
Opera ima danes dva gosta Slovence. Ob 15. s. poje »Gorenjski slavček«, najprijetnejša slovenska opera. Frania poiz. gosp. Marij Simenc, ki je pred 12 leti kreiral to ulogo na našem odru. — Zvečer pa nastopi operetni tenor Mirko Jelačin v privlačni opereti »Ples v Savoji«. Za obe predstavi veljajo znizane operne cene. — Jutri se ponovi v operi Abrahamova opereta »Ples v Savoji« z g. Gjurgjenčev v glavni uloži in g. Jelačinom v uloži Aristida.

SENTJAKOBSCO GLEDALIŠČE.
Ponedeljek, 19. ob 15.: Radio tenor. Zadnjič v sezoni.

Mariborsko gledališče
Nedelja, 18. ob 15.: Stambulska roža. Znižane cene. — Ob 20.: Ljubimkanje. Priveditev Dramskega studia ZKD.
Ponedeljek, 19. ob 15.: Okene. Globoko znizane cene. Zadnjič. — Ob 20.: Scampolo. Globoko znizane cene. Zadnjič.

Vremenski pregled

Vremenska situacija je sedaj popolnoma spremenjena. Prav tamkaj, kjer je pozimi skozi dolge tedne taboril anticiklon s svojim visokim zračnim pritiskom, lepim, mirnim, suhim vremenom, ki smo ga bili deležni tudi se mi, prav tamkaj nad Velikobritanskim otočjem ima sedaj svoje središče

mogočen ciklon, široka depresija, ki je spravila pod svoje gospostvo le prav malo manj kot vso Evropo. Zaradi tega smo mi kakor velika večina evropskih predelov popolnoma v območju depresijskega vremena, ki je pravo nasprotje lepi zimi. Okrog ciklonskega središča kroži orjaški vetrovni vrtnec in Evropa je poglavito v njegovem toplem sektorju. Od južnozpadne strani se podi veter proti severnim pokrajinam ter žene zračne mase iznad južnejših predelov Atlantskega oceana, zlasti pa iznad toplega Sredozemskega morja in celo tam od razbeljene Sahare. Zelo tople zračne mase so to in seveda napojene z vlogo prav temeljito. Na svojem dolgem potu čez še vedno hladni kontinent se sicer precej ohladijo, ali še vedno prihajajo kot prav gorka zračna struja, ki zanaša pomlad čim dalje bolj proti severu. Ne le vsa srednja Evropa s Poljsko, tudi velik del Rusije je zasedel zračni tlak od juga in odprl pomladi vrata tja do Moskve in Leningrada. V začetku tedna je bilo tamkaj mraza še do 20 stop. Celzija pod ničlo, zdaj pa že leže živo srebro čez ničlo, zima se je morala umakniti bolj na sever in tja k Uralu.

Jug nosi s seboj obilo vlage, ki se mora izcediti kot dež, ko se zrak na potu čez celino ohlaja, zlasti seveda, kjer se mora dvigovati čez gore. Zato je povsod dovolj dežja in oblačnih dni. Posebno veliko dežja smo dobili na južni strani Alp, kjer so se znova pojavile hude povodnji, zlasti prav v alpskih dolinah. Na severni strani Alp, na primer v Avstriji, kjer so bili pozimi

ves čas na slabšem nego mi, so dobili te dni neprimerno manj dežja in tudi solnce so bili deležni v mnogo večji meri. Angleži imajo to pot precej tako spremembo kot mi. Zima je bila pri njih tako suha kot pri nas, potoki so presahnil, jezera se zmanjšala, v vodnjakih in vodovodih se je vodna zaloga tako katastrofalno zmanjšala, da so trpeli že hudo pomanjkanje in so marsikje morali vodo voziti od daleč. Sedaj jih je depresija, ki ima svoje jedro zasidrano ravno nad Velikobritanskim otočjem, pošteno zalila z dežjem, da jim dolgo ne bo treba skrbeti za moč.

Pa ni vse to delo samo enega ciklona. Prvi se je pojavil nad Anglijo ravno ob zaključku prejšnjega tedna, to je bil oni, ki nam je prejšnjo nedeljo tako neprijetno skvaril. Naslednja depresija se je pripodila do srede tedna čez Atlantski ocean ter se ravno v noči na četrtek zapeljala čez Anglijo, ravno ko je prejšnja začela slabeti. Proti koncu tedna jo je čez Ocean primahal že zopet novi ciklon, prav tako s smerjo na Anglijo: gospostvu depresij se potem takem Evropa še ne bo mogla izmakniti. Zato pa so viharji tako krepko oživil nad vso celino, čeprav ne povsod hkrati.

V barometriški situaciji je razlika napram zimi ta, da so se pozimi depresije podile svojo običajno pot od zapada proti vzhodu daleč na sever in je njihov vpliv segal kvečjemu še nekoliko v srednjo Evropo. Sedaj pa imajo potovanje mnogo bolj na jugu in so v svoje območje zajele domala vso celino.

Če si kupec za kolo, kupi le novo

PUCH
CHROMIRANO KOLO

ki ti ne rjavi in imel ga boš 10 do 20 let.

Dobiš ga le pri trdkri
IGN. VOK, LJUBLJANA

Tavčarjeva ulica, ali v podružnicah v Kranju 2969 in Novem mestu.

PHILIPS
RADIO

je priznana najboljši! Dobite ga na male obroke pri

Matija Vahtar

Philips zastopstvo

Novo mesto

POMLADANSKI PLAŠČI
zadnje mode **ELEGANTNI**

že od Din 190.— naprej le pri

Drago GORUP & Co.

LJUBLJANA, Miklošičeva 16, prvo nadstropje.

HOTEL ŠTRUKELJ, Ljubljana

z najmodernejšim komfortom opremljene sobe od Din 26 naprej. — Prvovrstna restavracija. — Opoldanski menu Din 12.—, večerni Din 10.—. 2961

RADIO-AKTIVNO TERMALNO KOPALIŠČE OGLJIKOVE KISLINE

RIMSKE-TOPLICE Dravska banovina

Sezona od 1. maja do 15. oktobra.
Indikacije: revmatizem, ischias, ženske bolezni, pomanjkanje teka, nervoznost, arterijskleroza itd.
PAVSALNA KURA v pred- in posezoni za vsake 10 dni 600 Din, v glavni sezoni 800 Din.

Zahtevajte izbrani, brezplačni prospekt od potniških uradov ali od kopališčne uprave Rimskih Toplic. 91

Zahvala.

Najprisrčnejša hvala vsem, ki so v tako lepem številu spremlili na zadnji poti našega očeta, očma, deda, gospoda

Ferda Učakarja

upokojenega rudarja

V prvi vrsti se pa zahvaljujemo g. dr. Franu Rošu iz Laškega, ki je dal inicijativo, da so truplo pokojnika pripeljali v njegov rojstni kraj. Nadalje se zahvaljujemo g. dr. Rošu za ganljive poslovilne besede ob grobu ter njemu in g. Ferdinandu Rošu za vsa njuna prizadevanja, da je bil pogreb čim lepši. Iskrena hvala govornikom predsedniku lovskega društva »Jelenca« iz Trbovelj gosp. Zupanu in vikarju g. Zalarju. Gospodom lovcom iz Laškega, Trbovelj, Dola in Hrastnika pa velja posebna hvala za častno spremstvo in za oddano salvo. Vsem, ki so pokojnika počastili z venci in cvetjem se najtopleje zahvaljujemo.

Hrastnik, dne 16. marca 1934.

2958

Zalujoči ostali.

RODITELJEM

priporočamo za rodbinske ude, ki so bledih lic, slabih živcev in ki nimajo teka

Energin

Odrasli 3 likerske kupice na dan; deca 3 male žličice na dan. ENERGIN v lekarnah: steklenica Din 35.— R. S. Br. 3787/32.

ZA JACENJE
KRVIL
ŽIVCEV,
TEKA

Zahvala.

Ob priliki smrti soproge, oziroma mame, gospe

HANI DIEHL

nam je došlo toliko izrazov iskrenega sočutja, da ne utegnemo vsakemu poedincu izreči svoje zahvale.

Vsem prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sočutje in spremlili blago pokojnico na poslednji poti, darovalcem krasnih vencev in cvetja naša najglobokejša zahvala!

Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini za tolažbo pokojnice med težko boleznijo ter požrtvovalnemu trudu gg. zdravnikov in čč. sester.

V Celju, marca 1934.

2975

Rodbina Rob. DIEHL-ova.

Zahvala.

Vsem, ki so z nami čutili in nam ustmeno ali pismeno izrazili sožalje, ko nas je nenadno zapustil naš dobri soprog in oče, gospod

FRANC KREK

SRESKI TAJNIK

izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno zahvalo dolgujemo za trud in požrtvovalnost ob težkem udarcu ge. Minki Majdičevi, ge. Mari Bergantovi in družini Nardinovi, dalje prvemu slov. pevskemu društvu »Liri« za ganljive žalostinke, Sokolu in ostalim društvom za častno spremstvo, vsem darovalcem krasnih vencev in vsem, ki so predragega pokojnika v tako častnem številu spremlili na zadnji poti.

V Kamniku, dne 15. marca 1934.

2964

Zalujoči ostali.

XV. MILANSKI MEDNARODNI

vzorčni velesejem

Največji italijanski sejem za razvoj mednarodnih trgovskih zvez. — Veliki prevozniki popusti za osebe in blago.

Pojasnila daje:

Fiera di Milano, Via Domodossola, Milano, in zastopstvo v Zagrebu, Kačičeva ulica 6 a-II.

TRGOVCI SO NAM VZGLED

Kako se da brez škode za napredek štediti. Reklama na stenskih in drugih tiskovinah izginja, ker nima stika z občinstvom. »Jutrovi« oglasi pa so od citatljiv naroceni in kupljeni in so zato stalna in najboljša vez med trgovcem in odjemalcem.

SPOLNE + BOLEZNI

SIFILIS, KAPAVICO, BELI TOK

zamorete izčisti brez strupenih injekcij (vtrizgavanj), brez živega srebra in salvarsana, tisoč ženi in moških se imajo zahvaliti za svoje ozdravljenje (trajno) na priroden način

»EROS — G. 5a BREZ OVIRE V IZVRŠEVANJU POKLICIA

Sitajna priznanja; tisoč zahvalnic. »Vigil-table« deluje zamenljivo in zelo naglo. Učinek je v istini presenetljiv. Prof. Herry se je izjavil o njem, da »delo pravo čudo«. Uporaba je za zdravje neškodljiva. Cena Din 120.—, za posebno močne in zastarele slučaje Din 200.—. Uspeh z jamčen. V nasprotnem slučaju vrne denar. Razpošilja diskretno samo Havelkova Laborator, Praha 65—Nusle, Božetčeva ul. 161 L. CSR.

VELIKO IZBIRO!

2973

VELIKO IZBIRO!

NOGAVIC in ROKAVIC

po najnižjih cenah priporoča

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA, Pred škofijo št. 15

NA DEBELO!

galanterija in kratko blago

NA DROBNO!

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Naznanjamo žalostno vest, da je naš srčno ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat, stric in svak, gospod

Blaž Repe

SLUŽITELJ V POKOJU IN HIŠNI POSESTNIK

v petek, dne 16. t. m. po mukopolnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 19. t. m. ob 2. uri popoldne, iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 17. marca 1934.

2968

JOSIPINA, roj. ZELNIK, soproga; JOSIPINA, por. MATAS, učiteljica, hči; LUDVIK, dr. med., OSKAR, stud. mont., sinova; PERO MATAS, učitelj, zet; DUŠANČEK, vnuk, in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob težkih dneh, ko smo izgubili našo srčno ljubljeno ženo, mamo, staro mamo in taščo, gospo

Ano Bercé roj. Kopač

UČITELJICO V POKOJU

smo prejeli toliko izrazov sočutja, da se nam ni mogoče zahvaliti vsakemu posebej. Tem potom sprejmite vsi, ki ste ji lajsali življenjsko pot, ki ste jo spremlili k večnemu počitku in ji govorili ter zapeli v slovo, ji prinesli cvetja na grob in nas tolažili našo iskreno zahvalo.

Št. Janž, dne 18. marca 1934.

2892

Zalujoče rodbine: Bercé, Rojec, Turk.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obremen z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičeča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelok »Jutra«, Ljubljana.

Politehnični institut v Parizu

Jugoslovenska sekcija

Višja tehnična šola pismenega pouka v jugoslovenskem jeziku vpisuje vsakodnevno za poklice

MONTERJEV, NADZORNIKOV, POMOČNIKOV INŽENJERJEV IN INŽENJERJEV

v elektro-strojnem in stavbno-arhitektonskem odseku. Za vsa pojasnila in brezplačen program pouka se obrnite na naslov: Institut Polytechnique 53 ter Bd. Suchet, Paris (16e)

Službo dobi

deseta 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Odgovornost

ki obdaja arhiv, francoski in ruski jezik, dobi mesto. Novi sed, post. pre. os. 8643-1

Skladiščnik

tudi brez trgovske sposobnosti, dobi mesto v trgovski hiši v Zagrebu. Potrebna kakovost 30.000 Din v gotovini. Za kavelj dobi povsem garancijo in obredno sredstva. Pomočnik fotografiranja. Pomočnik za navedbo plače pod značko »Fotografirani na oglasni oddelok »Jutra« 8633-1

Služkinja

valena vseh blaznih del, izvajanje in popravljanje, dobi priložnost v poslovanju. Pomočnik fotografiranja. Pomočnik za navedbo plače pod značko »Fotografirani na oglasni oddelok »Jutra« 8633-1

Kuharico

mlajšo (25 let), ki opravlja tudi druga hujša dela, dobi mesto v gostilni na deseti 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Plačilna natakarka

lajša zmožna, dobi službo. Naevo v oglasnem oddelku »Jutra« 8713-1

Starejšo prodajalko

veščo mešane stroke, sprejemne moči, razumevanje in v poslovanju. Pomočnik fotografiranja. Pomočnik za navedbo plače pod značko »Fotografirani na oglasni oddelok »Jutra« 8633-1

Ljuba Jurković:

29

MALA KRALJICA NOČI

(Ilustriral V. Maz)

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

29

LEPE GRUDI

čvrste in normalne polnosti dosežete v 4 do 5 tednih pri
NERAZVITI GRUDI
 ali kadar prsa usahnejo zaradi bolezni ali otroške postelje z zunanjo uporabo garniture »JOLIFEMME« po prof. dr. med. Bieru. Pri tem se ne okrepe telo in boki. Naraven, popolnoma uspešen in znanstveno neškodljiv preparat 135 Din.
 Pri MLARAVIH IN MEKIH prsih zadobite s preparatom »JUNO« (po stajni ceni in priporočili dr. med. Funkeja in dr. med. H. Mayerja) zopet elastičnost in čvrstost. Garnitura 70 Din. — Originalne SCHRODER-SCHENKE razpošilja »OMNIA«, oddelek 13, Zagreb, Gunduličeva 81.
 Poštšina pri plačilu v naprej 6 Din, po povzetju 12 Din. 1995

KONJSKA STRUNA
(Rosshaar)**„ŽIMA“**

Žimo za žimnice (madrace) najbolje kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri trdki
FRANC JEŠE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju.
 Vzorec franco! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

POCENI — KRIZI PRIMERNO ZA MALO DENARJA NOVO OBLEKO!

ako prinesete staro v naše sprejemališče za barvanje in snajenje, VOSNJKOVA ULICA 4 (prejšnja cesta na Gorenjski kolodvor).

V KROJAČNICO PREZELJ

kjer se prevzema za TOVARNO WAGNER, RADOVLJICA.
 Vsa oblačila se lepo popravijo in elegantno zlikajo. 2893

PERJE

Kokoške, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čehano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavila se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon št. 59, 60, 3, 4.

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

ZA PRODAJO in PROPAGANDO

išče podjetje v Sloveniji za takojšen nastop sposobnega

trgovskega nameščenca

cca 30 let starega, po možnosti iz tekstilne ali špecerijske stroke.

Poleg splošne trgovske izobrazbe se zahteva tudi znanje hrvaščine in nemščine. Obširnejše ponudbe s sliko, z navedbo dosedanjega delovanja ter zahtevo plače je poslati na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod značko: »Propaganda«. 2913

„FITONIN“

zdravilo za

stare, zanemarjene rane

na nogah (ulcus cruris). Dokazano je in ugotovljeno po naših zdravniških in zdravstvenih institucijah

da celi zanesljivo in hitro tudi najstarejše kronične rane.

Steklenica Din 20.— v lekarnah. Po pošti 2 steklenici po povzetju Din 50.—. Poštno knjižico št. 14 brezplačno pošlje »Fitonin« dr. z. o. z. Zagreb, 1-78.

Reg. pod št. 1281 od 28. VII. 1933.

POZOR! RESTAVRATERJI IN HOTELIRJI!

Kuhinjske šefe kakor tudi kuharske pomočnike za vse vrste obratov zamorete dobiti preko Sekcije kuvara Beograd, Nemanjina br. 28, telefon br. 21526 2768

DIREKTNOSTI TVORNICE

odnosno tvor. skladišča izredno poceni n. pr.:
 Violine od ... 95 Din
 Mandoline od ... 95 Din
 Gitare od ... 138 Din
 Ročne harmonike 69 Din
 Kromatične harmonike
 Havajske gitare s. t. d.

Zahteva se brezplačni tvorniški CENIK: **MEINEL & HEROLD MARIBOR št. 101**

GOLAZ EKSTRAKT

vedno naroča tisti, kdor ga je okusil

»Ekstrakt družba«

Ljubljana

Gospodstva c. 8

Zemljo zamorete pretvoriti v zlato

ako sežete že več kot 50 let preizkušena 2826

MAUTHNERJEVA SEMENA.

Obrnite se na trdko: Mauthner Edmund jug. a. d. za proizvodnjo in trgovino semen, Novi Sad ali na našega najbližjega komisijonarja.

Couch zofe

spalne fotelje, otomane, modroce in vse tapetnške izdelke nudi solidno in po nizki ceni

RUDOLF RADOVAN

tapetnik

Mestni trg št. 13.

Opuščam

prodajo avtomobilov

znamk: **OPEL BLITZ STUDEBAKER PERL BEDFORD**

ter razprodajam

po nenavadno nizkih cenah.

Na primer:

Studebaker-Pulman-limuzina, 7 sedežna, z 8 cilindri, s prostim tekom, specijalna izdelava, prej Din 260.000, sedaj 150.000 Din.

Studebaker Komander z 8 cilindri, prej 185.000 Din, sedaj 95.000 Din.

Opel proizv. GMC, limuzina s 6 cilindri, 4 sedežna, prej 75.000 Din, sedaj 49.950 Din.

Perl šasija 3—4 tonska, prej 165.000, sedaj 110.900 Din.

Opel motocikli 500 ccm z električno svetilko, popolnoma kompleten, prej 22.000 Din, sedaj 12.000 Din.

Izkoristite to izredno priliko, dokler zaloga traja, pa zahtevajte ponudbe za osebne vozove, tovarne šasije, avtobuse in motocikle.

Rezervni deli za gornje avtomobile stalno iz skladišča po ugodnih cenah

Zlatko Kardoš

ZAGREB, ILICA 73

BRZOJAVI: KARDOŠAUTO. 2933

Citajte tedensko revijo

„ZIVLJENJE IN SVET“

VENDAR samo SCHNEIDER GLAZBILA

ker so najpopolnejša in najcenejša, pravijo tisoče in tisoče mojih strank

Violine od 71.- dalje Havajske gitare, 148.- klavirske harmonike, 98.- saksofoni, troblje in t.d. Harmonike 75.- po najnižjih cenah

MAJVEČJA DOMAČA STROKOVNO ODPREMA TVRDKA GLAZBILA KRALJEVIKI DVORNI DOBAVITELJ

F. SCHNEIDER

PROIZVOD GLAZBIL IN POTREBŠČINA

ZAGREB, Nikoličeva ul. 12/c

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO CENIK

ZA SPOMLAD

Obleke, površnike, modne potrebščine, vseh vrst manufakture in perilo iz lastne tovarne »TRIGLAV« si nabavite po konkurenčnih cenah v trgovinah 2837

JOS. OLUP, LJUBLJANA

Trgovski prostori: Stari trg 2, Pod Trančo 1, Kolodvorska ul. 8

Obleke in perilo izvršuje tudi po meri v najnovejših fazonah in najnižjih cenah. Velika izbira sukna za železničarske obleke.

red nakupom si ogledjte veliko razstavo otroških in igračnih vozic, stolic, holerjev, malih dvo-koles, triciklov, vseh strojev, motorjev in dvo-koles v prostorih domače tovarne

»TRIBUNA« F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta 4 Ceniki franko.

Najboljši čevelj sedanjosti!

ORIGINAL GOODYEAR WELT
Peke
 BEST QUALITY

ORIGINAL GOODYEAR WELT

Čevlji se izdelujejo na ameriških strojih in je izdelava v vseh državah patentirana in zakonito zaščitena!

POMNI! V JUGOSLAVIJI SME IZDELOVATI PRISTNE GOODYEAR ČEVLJE SAMO

PRVA DOMAČA TVORNICA ČEVLJEV

Prednost tega čevlja:

VSE ŠIVANO, BREZ ŽEBLJIČKOV, ZATO JE ČEVLJ

LAHEK ELASTIČEN HIGIJENSKI TRPEŽEN

Že sama izdelava zahteva prvovrstno usnje in solidni pomožni material. Originalni Goodyear čevlji je visokokakovostni izdelek!

Kdor hoče res varčevati, kupuje le kvalitetno blago!

Ne dajte se varati od manjvrednih posnetkov in nadomestkov ter izrecno pri nakupu pazite na naš tovarniški žig

ORIGINAL GOODYEAR WELT
Peke
 BEST QUALITY

V vseh naših prodajalnah širom države dobite bogato izbiro originalnih Goodyear in ostalih vrst čevljev v najokusnejših vzorcih zadnje mode!

Pozor! OGROMNO ZNIŽANJE CEN DO VELIKE NOČI! IZRABITE IZREDNO PRILIKO!

POMLADITE SI SVOJ

Radio aparat

Pri nas si lahko nabavite najnovejšo PHILIPS ELEKTRONKE PROTI TEDENSKEMU ALI MESEČNEMU ODPLACILU Brez velikih izdatkov imate NOV APARAT

Tehnično posvetovanje brezplačno na razpologo Sprejemanje v popravilo vseh vrst aparatov

Suttner, Ljubljana 8

Aleksandrova cesta št. 6 — Palača Dunav